

2023.gada __.maijā

Lēmums Nr. ____

Par Daugavpils valstspilsētas pašvaldības līdzdalības pārvērtēšanu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „Labiekārtošana-D”

Pamatojoties uz Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 9. un 21.punktu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta septīto daļu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.pantu, Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes Finanšu komitejas 2023.gada __._____ sēdes atzinumu,

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības dome nolemj:

1. Saglabāt pašvaldības līdzdalību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Labiekārtošana-D”, vienotais reģistrācijas Nr.41503003033, juridiskā adrese 1. Pasažieru ielā 6, Daugavpilī, LV-5401, izpildoties Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 1. un 2.punktā minētajiem priekšnosacījumiem.
2. Noteikt sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Labiekārtošana - D” vispārējo stratēģisko mērķi: „Nodrošināt Daugavpils valstspilsētas infrastruktūras uzturēšanu, teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, sniedzot pakalpojumus, kas ir svarīgi valsts un pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai, kā arī sekmēt saimniecisko darbību Daugavpils valstspilsētas Ziemeļu rūpnieciskajā zonā un sniegt tai atbalstu”.
3. Uzlikt par pienākumu sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Labiekārtošana-D” kapitāla daļu turētāja pārstāvim, Daugavpils valstspilsētas pašvaldības izpilddirektora vietniekam K. Rasim pārskatīt kapitālsabiedrības komercdarbības veidus, ievērojot Konkurences padomes viedokli un SIA „ZAB PricewaterhouseCoopers Legal” sagatavoto Daugavpils valstspilsētas pašvaldības līdzdalības izvērtējumu kapitālsabiedrībā.

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes priekšsēdētājs

A.Elksniņš

Iesniedzējs:Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes deputāts,
domes priekšsēdētāja vietnieks

V.Kononovs

Sagatavotājs:Daugavpils pašvaldības centrālās pārvaldes
Juridiskā departamenta
Kapitālsabiedrību pārraudzības nodaļas vadītājs

N.Jefimovs

Saskaņots:

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks

V.Kononovs

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības izpilddirektora p.i.

T.Dubina

SIA „Labiekārtošana-D” valdes locekle

J.Mamaja

Daugavpils pašvaldības centrālās pārvaldes
Juridiskā departamenta vadītājs

R.Golovans

Zinotājs (Finanšu komitejā):

Daugavpils pašvaldības centrālās pārvaldes
Juridiskā departamenta
Kapitālsabiedrību pārraudzības nodaļas vadītājs

N.Jefimovs

Nosūtāms: Pašvaldības izpilddirektora vietniekam K.Rasim, Pašvaldības Juridiskā departamenta Kapitālsabiedrību pārraudzības nodaļai, SIA „Labiekārtošana-D”.

Publicējams: pašvaldības tīmekļvietnē www.daugavpils.lv

[Mana darbavieta](#)
[Jauns dokuments](#)
[Pārskati](#)
[Kontrole](#)
[Iestatījumi](#)
[Palīdzība](#)

Autors	Veids	Izpildītājs	Uzdevums	Termiņš	Izpildes dokuments / Izpildes apraksts
Ilmārs Šalkovskis (operāciju sistēmu inženieris Administratīvais departaments)	Kustība 15.05.2023. 14:57:29	☐ Jūlija Mamaja 15.05.2023	Lūdzu saskaņot lēmuma projektu!	19.05.2023.	Iepazinos. ☒ Izpilde ir pabeigta 15.05.2023. 16:57:56 Jūlija Mamaja
Ilmārs Šalkovskis (operāciju sistēmu inženieris Administratīvais departaments)	Kustība 15.05.2023. 14:57:29	☐ Tatjana Dubina (aizvieto Kārlis Rasis) 15.05.2023	Lūdzu saskaņot lēmuma projektu!	19.05.2023.	Saskaņots ☒ Izpilde ir pabeigta 15.05.2023. 18:21:32 Tatjana Dubina
Ilmārs Šalkovskis (operāciju sistēmu inženieris Administratīvais departaments)	Kustība 15.05.2023. 14:57:29	☐ Ruslans Golovans 15.05.2023	Lūdzu saskaņot lēmuma projektu!	19.05.2023.	saskaņots ☒ Izpilde ir pabeigta 15.05.2023. 16:29:04 Ruslans Golovans
Ilmārs Šalkovskis (operāciju sistēmu inženieris Administratīvais departaments)	Kustība 15.05.2023. 14:57:29	☐ Valērijs Kononovs 15.05.2023	Lūdzu saskaņot lēmuma projektu!	19.05.2023.	Saskaņots ☒ Izpilde ir pabeigta 15.05.2023. 16:18:32 Valērijs Kononovs
☒ Ilmārs Šalkovskis (operāciju sistēmu inženieris Administratīvais departaments)	Kustība 15.05.2023. 14:57:45	☐ Nikolajs Jefimovs 16.05.2023	*Lūdzu saskaņot lēmuma projektu!	19.05.2023.	Saskaņots ☒ Izpilde ir pabeigta 16.05.2023. 09:09:34 Nikolajs Jefimovs

Izvilums no Konkurences padomes
15.03.2023. vēstules Nr.1.7-2/345 „Par SIA Labiekārtošana-D”

Elektroenerģija – elektroenerģijas sadale (NACE kods 35.13)	Elektroenerģijas sadale – atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktajam izņēmumam, proti, tiek sniegti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai.	<i>Kommercdarbīb as veids ir saglabājams</i>
Elektroenerģijas tirdzniecība (NACE kods 35.14)	Ņemot vērā Pašvaldības norādīto informāciju par elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojuma sniegšanu Ziemeļu rūpniecības zonā, KP atzīst, ka attiecīgā pakalpojuma sniegšana, saglabājot iespēju komersantiem iegādāties zemāku elektroenerģijas cenu nekā individuāli veiktajos iepirkumos, varētu tikt pamatota ar VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktu. Vienlaicīgi, mainoties faktiskajai situācijai, proti, nespējot piedāvāt zemāku elektroenerģijas cenu, atkārtoti, pamatojoties uz lietderības apsvērumiem, nepieciešams vērtēt iespēju nodot privātajam sektoram elektroenerģijas tirdzniecību vai tirdzniecību kopā ar elektroenerģijas sadali (vienotu pakalpojuma kopību). Tādējādi enerģijas tirdzniecība pati par sevi bez nolūka (stratēģiskā mērķa) attīstīt Daugavpils Ziemeļu rūpniecisko zonu nav atzīstama par pamatotu Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu Kapitālsabiedrībā.	<i>Kommercdarbīb as veids ir saglabājams</i>
Elektroinstalācijas ierīkošana (NACE kods 43.2)	KP rīcībā esošā informācija liecina, ka aktuālā tendence ir konkrētā pakalpojuma nodošana privātajiem tirgus dalībniekiem, kuri tiek izvēlēti publiskā iepirkuma procedūras rezultātā, proti, daudzas Latvijas pašvaldības konkrēto pakalpojumu nodrošināšanai organizē publiskos iepirkumus, piemēram, 2021. un 2022. gadā publiskos iepirkumus bija izsludinājušas Alūksnes, Valkas, Kuldīgas, Cēsu, Talsu, Dobeles, Balvu, Limbažu, Jelgavas, Smiltenes, Siguldas, Raunas, Skrundas, Saldus, Ogres un Tukuma novada, arī Rēzeknes un Jelgavas pilsētu pašvaldības. Kapitālsabiedrībai būtu jāvērtē iespēja samazināt savu tiešo darbību/darbības apjomu elektroinstalācijas ierīkošanas pakalpojumu tirgū, vairāk palielinot sadarbību ar privāto sektoru un nodrošinot pakalpojumu sniegšanas kontroli un pārraudzību.	<i>Kommercdarbīb as veids ir izbeidzams</i>
Ielu apgaismojums (NACE kods 43.21)	KP piekrīt, ka Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi ielu apgaismošanas jomā pirmšķietami varētu tikt atzīti par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē. Vienlaikus, kā to KP ir vairākkārt norādījusi savos atzinumos, arī stratēģiski svarīgus pakalpojumus atsevišķos gadījumos var nodrošināt privātie tirgus dalībnieki. Līdz ar to būtu nepieciešams veikt konkurenci veicinošus pasākumus, piemēram, organizēt publiskos iepirkumus privātā sektora plašākai iesaistei un gadījumā, ja privātais sektors minēto pakalpojumu var sniegt saimnieciski izdevīgāk, nodot pakalpojumu privātajam sektoram pilnā apmērā.	<i>Kommercdarbīb as veids ir saglabājams</i>
Ceļu būvdarbu pakalpojumi (NACE kods 42.11, 42.99)	No Pašvaldības autonomās funkcijas izrietošie uzdevumi, piemēram, gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu, autoceļu uzturēšanu, var tikt organizēti citā veidā, nevis deleģējot šo uzdevumu veikšanu Pašvaldības kapitālsabiedrībai. Par to, KP ieskatā, liecina arī Pašvaldības veiktie iepirkumi par ceļu uzturēšanas darbu veikšanas pakalpojumu sniegšanu citās Pašvaldības teritorijās.	<i>Kommercdarbīb as veids ir izbeidzams</i>

	<p>Tāpat, piemēram, attiecībā uz zaļo zonu uzturēšanu un labiekārtošanu, Pašvaldībai būtu ieteicams vērtēt citu pašvaldību pieredzi un apsvērt publisko iepirkumu organizēšanu šādu pakalpojumu saņemšanai.</p> <p>Ņemot vērā minēto, tā kā nav pamats uzskatīt, ka tirgū pastāv tirgus nepilnība atbilstoši VPIL 88. pantam, kā arī pakalpojums nav atzīstams par stratēģiski svarīgu, Kapitālsabiedrībai jācenšas plašāk pakalpojumu sniegšanā iesaistīt privāto sektoru, samazinot savu iesaisti konkrētajā pakalpojumu tirgū. Savukārt Kapitālsabiedrībai, saglabājot uzraudzības funkcijas, būtu jānodrošina pakalpojumu sniegšanas kontroli un pārraudzību.</p>	
Atkritumu apsaimniekošana (NACE kods 38.11)	<p>Ņemot vērā Izvērtējumā sniegto informāciju, KP secina, ka Pašvaldības interesēs būtu izvērtēt šī pakalpojuma sniegšanas nodošanu Kapitālsabiedrībai ekonomisko pamatojumu, proti to, vai pakalpojumu nebūtu finansiāli izdevīgāk nodot ārpusvaldījumā.</p>	Komercdarbība as veids ir izbeidzams (ja publiskā iepirkuma ietvaros tiks saņemti finansiāli izdevīgākie piedāvājumi)
Ainavu veidošanas, uzturēšanas un labiekārtošanas darbības (NACE kods 01.19, 81.30)	<p>Ievērojot iepriekš minēto, KP secina, ka Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi ainavu veidošanas un uzturēšanas darbības jomā (tajā skaitā attiecībā uz infrastruktūras uzturēšanas, labiekārtošanas darbībām) pirmšķietami varētu tikt atzīti par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88.panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē. Vienlaikus, lai arī novērtējami Kapitālsabiedrības jau veiktie ieguldījumi gan attiecībā uz labiekārtošanas, apzaļumošanas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās tehnikas iegādi, kā arī ieguldījumi, kas veikti saistībā ar viengadīgo kultūru audzēšanu (siltumnīcu izbūve un atjaunošana), būtu vērtējama privāto tirgus dalībnieku motivācija un iespējas nodrošināt šos pakalpojumus atbilstošā apjomā un par cenu, kas joprojām nodrošinātu publiskas personas finanšu līdzekļu efektīvu izlietojumu. Konkurenci veicinošu procedūru rezultātā būtu iespējams novērtēt privāto tirgus dalībnieku piedāvājumu un tā atbilstību Pašvaldības vajadzību apmierināšanai.</p> <p>Pašvaldībai būtu jāizvēlas minēto pakalpojumu sniedzējs publiskajā iepirkumā, izvēloties saimnieciski izdevīgāko pakalpojumu sniedzēju. Savukārt, lai nodrošinātu sniegto pakalpojumu kvalitāti no privāto tirgus darbinieku puses, KP vērtējumā, Pašvaldībai kā pasūtītājam ir iespējami detalizēti jāparedz iepirkuma līgumā pakalpojuma sniedzēja pienākumi, un to izpildes termiņi, kā arī atbildība par līguma noteikumu pārkāpumu.</p>	Komercdarbība as veids ir izbeidzams (ja publiskā iepirkuma ietvaros tiks saņemti finansiāli izdevīgākie piedāvājumi)
Apbedīšana un ar to saistītā darbība	Līdz ar to KP atkārtoti aicina Pašvaldību izvērtēt iespēju bezpiederīgo apglabāšanas pakalpojumu	Komercdarbība

(NACE kods 96.03, 94.91)	izvēlēties publiskā iepirkuma procedūras ietvarā, tādējādi nodrošinot arī 2021. gada 11. februāra Pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 9 "Daugavpils pilsētas pašvaldības kapsētu darbības un uzturēšanas saistošie noteikumi" 26. punkta izpildi. Vienlaikus atsakoties no pilnu apbedīšanas pakalpojumu klāstu sniegšanas juridiskām un fiziskām personām.	as veids ir izbeidzams
Dzīvnieku patversmes pakalpojumi, kā arī citi saistītie pakalpojumi (NACE kods 96.09)	Līdz ar to attiecībā uz dzīvnieku patversmes pakalpojumiem, KP ieskatā, Kapitālsabiedrības sniegtais pamatpakalpojums – Dzīvnieku patversmes pakalpojumi, kā arī citi saistītie pakalpojumi – atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 1. un 2. punktā noteiktajam izņēmumam, proti, tiek sniegti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas drošība, vienlaicīgi novēršot tirgus nepilnību. Vienlaicīgi KP aicina pastāvīgi sekot līdzi tirgus izmaiņām un iespējai pēc iespējas plašāk pakalpojuma izpildē iesaistīt privāto sektoru, jo īpaši saistīto pakalpojumu nodrošināšanai.	<i>Kommercdarbīb as veids ir saglabājams</i>
Sabiedriskās pirts pakalpojumi (NACE kods 96.04)	Kapitālsabiedrības darbību attiecībā uz pirts pakalpojumu sniegšanu (sociālo funkciju nodrošināšanai), var uzskatīt par tādu, kas novērš tirgus nepilnību VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punkta izpratnē. Vienlaicīgi KP aicina Pašvaldību izvērtēt iespējamību pakalpojumu nodot arī privātajam sektoram.	<i>Kommercdarbīb as veids ir saglabājams</i>
Specializēto transportlīdzekļu un mehānismu noma (NACE kods 77.1)	Papildus Izvērtējumā vērsta uzmanība, ka transporta noma nav ierobežota kādas konkrētas administratīvās teritorijas ietvaros, proti transporta nomu var nodrošināt arī privātie komersanti, kas nav reģistrēti Daugavpils pilsētas pašvaldības teritorijā, bet arī ārpus tās, piemēram blakus pašvaldībās reģistrēti komersanti. Attiecīgi tas paplašina konkurentu skaitu, tomēr vērtējot konkrētu transportlīdzekļu veidu, kāds tiek piedāvāts, proti celtniecības un mehānikas transportlīdzekļu noma, kā viens no konkurentiem atrodas Rēzeknē, kas ir nepilnu 100 km attālumā. Ņemot vērā, ka specializēto transportlīdzekļu un mehānismu nomas pakalpojums tiek sniegts kā papildpakalpojums, tad privātā sektora iesaistes nepieciešamība ir vērtējama (sistēmiski) kopumā ar pamatpakalpojuma sniegšanu, proti, Pašvaldībai atsakoties no līdzdalības saglabāšanas ceļu būvē, secīgi būtu lemjams par speciālās tehnikas atsavināšanu (nodošanu) privātajam sektoram.	Kommercdarbīb as veids ir izbeidzams
Nedzīvojamo telpu iznomāšana un apsaimniekošana (NACE kods 68.20)	Līdz ar to KP aicina Pašvaldību izvērtēt iespējamību atteikties no līdzdalības nedzīvojamo telpu iznomāšanā un apsaimniekošanā vai pēc iespējas plašākā privātā sektora iesaistē. Vienlaicīgi, KP ieskatā, ir atbalstāms Izvērtējumā izteiktais priekšlikums, proti, ņemot vērā, ka Kapitālsabiedrībai veic tikai tīkla apsaimniekošanu tikai vienam objektam, bet faktiski ar ūdenssaimniecību saistītos pakalpojumus nodrošina SIA "Daugavpils ūdens", pirmšķietami būtu izvērtējama šāda pakalpojuma nodošana SIA "Daugavpils ūdens" atbilstoši tās pamatdarbībai. Savukārt attiecībā uz apsaimniekošanas pakalpojumu Biznesa Parkā, KP vērtējumā, būtu veicināma šī pakalpojuma nodošana privātajam sektoram.	Kommercdarbīb as veids ir izbeidzams (ja publiskā iepirkuma ietvaros tiks saņemti finansiāli izdevīgākie piedāvājumi)
Deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumi	KP piekrīt, ka Kapitālsabiedrības sniegtie deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumos saskatāmas	<i>Kommercdarbīb</i>

(NACE kods 81.29)	stratēģiskā nozīmīguma pazīmes, kā arī atbilstoši šī brīža faktiskajai situācijai Kapitālsabiedrība, visticamākais, sniedz pakalpojumus pilnīgas vai daļējas tirgus nepilnības apstākļos (atbilstoši VPIL 88.panta 1. un 2.punkta nosacījumiem). Līdz ar to KP ieskatā, ja tirgus situācija mainās, mainoties arī privāto komersantu interesei un piedāvājums palielinātos, Kapitālsabiedrībai būtu jāvērtē turpmākā pakalpojuma sniegšana, un plašāk jāiesaista, samazinot savu darbību konkrētajā pakalpojumu tirgū/vai pilnībā nododot šo pakalpojumu sniegšanu privātajiem tirgus dalībniekiem.	<i>as veids ir saglabājams</i>
Reklāmmateriālu izvietošana (NACE kods 73.11, 58.19)	KP norāda, ka neiebilst pret reklāmu ar nekomerciālu raksturu izvietošana pilsētvidē, piemēram, informācija par Pašvaldības rīkotajiem bezmaksas pasākumiem vai sociālajām reklāmām, tomēr attiecībā uz gadījumiem, kad tiek izvietotas reklāmas ar komerciālu raksturu, KP vērtējumā, nepastāv VPIL 88. pantā minētie pakalpojuma sniegšanas priekšnoteikumi, Izvērtējumā norādīts uz ekonomisko neizdevīgumu šādu pakalpojumu nodrošināt privātajam sektoram, tomēr nav sniegts plašāks pamatojums iespējamajai tirgus nepilnībai šī iemesla dēļ. Papildus KP vērš uzmanību, ka reklāmas izvietošana iespēja pašvaldībai piederošajos informatīvajos standos visiem tirgus dalībniekiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā jānodrošina vienlīdzīgi, proti, neradot priekšrocības reklāmas izvietošana Kapitālsabiedrībai.	<i>Komercdarbības veids ir izbeidzams</i>

[!] No 01.01.2020. Konkurences likumā ir noteikta atbildība par brīvas un godīgas konkurences noteikumu pārkāpumu, kuru var piemērot arī kapitālsabiedrībai, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme.

Konkurences likuma 14.¹ panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka tiešās pārvaldes un pastarpinātās pārvaldes iestādei, kā arī kapitālsabiedrībai, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme, aizliegts ar savu darbību kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, kas var izpausties arī kā:

- 1) tirgus dalībnieku diskriminācija, radot atšķirīgus konkurences apstākļus;
- 2) priekšrocību radīšana kapitālsabiedrībai, kurā publiskai personai ir tieša vai netieša līdzdalība;
- 3) darbības, kuru dēļ cits tirgus dalībnieks ir spiests atstāt kādu konkrēto tirgu vai tiek apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka iekļūšana vai darbība tirgū.

Lai nodrošinātu šā panta pirmās daļas ievērošanu, Konkurences padome veic pārrunas ar tiešās pārvaldes un pastarpinātās pārvaldes iestādi, kā arī kapitālsabiedrību, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme.

Konkurences likuma 14.² panta otrā un trešā daļa nosaka, ka, ja Konkurences padome konstatē kapitālsabiedrības, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme, darbības neatbilstību šā likuma 14.¹ panta pirmās daļas prasībām un pārrunu rezultātā neizdodas nodrošināt šo prasību ievērošanu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu. Konkurences padome ir

tiesīga piemērot kapitālsabiedrībām, kurās publiskai personai ir izšķiroša ietekme, naudas sodu par šā likuma 14.¹ panta pirmajā daļā minēto pārkāpumu līdz 3% (trim procentiem) no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne mazāk kā 250 euro.

Ievērojot augstāk minēto, ir jāpieņem lēmums par SIA „Labiēkārtošana-D” komercdarbības veidu samazināšanu, atsakoties no tabulā piedāvātajiem komercdarbības veidiem.

Atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 82.panta trešās daļas 2.punktam, konkrētu komercdarbības veidu pārtraukšanai un jaunu komercdarbības veidu uzsākšanai kapitālsabiedrības valdei ir nepieciešama iepriekšēja dalībnieku sapulces piekrišana.

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Labiēkārtošana-D” darbības izvērtējums atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pantam

2023

Svarīgs paziņojums jebkurai personai, kas nav tiesīga iepazīties ar šo Nodevumu

Šo Nodevuma projektu ir sagatavojuši ZAB PricewaterhouseCoopers Legal SIA, reģistrācijas numurs: 40203342251, juridiskā adrese: Krišjāņa Valdemāra iela 21-21, Rīga, LV-1010, Latvija (**"PwC Legal"**), ievērojot SIA "Labiēkārtošana-D", reģistrācijas numurs: 41503003033, juridiskā adrese: 1. Pasažieru iela 6, Daugavpils, LV-5401 (**"Kapitālsabiedrība"**) un **Daugavpils valstspilsētas pašvaldības ("Pašvaldība")** sniegto informāciju.

Sagatavojot šo Nodevuma projektu, mēs neuzņemamies noslēgtajā Līgumā paredzēto atbildību, ja Nodevuma projektu ir plānots izmantot kādiem citiem mērķiem vai ja Nodevuma projektu izmanto kāda trešā persona, kurai šis Nodevuma projekts ir kļuvis pieejams.

Ja kādai trešajai personai šis Nodevuma projekts ir kļuvis pieejams, šī persona, iepazīstoties ar Nodevuma projektu, piekrīt šādiem noteikumiem:

- Nodevuma projekta lasītājs saprot, ka darbs, ko veikusi PwC Legal, tika veikts saskaņā ar starp PwC Legal un Pašvaldības noslēgto pakalpojuma līgumu par Pašvaldības līdzdalības izvērtējumu Kapitālsabiedrībā, saskaņā ar Kapitālsabiedrības un Pašvaldības sniegto informāciju un ieteikumiem;
- Nodevuma projektā minētie apgalvojumi ir balstīti uz šobrīd spēkā esošajiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem. Nav ticis sniegts viedoklis saistībā ar normatīvajiem aktiem, kas nav oficiāli izsludināti Nodevuma sagatavošanas dienā;
- Nodevuma lasītājs apzinās, ka šis Nodevuma projekts tika sagatavots atbilstoši Līgumam un var nesaturēt ziņas vai procedūras, kas varētu būt nepieciešamas Nodevuma projekta lasītājam;
- Nodevuma projekta lasītājs piekrīt, ka ne PwC Legal, ne tās valdes locekļi, partneri, zvērināti advokāti vai tā darbinieki neuzņemas atbildību, kas var rasties no Līguma vai delikta, par zaudējumiem vai izdevumiem, kas lasītājam var rasties saistībā ar iepazīšanos ar šo Nodevuma projektu;
- Nodevuma projekts ir balstīts uz informāciju, faktiem un dokumentiem, kas mums ir bijuši pieejami šī Nodevuma projekta sagatavošanas laikā vai pirms tam, izņemot, ja Nodevuma projektā īpaši norādīts pretējais;
- Ja pastāv jebkāds iemesls uzskatīt, ka mēs neesam tikuši informēti par visiem šī Nodevuma projekta sagatavošanai nozīmīgajiem faktiem, Jūsu pienākums ir nekavējoties informēt mūs, lai, iepazīstoties ar attiecīgo informāciju, mēs varētu atbilstoši pielāgot šo Nodevuma projektu;
- Papildus iepriekš minētajam, Nodevuma projekta lasītājs piekrīt, ka uz šo Nodevuma projektu nedrīkst atsaukties vai to citēt, ne pilnībā, ne kādā tā daļā, bez iepriekšējas PwC Legal rakstiskas piekrišanas.

Juridiskā atruna

Nodevuma ticis sagatavots saskaņā starp PwC Legal un Pašvaldības 18.08.2022. noslēgto pakalpojuma līguma par Pašvaldības līdzdalības izvērtējumu Kapitālsabiedrībā un tam pievienoto tehnisko specifikāciju. Balstoties uz publiski pieejamo informāciju un informāciju, ko PwC Legal sniedza Kapitālsabiedrība un Pašvaldība. Jums nevajadzētu veikt nekādas darbības, balstoties uz šajā Nodevuma projektā iekļauto informāciju, ja neesat saņēmis profesionālu konsultāciju konkrētā jautājumā, ņemot vērā, ka Pašvaldības viedoklis par līdzdalības saglabāšanu var atšķirties. Mēs nesniedzam nekādu apliecinājumu vai garantiju (izteiktu vai noklusētu) par šajā Nodevumā iekļautās informācijas precizitāti uz vērtējumā iekļautās informācijas pamata.

Nodevumā izdarītie secinājumi var tikt mainīti un precizēti atbilstoši papildu sniegtajai informācijai un saņemtajiem komentāriem no Pašvaldības.

Pašvaldības līdzdalības izvērtējums Kapitālsabiedrībā, identificētie pirmšķietamie konkurences neitralitātes pārkāpuma riski kapitālsabiedrības darbībā, kā arī finanšu datu izvērtējums, ir tiešā veidā saistīti ar PwC Legal kā pakalpojuma sniedzējam sniegtās informācijas un datu apjomu, kā arī kvalitāti.

Viedoklis par Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu Kapitālsabiedrībā un konkurences neitralitātes pārkāpuma riskiem šīs kapitālsabiedrības darbībā balstīts, tajā skaitā, uz nevalstisko organizāciju un Konkurences padomes sniegtajiem viedokļiem.

Atbilstoši tehniskajai specifikācijai sagatavotais domes lēmuma projekts par līdzdalības saglabāšanu Kapitālsabiedrībā sagatavots atbilstoši Pašvaldības līdzšinējai praksei (saskaņā ar Pašvaldības pārstāvja viedokli), izvērtējuma gaitā apkopotajai informācijai un nevalstisko organizāciju un Konkurences padomes sniegtajiem viedokļiem. Jānorāda, ka par lēmuma pieņemšanu saistībā ar līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībā, kā arī par lēmuma projekta saturu atbilstoši Pašvaldības interesēm ir atbildīga Pašvaldības dome. Papildus tam norādāms, ka Kapitālsabiedrības stratēģiskā mērķa noteikšana ir tieši saistīta ar Pašvaldības viedokli un lēmumu par līdzdalības saglabāšanu, kā arī turpmāko Kapitālsabiedrības darbību konkrēto pakalpojumu tirgos.

1. Izvērtējuma pamatojums

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (“**Likums**”) 2. pantā noteikts, ka šī likuma mērķis ir veicināt publiskai personai piederošu kapitāla daļu un publiskas personas kapitālsabiedrību efektīvu pārvaldību, publiskas personas kapitālsabiedrību racionālu un ekonomiski pamatotu resursu izmantošanu, labas korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu, kā arī nodrošināt publiskas personas līdzdalības nosacījumu ievērošanu. Saskaņā ar Pašvaldību likuma 73. pantu pašvaldības manta izmantojama pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs atbilstoši pašvaldības kompetencei, gan nododot to publiskā lietošanā, gan veidojot iestādes, gan dibinot kapitālsabiedrības vai iegūstot daļību kapitālsabiedrībās. Savukārt Valsts pārvaldes iekārtas likuma (“**VPIL**”) 87.pantā noteikts, ka publiska persona privāto tiesību jomā darbojas šādos gadījumos:

1. veicot darījumus, kas nepieciešami tās darbības nodrošināšanai;
2. sniedzot pakalpojumus;
3. dibinot kapitālsabiedrību vai iegūstot līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā.

Līdz ar to pašvaldība, pamatojoties uz iepriekš minētajām tiesību normām, ir tiesīga darboties privāto tiesību jomā, iegūstot līdzdalību pašvaldības kapitālsabiedrībā. Savukārt, saskaņā ar Likuma 4.panta pirmo daļu publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši VPIL 88.pantam.

Atbilstoši VPIL 88.panta pirmajai daļai, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem:

1. tiek **novērsta tirgus nepilnība** — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
2. publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas **preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi** valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
3. tiek **pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi** valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Likuma 7. panta pirmajā daļā iekļauts pienākums publiskai personai ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību VPIL 88.panta pirmajā daļā minētajiem gadījumiem.

Publiskas personas (Pašvaldības) līdzdalības izvērtējums Kapitālsabiedrībā veikts 2017.gadā, 2020. gadā, kā arī 2022. gadā pirms šī izvērtējuma veikšanas.

VPIL 88.panta otrajā daļā noteikts, ka publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā **veic paredzētās rīcības izvērtējumu**, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus. **Veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem**, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošu normatīvo aktu prasības. VPIL 88.panta ceturtajā daļā noteikts, ka pašvaldības domes pēc minētā izvērtējuma veikšanas izdod saistošos noteikumus, kuros nosaka tirgus nepilnību vai tādus pašvaldības īpašumus, vai preces un pakalpojumus, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai.

Šie saistošie noteikumi tiek izstrādāti un pieņemti un stājas spēkā tādā pašā kārtībā, kādā tiek izstrādāti, pieņemti un stājas spēkā saistošie noteikumi par pašvaldības budžeta apstiprināšanu vai grozīšanu. Papildus tam, Likuma 7.panta otrajā daļā noteikts, ka lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrības pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmēj institūcija.

Lēmumā ietver:

1. **vērtējumu attiecībā uz atbilstību** Likuma 4.panta nosacījumiem (līdzdalības nosacījumi atbilstoši VPIL 88.pantam).
2. **vispārējo stratēģisko mērķi.**

Izvērtējums veikts atbilstoši VPIL (88.pantam), Pašvaldību likumam, Likumam, Konkurences likumam ("KL"), Konkurences padomes ("KP") vadlīnijām un informatīvajiem materiāliem, publiski pieejamiem atzinumiem par publiskas personas līdzdalību kapitālsabiedrībās, uz Līguma darba uzdevumu attiecināmajiem nacionālajiem un Eiropas Savienības tiesību aktiem un vadlīnijām, tostarp tādiem, kas stājušies spēkā Līguma darbības laikā.

Lai sasniegtu Pašvaldības līdzdalības izvērtējuma mērķus un nodrošinātu tehniskajā specifikācijā paredzēto uzdevumu izpildi, tika veiktas šādas aktivitātes (izmantotās metodes):

- politikas plānošanas dokumentu (Pašvaldības un Kapitālsabiedrību) un normatīvo aktu analīze;
- informācijas pieprasījumu sagatavošana un no Kapitālsabiedrības saņemtās un publiski pieejamās informācijas un datu (tajā skaitā finanšu) analīze;
- padziļinātās intervijas ar Kapitālsabiedrības pārstāvjiem;
- KP metodisko un informatīvo materiālu (KP vadlīnijas "Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana", KP sagatavotais pašnovērtējuma rīks "Par publiskas personas līdzdalību kapitālsabiedrībā", KP "Konkurences neitralitātes izvērtēšanas vadlīnijas"), kā arī saņemto atzinumu un viedokļu izpēte;
- konsultācijas ar nevalstiskajām organizācijām (līdzdalības izvērtējuma sagatavošanas laikā notikušas konsultācijas ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru ("LTKR"), biedrību "Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija", biedrību "Latvijas Apbedītāju asociācija", biedrība „Latvijas Ceļu būvētājs”, biedrību "Latvijas Ainavu arhitektu asociācija", biedrību "Latvju Pirts un SPA Asociācija", Latvijas Atkritumu saimniecības uzņēmumu asociāciju un konsultācijas ar KP;
- nolūkā novērtēt Pašvaldības teritorijā darbojošos uzņēmumu viedokli saistībā ar Kapitālsabiedrības darbību pakalpojumu tirgos, tiku aptaujāti 16 uzņēmumi.

2. Kapitālsabiedrības darbības raksturojums.

2.1. Kapitālsabiedrības pamatdati

	Nosaukums	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Labiekārtošana-D"
	Tiesiskā forma	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA)
	Juridiskā adrese	Pasažieru iela 6, Daugavpils, LV-5401
	Reģistrācijas numurs	41503003033

	Pamatkapitāls	Apmaksātais pamatkapitāls - 473 989.00 EUR (Reģistrēts UR 02.10.2014) Reģistrētais pamatkapitāls - 473 989.00 EUR (Reģistrēts UR 02.10.2014)
	Kapitāldaļu turētāji	Daugavpils pilsētas dome - 100%
	Papildu informācija	Kapitālsabiedrībai nepieder daļas citās kapitālsabiedrībās.

Tabula Nr.1 Kapitālsabiedrības pamatdati

Kapitālsabiedrība dibināta 2004. gadā reorganizācijas ceļā no Pašvaldības uzņēmuma (ar sākotnējo nosaukumu "Auto – pajūgu transporta kantoris"), kurš darbojās no 1944. gada. Sabiedrības dibināšanas mērķis – uzlabot labiekārtošanas pakalpojumus Daugavpils pilsētā, atbilstoši sabiedrības vajadzībām un pieprasījumam, tajā skaitā īstenot un pilnveidot Daugavpils pilsētas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, sniedzot pakalpojumus saimnieciskās darbības veidā par atlīdzību, kuru izmanto savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai un autonomo funkciju veikšanai. Neskatoties uz to, ka Sabiedrības juridiskais statuss un vēsturiskie nosaukumi gadu gaitā ir mainījušies, tās darbības pamatmērķis ir palicis nemainīgs.

Papildus jānorāda, ka 08.04.2022. reorganizācijas ietvaros Kapitālsabiedrībai, apvienošanās ceļā, tika pievienota Pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Sadzīves pakalpojumu kombināts" ("**Sadzīves pakalpojumu kombināts**"). Sadzīves pakalpojumu kombināta pamatdarbība bija saistīta ar elektroenerģijas sadali (NACE kods 35.13.).

2.2. Kapitālsabiedrības stratēģija un tās darbības sasaiste ar citiem stratēģiskajiem politikas plānošanas dokumentiem

Saskaņā ar Kapitālsabiedrības Vidējā termiņa darbības stratēģiju 2021. - 2025. gadam ("**Stratēģija**") Kapitālsabiedrība ir izveidota ar mērķi uzlabot labiekārtošanas pakalpojumus Daugavpils pilsētā, atbilstoši sabiedrības vajadzībām un pieprasījumam.

Stratēģiskais mērķis	<ul style="list-style-type: none"> Nodrošināt operatīvu un kvalitatīvu pilsētas zaļo zonu (kapsētu, parku, skvēru) sakoptību, publisko teritoriju apgaismojumu un tīklu tehniskās infrastruktūras apkalpošanu un energoefektivitātes pasākumu veikšanu, ceļu apsaimniekošanu, klaiņojošo un bezpalīdzības stāvoklī nonākušo dzīvnieku izķeršanu un to uzturēšanu dzīvnieku patversmē, ārtelpas elementu izbūvi un uzturēšanu, stihisko sekun un avārijas situāciju operatīvu likvidēšanu; Nodrošināt pakalpojumu paplašināšanu un pieejamību, ieviešot un attīstot progresīvas metodes un tehnoloģijas darba procesu efektīvai realizācijai un kontrolei; Nodrošināt personāla kompetenču attīstību un pēctecību, uzlabot darba produktivitāti. Pilnveidot sadarbību ar valsts un pašvaldības iestādēm, partneriem un sabiedrību kopumā.
Stratēģiskie uzdevumi	<ul style="list-style-type: none"> Nodrošināt Pašvaldības kapsētu teritorijas uzturēšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām; Nodrošināt klaiņojošo un bezpalīdzības stāvoklī nonākušo dzīvnieku izķeršanu pilsētā un to uzturēšanu dzīvnieku patversmē atbilstoši normatīvo aktu prasībām Savākt atrastos dzīvnieku liķus un utilizēt tos. Nodrošināt Daugavpils pilsētas parku, skvēru un citu publiskā lietošanā esošo teritoriju un zaļo zonu ierīkošanu un uzturēšanu saskaņā ar līguma nosacījumiem un tehnisko specifikāciju.

- Nodrošināt pilsētas infrastruktūras elementu sakārtošanu, būvju uzturēšanu un kvalitatīvu apkalpošanu. Autoavārijas, stihisko seku situācijas nepieļaušana un to operatīva likvidēšana
- Nodrošināt pilsētas ceļu apkalpošanu ieskaitot remontu
- Nodrošināt pilsētas ielu apgaismošanas tīklu uzturēšanu. Organizēt ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju drošu un kvalitatīvu apgaismošanu.
- Daugavpils pilsētas teritorijas bērnu rotaļu laukumu izbūve, uzturēšana un apsaimniekošana, saskaņā ar saimnieciskā līguma nosacījumiem un tehnisko specifikāciju
- Aizsargzonas (zaļo zonu) pēc ielu un ietvju remontdarbiem atjaunošana. Lietus ūdens novadīšana no ielu klātnes.
- Finanšu vadības pilnveidošana.
- Ēku renovācijas darbu veikšana un teritorijas infrastruktūras attīstība
- Nodrošināt un uzlabot materiāli tehnisko bāzi
- Nodrošināt efektīvu Kapitālsabiedrības pārvaldību
- Sadarboties ar valsts, pašvaldību un starptautiskajām institūcijām atbilstoši savai kompetencei
- Veicināt uzņēmuma pozitīvas reputācijas veidošanu sabiedrībā, novērtēt pakalpojuma kvalitāti.

Tabula Nr. 2 Kapitālsabiedrības darbības stratēģiskie virzieni un uzdevumi

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021–2027 (NAP2027) ir galvenais valsts vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā¹ Viena no NAP2027 iekļautajām prioritātēm ir kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība, šajā prioritātē ietverot arī ūdenssaimniecības pieejamību un kvalitāti, energoefektivitātes un energopārvaldības efektivizāciju dažādos sektoros. Stratēģiskais mērķis “Zaļāks novads”.

Atbilstoši Daugavpils valstpilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programmai 2022. - 2027. gadam², ir izvirzītas sekojošas prioritātes:

- publiskās ārtelpas pilnveidošana un labiekārtošana;
- uzlabot kapsētu teritoriju apsaimniekošanu un pakalpojumus;
- veicināt veselīgu dzīvesveidu;
- attīstīt ilgtspējīgas ūdenssaimniecības, meliorācijas infrastruktūru un pakalpojumus;
- veicināt ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanu, šķirošanu un aprites ekonomiku;

Daugavpils pilsētas stratēģijā (Daugavpils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2014.- 2030.gadam)³ kā ilgtermiņa mērķis ir noteikts - zaļa, droša un mūsdienīga pilsētvide. Pašvaldības funkcijas ir saistītas ar teritorijas ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanu un iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu, tajā skaitā publiskās infrastruktūras un pakalpojumu - izglītības, sociālās aprūpes, brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšanu, komunālo pakalpojumu organizēšanu un citu pilsētas iedzīvotājiem un uzņēmējiem svarīgu jautājumu risināšanu.

Nemot vērā, ka Kapitālsabiedrība, reorganizācijas ceļā, ir pārņēmusi Sadzīves pakalpojuma kombināta darbības veidus, tad ir vērtīgi apskatīt tās vidējā termiņa stratēģiju. Secināms, ka, Sadzīves pakalpojumu kombināts vidējā termiņa stratēģijā 2021. - 2025. gadam⁴ nosaka mērķus - nodrošināt nepārtrauktu energoapgādi un kvalitatīvu ūdensvada un kanalizācijas

¹ Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021-2027, pieejams: https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2027_apstiprin%C4%81ts%20Saeim%C4%81_1.pdf

² Pilsētas Attīstības Programma 2022-2027, pieejams: <https://www.daugavpils.lv/pilseta/pilsetas-attistiba/planosanas-dokumenti/pilsetas-attistibas-programma-2022-2027>

³ Daugavpils Pilsētas Ilgtspējīgas Attīstības Stratēģija 2014. - 2030.gadam, pieejams: <https://www.daugavpils.lv/assets/upload/attistiba/2018/Strategija2014-2030.pdf>

⁴ Pašvaldības SIA “Sadzīves pakalpojumu kombināts” Vispārējie stratēģiskie mērķi un kapitālsabiedrības darbības veids, pieejams: <https://sadzive.labiekartosana.lv/sertifikati/informacija-par-kapitalsabiedribu/>

tīklu apkalpošanu, efektīvi izmantot brīvas telpas, palielināt uzkopšanas pakalpojumus, uzlabot pirts pakalpojumu kvalitāti, nodrošinot pieejamas, ērtas un mūsdienīgas sabiedriskās pirts telpas, nodrošināt medicīniskās deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumus uzņēmumiem un fiziskām personām. Tādējādi Sadzīves pakalpojuma kombināta noteiktie darbības stratēģiskie virzieni un sasniedzamais rezultāts ņemams vērā pie līdzdalības izvērtējuma Kapitālsabiedrībā.

3. Kapitālsabiedrības saimnieciskā darbība.

Saskaņā ar Kapitālsabiedrības Statūtiem, to aktuālo redakciju, kas tika apstiprināti 22.03.2022. ("**Statūti**"), tajos norādīti šādi Kapitālsabiedrības komercdarbības veidi:

Komercdarbības veids (NACE kods 2 red.)	Piesaistīts privātais sektors	Komercdarbība tiek veikta	Komercdarbību neveic
Citu viengadīgo kultūru audzēšana (01.19);		X ⁵	
Grants un smilts karjeru izstrāde (08.12);			X
Pārējo koka izstrādājumu ražošana (16.29)			X
Elektroenerģijas apgāde (35.12)			X
Elektroenerģijas sadale (35.13)		X	
Elektroenerģijas tirdzniecība (35.14)		X	
Ūdens ieguve, attīrīšana un apgāde (36.0)			X
Notekūdeņu savākšana un attīrīšana (37.0)			X
Atkritumu savākšana (izņemot bīstamos atkritumus) (38.21)		X savām vajadzībām	
Ceļu un maģistrāļu būvniecība (42.11)		X	
Citur neklasificēta inženierbūvniecība (42.99)			X
Elektroinstalācijas ierīkošanas, cauruļvadu uzstādīšanas un citas līdzīgas darbības (43.2)	X	X	
Elektroinstalācijas ierīkošana (43.21)	X	X	
Citur neklasificēta jaunu preču mazumtirdzniecība specializētajos veikalos (47.78)			X
Kravu pārvadājumi pa autoceļiem (49.4)			X
Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana (68.20)		X	
Cita veida tīrīšanas darbības (81.29)		X	
Ainavu veidošanas un uzturēšanas darbības (81.30)		X	
Apbedīšana un ar to saistītā darbība (96.03)		X	

⁵ Tiek skatīta kopsakarā ar Ainavu veidošanas un uzturēšanas darbības, lūdzam skat. atbilstošu sadaļu.

Komercdarbības veids (NACE kods 2 red.)	Piesaisīts privātais sektors	Komercdarbība tiek veikta	Komercdarbību neveic
Fiziskās labsajūtas uzlabošanas pakalpojumi (96.04)		X Pirts pakalpojumi	
Citur neklasificēti individuālie pakalpojumi (96.09)		X Dzīvnieku patversmes pakalpojumi	

Tabula Nr. 3 Kapitālsabiedrības komercdarbības veidi

Tabula Nr. 3 papildināta atbilstoši Kapitālsabiedrības sniegtajai informācijai par tās saimniecisko darbību.

Kapitālsabiedrības mājaslapā ir norādītas sekojošas darbības sfēras:

- 1) Dzīvnieku patversme (dzīvnieku izķeršana un uzturēšana patversmē, dzīvnieka klīniskā izmeklēšana, izsaukums, vakcinācija pret trakumsērgu, sterilizācija, kastrācija, eitanāzija u.c.);
- 2) Pilsētas ielu apgaismojums;
- 3) Apbedīšanas pakalpojumi Daugavpils pilsētas kapsētās un kapsētu apsaimniekošana;
- 4) Apzaļumošana (augu, koku, krūmu stādīšanu, audzēšanu un uzturēšanu, puķu audzēšanu siltumnīcās, puķu dobju ierīkošanu un to uzturēšanu pilsētas teritorijā) - labiekārtošana;
- 5) Pilsētas ielu, ceļu, ietvju un laukumu uzturēšana, tajā skaitā tiek veikti būvdarbi;
- 6) Sadzīves pakalpojumu kombināts (Kapitālsabiedrības struktūrvienība);
- 7) Transporta pakalpojumi (autogreideris, traktortehnika, kravas mašīnas ar manipulatoriem, automašīnas konteineru pārvadāšanai (7m³, 10m³-30m³), autotorni, autokrāns, ūdens laistāmā mašīna, veltnis, celmu frēze, dārzkopības tehnika);
- 8) Infrastruktūras uzturēšana;
- 9) Dārzkopība (skatāma kopsakarā ar ainavas veidošanu).

No tabulā Nr.3 iekļautās un papildu iegūtās informācijas no Kapitālsabiedrības, secināms, ka kapitālsabiedrības saimnieciskā darbība vērtējama un **tās darbība sastāv no šādiem pakalpojumiem: elektroenerģijas sadale, elektroenerģijas tirdzniecība, atkritumu savākšana, ceļu un maģistrāļu būvniecība, elektroinstalācijas ierīkošanas, cauruļvadu uzstādīšanas un citas līdzīgas darbības, sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana, ainavu veidošanas un uzturēšanas darbības (iekļauj citu viengadīgo kultūru audzēšanu), apbedīšana un ar to saistītā darbība (tajā skaitā kapsētu apsaimniekošana), fiziskās labsajūtas uzlabošanas pakalpojumi (pirts pakalpojumi), citur neklasificēti individuālie pakalpojumi (dzīvnieku patversmes darbība), cita veida tīrīšanas darbības. Saskaņā ar Kapitālsabiedrības sniegto informāciju, tās saimnieciskā darbība iekļauj arī reklāmas materiālu izvietojumu.**

Atbilstoši iepriekš minētajam pirmšķietami identificējami arī pakalpojumu tirgi (atbilstoši saimnieciskajai darbībai) Pašvaldības administratīvajā teritorijā.

Tāpat no tabulā Nr. 3 norādītajiem komercdarbības veidiem, saskaņā ar Kapitālsabiedrības un Pašvaldības sniegto informāciju, faktiski netiek veikti: grants un smilts karjeru izstrāde, pārējo koka izstrādājumu ražošana, elektroenerģijas apgāde, citur neklasificēta inženierbūvniecība, citur neklasificēta jaunu preču mazumtirdzniecība specializētajos veikalos un kravu pārvadājumi pa autoceļiem. Vienlaikus norādāms arī uz Kapitālsabiedrības statūtos un intervijās sniegtās informācijas nesakritību saistībā ar Kapitālsabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem ūdens ieguves, attīrīšanas un apgādes, kā arī notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas pakalpojumu tirgos – proti, Kapitālsabiedrība neveic darbību šajos pakalpojumu tirgos, bet gan nodrošina un veic atsevišķas darbības, kas saistītas ar infrastruktūras uzturēšanu (remontu, u.c.). Tātad Kapitālsabiedrība neveic ūdens ieguvu, attīrīšanu un apgādi,

nenodrošina asenizācijas pakalpojumus, kā arī notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, tā nodrošina ūdens tīklu apsaimniekošanu vienam objektam, kas tiek plašāk aprakstīta pie sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana pakalpojumu tirgus.

Nemot vērā, ka saskaņā ar sniegto informāciju komercdarbība šajos pakalpojumu tirgos netiek veikta, tādējādi arī neradot ietekmi, piemēram, uz konkurenci vai konkrētajiem tirgiem kopumā – turpmāka šī komercdarbības veida analīze nav veicama.

Vienlaikus norādāms, ka izvērtējuma gaitā izdarāms secinājums, ka Kapitālsabiedrības Statūti tomēr nav tikuši aktualizēti atbilstoši tās faktiskajiem komercdarbības veidiem, līdz ar to rekomendējams pārskatīt un precizēt Kapitālsabiedrības statūtos noteiktos komercdarbības veidus (to saturu un skaitu) atbilstoši faktiskajai un plānotajai Kapitālsabiedrības darbībai.

3.1. Kapitālsabiedrības pamatdarbība

Elektroenerģija

NACE kods 35.13	NACE kods 35.14
Elektroenerģijas sadale Šajā klasē ietilpst: – to sadales sistēmu (t.i., sistēmu, kurās ir līnijas, stabi, mērierīces un vadi) darbība, kas no ražošanas iekārtas vai pārvades sistēmas saņemto elektroenerģiju pārvada galapatērētājiem.	Elektroenerģijas tirdzniecība Šajā klasē ietilpst: – elektroenerģijas pārdošana patērētājiem; – elektroenerģijas makleru vai starpnieku darbība, kuri organizē elektroenerģijas pārdošanu, izmantojot citu pārvaldītas enerģijas sadales sistēmas; – elektroenerģijas un pārvades jaudas biržu darbība.

08.04.2022. Īstenotās reorganizācijas ietvaros Kapitālsabiedrībai, apvienošanās ceļā, tika pievienota Sadzīves pakalpojumu kombināts. Sadzīves pakalpojumu kombināta pamatdarbība bija saistīta ar elektroenerģijas sadali (NACE kods 35.13.). Savukārt kā nodrošinātie papildu pakalpojumi - pirts pakalpojumi (Fiziskās labsajūtas uzlabošanas pakalpojumi, NACE kods 96.04), neapdzīvojamo telpu noma (Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana NACE kods 68.20), un deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumi (cita veida tīrīšanas darbības NACE kods 81.29.) – šie saimnieciskās darbības veidi izvērtējuma ietvaros tiks apskatīti atsevišķi.

Elektroenerģijas lietotājiem elektroenerģijas piegāde notiek saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi".

Lai nodarbotos ar elektroenerģijas tirdzniecību Latvijā, ir jābūt reģistrētiem Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (SPRK) elektroenerģijas tirgotāju reģistrā. Kapitālsabiedrība 14.10.2021. reģistrējās kā elektroenerģijas tirgotājs ar reģistrācijas numuru ET0143.⁶

Savukārt 29.04.2022. Kapitālsabiedrība saņēma elektroenerģijas sadales licenci Nr. W13014/2, kuras derīguma termiņš ir līdz 19.11.2023. Attiecīgi Kapitālsabiedrība ir iekļauta kā viena no 10 Latvijā esošajiem sadales sistēmas operatoriem⁷. Papildus norādāms, ka atbilstoši Licences nosacījumiem Licences saņēmējam laikus (ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms licences termiņa beigām) jāinformē SPRK par to, vai licences saņēmējs plāno turpināt sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu elektroenerģijas sadalē. Atbilstoši Enerģētikas likuma 1.

⁶ Energoapgādes komersantu reģistrs, pieejams:

<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoieYmlyYjYmYjQlZGNhOS00YzgwLThiMmEtN2lwMWU2OTUwZGRklwiidCl6ImU0MGNHOTA5LTg3YmEtNGQ2NS05MTIILTU1YjYVIMGRlODUwNSlslmMiOih9>

⁷ SPRK izsniegtās elektroapgādes licences, pieejams: <https://www.sprk.gov.lv/content/registresanalicencesana-0>

panta 45. punktam sistēmas operators ir energoapgādes komersants, kas sniedz enerģijas pārvades vai sadales, dabasgāzes uzglabāšanas vai sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojumus.

Elektroenerģijas piegāde uzņēmumiem notiek saskaņā ar elektroenerģijas tirdzniecības līgumu, sadales sistēmas pakalpojumu līgumu un balansēšanas pakalpojuma līgumu, kas var būt elektroenerģijas tirdzniecības līguma sastāvdaļa.

2022. gadā Kapitālsabiedrība izsludināja iepirkumu Nr. SIA L 2022/13 par Elektroenerģijas piegādi.⁸ Līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas saimnieciski izdevīgākajam piedāvājumam, proti AS "Latvenergo", kā vienīgajam pretendentam, kurš iesniedza piedāvājumu par summu EUR 3 216 330.90 bez PVN uz 12 mēnešiem sākot ar 01.11.2022. Atbilstoši līguma priekšmetam AS "Latvenergo" pārdod elektroenerģiju un nodrošina balansēšanas pakalpojumu Kapitālsabiedrības elektroenerģiju patērējošu objektu vajadzībām.

Kapitālsabiedrība izsludināja vēl vienu iepirkumu par elektroenerģijas iegādi⁹, kur līguma darbība bija paredzēta sākot no 01.02.2023. uz 12 mēnešiem, bet minētais iepirkums tika izbeigts pamatojoties uz to, ka neviens uzņēmums neiesniedza piedāvājumu.

Pakalpojumu saņēmēji, atbilstoši Kapitālsabiedrības sniegtajai informācijai, elektroenerģijas sadales un pārdošanas jomās darbojas Daugavpils pilsētas Ziemeļu industriālajā zonā, Biznesa parka teritorijā. Ziemeļu industriālā zona ir rūpnieciskā zona, kur iespējams veidot rūpniecības uzņēmumus ar lielu enerģijas patēriņu, jo teritorijā ir lielas elektriskās jaudas un gāze, kā arī blakus atrodas trešā pilsētas siltumcentrāle.¹⁰ Sadales sistēmas pakalpojumu tarifi tiek noteikti saskaņā ar SPRK 28.11.2022. lēmumu Nr. 1/41 "Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika".

Kapitālsabiedrība nodrošinot elektroenerģijas sadali sekmē saimniecisko darbību Pašvaldības administratīvajā teritorijā, konkrēto ģeogrāfisko teritoriju nodrošinot ar atbilstošajiem pamatpakalpojumiem. Saimnieciskās darbības sekmēšana administratīvajā teritorijā un atbalsta sniegšana tai ir viena no pašvaldības autonomajām funkcijām, kas noteikta Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 12.punktā.

Saskaņā ar KP vadlīnijām "Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana", tirgus nepilnības definīcija ir sniegta tiesību normas (VPIL 88.panta) saturā – tirgus nepilnība ir situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā, proti, tirgus nespēj nodrošināt ierobežoto resursu efektīvu izvietojumu, kā rezultātā sistemātiski rodas preces vai pakalpojuma nepietiekamība. Publiskai personai vispirms ir jāidentificē, vai tirgū ir novērojama pilnīga vai daļēja tirgus nepilnība. Pilnīga tirgus nepilnība ir gadījumos, kad faktiski tirgus (piedāvājums) neeksistē, bet pastāv pieprasījums pēc konkrētas preces vai pakalpojuma. Savukārt daļēja tirgus nepilnība ir gadījumos, kad tirgū ir novērojams gan pieprasījums, gan piedāvājums, bet konkrētās preces vai pakalpojumi tiek nodrošināti nepietiekamā apjomā. Ievērojot tiesiskos un faktiskos apstākļus tirgos, kuros Kapitālsabiedrība veic saimniecisko darbību, kas saistīti ar Kapitālsabiedrības rīcībā esošu infrastruktūru (saistībā ar elektroenerģijas sadali), secināms, ka Kapitālsabiedrība savas funkcijas pirmšķietami veic daļējas tirgus nepilnības apstākļos, proti, tirgum nespējot pilnībā nodrošināt sabiedrības intereses šajā jomā.

Lai arī Pašvaldības teritorijā (saskaņā ar uzņēmumu norādīto juridisko adresi) ar komercdarbības veidu - elektroenerģijas sadale, saskaņā ar publiski pieejamo informāciju uzņēmumu reģistrā iekļauts vēl viens komersants - Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "LS ELEKTRA", SPRK energoapgādes reģistrā tas nav reģistrēts. Atbilstoši publiski pieejamai

⁸ Kapitālsabiedrības iepirkums Nr. SIA L 2022/13 par Elektroenerģijas piegādi, pieejams: <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/86418>

⁹ Kapitālsabiedrības iepirkums Nr. SIA L 2022/16 par Elektroenerģijas piegādi, pieejams: <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/91552>

¹⁰ Daugavpils Ziemeļu rūpnieciskās zonas attīstīšana, pieejams: <http://invest.latgale.lv/lv/piedavajums-investoriem/investiciju-projekti/7>

informācijai, Latvijas teritorijā darbojas 10 sadales sistēmas operatori.¹¹ Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 18.pantu katra sadales sistēmas operatora licences darbības zonu nosaka SPRK. SPRK ir tiesības grozīt jau izsniegtu licenču darbības zonas robežas. Vienlaikus, šajā pantā noteikts arī tas, ka sadales sistēmas operatoru licenču darbības zonu pārklāšanās nav iespējama. Līdz ar to, kā iepriekš savā atzinumā norādījusi KP – sadales pakalpojuma sniegšanā atvērts tirgus klasiskā izpratnē nepastāv.¹²

Valsts vai pašvaldība ir tiesīga noteikt, kuram pakalpojumam ir piešķirams statuss “stratēģiski nozīmīgs”, kas galvenokārt ir atkarīgs no ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem, kā arī normatīvajiem aktiem. Papildus tam jēdzienu “stratēģiski svarīgas preces vai pakalpojumi” raksturo tas, ka tas skar ievērojamu sabiedrības daļu, nodrošinot pakalpojumus, kuru kvalitāte un kvantitāte ir svarīga tautsaimniecības nozaru funkcionēšanai. Nav noliedzams, ka elektroenerģijas pakalpojumi ir pakalpojumi, kas būtiski ietekmē katru indivīdu un uzņēmumu ikdienā, kas plašākā mērogā ietekmē arī citu tautsaimniecības nozaru funkcionēšanu, darbību un turpmāku attīstību.

Elektroenerģijas sadales pakalpojums, ievērojot ierobežojumus, kas noteikti normatīvajos aktos saistībā ar sadales sistēmas operatoru darbību un tā nozīmi pašvaldības teritorijā, būtu uzskatāmi par stratēģiski svarīgu pakalpojumu pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai (viens no VPIL 88.pantā noteiktajam priekšnoteikumiem). Turklāt elektroenerģijas sadales pakalpojuma sniegšana Biznesa parka teritorijas komersantiem, veicina saimniecisko darbību Pašvaldības administratīvajā teritorijā, tādā veidā radot darba vietas un samazinot bezdarba līmeni administratīvajā teritorijā, kas ir saistīts ar Pašvaldības autonomās funkcijas izpildi. Arī KP iepriekš sniegtajos atzinumos, norādījusi, ka tās ieskatā elektroenerģijas sadales pakalpojums atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktajam priekšnoteikumam, proti, tiek sniegti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai.¹³

Saistībā ar elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu, norādāms, ka Kapitālsabiedrība pati neražo elektroenerģiju, bet gan to iepērk, organizējot publisko iepirkumu procedūras. Izsludinātājā 12.08.2022. iepirkumā Nr. SIA L 2022/13 par elektroenerģijas piegādi, tiesības slēgt līgumu tika piešķirtas "Latvenergo" AS.

Pašvaldības ieskatā arī elektroenerģijas tirgošana ir uzskatāma par stratēģiski svarīgu pakalpojumu administratīvās teritorijas attīstībai, jo īpaši konkrētajā ģeogrāfiskajā teritorijā un tās stratēģiskajā attīstīšanā, radot labvēlīgu vidi uzņēmējdarbības veicināšanai. Enerģijas tirgošana saskaņā ar Enerģētikas likuma 1.panta pirmās daļas 16.punktu ir energoapgādes veids, kas ietver enerģijas iepirkšanu pārdošanai un pārdošanu enerģijas lietotājiem. Saskaņā ar Kapitālsabiedrības sniegto informāciju par šī pakalpojuma saņēmējiem ir uzskatāmi uzņēmumi konkrētā ģeogrāfiskajā teritorijā, proti, Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpniecības zonas teritorijā, atbilstoši pakalpojuma sniegšanas teritorija ir ierobežota.

KP iepriekš sniegtajos atzinumos paudusi viedokli, ka, lai konkrētais pakalpojums atbilstu VPIL 88.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktajam izņēmumam, publiskai personai ir nepieciešams ne tikai atzīt konkrētu pakalpojumu par stratēģiski svarīgu, bet arī izvērtēt pieejamās alternatīvas, tostarp, vai konkrēto pakalpojumu vienlīdz efektīvi sniedz arī privātie tirgus dalībnieki un vai privātie tirgus dalībnieki ir spējīgi efektīvi nodrošināt konkrētā pakalpojuma pieejamību. KP norādījusi, ka Latvijā elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumus sniedz pietiekami plašs privāto komersantu loks, kas tās skatījumā varētu

¹¹ SPRK elektroenerģijas pakalpojumu sniedzēji/sadales sistēmas operatoru uzskaitījums, pieejams: <https://www.sprk.gov.lv/content/pakalpojumu-sniedzēji-1>

¹² 12.03.20221. KP atzinums Nr.1.7-2/353 "Par SIA "Sadzīves pakalpojumu kombināts", pieejams: <https://www.kp.gov.lv/lv/media/9323/download?attachment>

¹³ 12.03.20221. KP atzinums Nr.1.7-2/353 "Par SIA "Sadzīves pakalpojumu kombināts", pieejams: <https://www.kp.gov.lv/lv/media/9323/download?attachment>

14.12.2020. KP atzinums Nr.1.7-2/1379 "Par pašvaldības SIA "Vats", pieejams: <https://www.kp.gov.lv/lv/media/1162/download>

vienlīdz efektīvi nodrošināt elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu.¹⁴ VPIL 88.pantā ietvertie priekšnosacījumi dalībai kapitālsabiedrībā un atbilstoši pakalpojumu sniegšanai konkrētajos preču un pakalpojumu tirgos nav uzskatāmi par kumulatīviem. Vienlaikus, publiskai personai un tās kapitālsabiedrībai savā darbībā būtu jāņem vērā tirgos pastāvošie konkurences apstākļi un jāveicina konkurence tajos, tajā skaitā, iesaistot privātos tirgus dalībniekus. Tādējādi konkrētajos faktiskajos apstākļos, Pašvaldībai būtu jāveic konkurenci veicinošas darbības privātā sektora iesaistei, piemēram, veicot tirgus dalībnieku aptauju elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu tirgū Latvijas teritorijā vai publicējot atbilstošu informāciju Pašvaldības mājas lapā, lai novērtētu tirgus dalībnieku interesi un iespējas nodrošināt konkrēto pakalpojumu.

Ievērojot iepriekš minēto, secināms, ka Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi (elektroenerģijas sadale un tirdzniecība) ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88.panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē. Vienlaikus jāņem vērā, ka Kapitālsabiedrība sniedz pakalpojumu daļējas tirgus nepilnības apstākļos – tieši saistībā ar pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo infrastruktūru, kā arī ierobežojumiem, kas noteikti normatīvajā regulējumā un pakalpojumu nodrošināšanā vismaz daļēji iesaista privātos tirgus dalībniekus.

Papildus tam, bez ievērtības nebūtu atstājams tas, ka saskaņā ar Kapitālsabiedrības un Pašvaldības sniegto informāciju, darbība elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu tirgū netiek plānota ilgtermiņā, proti, tai ir tieša sasaiste ar Ziemeļu industriālas zonas Biznesa parka attīstības stratēģisko posmu.

Līdzīgu viedokli par Kapitālsabiedrības turpmāku darbību šajā pakalpojumu jomā paudusi arī LTRK, Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija un KP. Proti, vēršot uzmanību uz to, ka ņemot vērā Kapitālsabiedrības darbību, nodrošinot elektroenerģijas sadales funkcijas, ir administratīvi un ekonomiski pamatoti turpināt arī darbību elektroenerģijas tirdzniecības jomā, jo gadījumā, ja Kapitālsabiedrība turpinātu pildīt sistēmas operatora funkcijas, bet atteiktos no elektroenerģijas tirdzniecības funkcijām, elektroenerģijas lietotājiem, kuri iepērk elektroenerģiju Kapitālsabiedrības licences zonā, tiktu palielināts administratīvais slogs – pienākums slēgt līgumus un veikt norēķinus ar lielāku skaitu iesaistīto pakalpojumu sniedzēju, nekā tas ir šobrīd, atbilstoši pieaugot arī kopējām pakalpojuma saņemšanai nepieciešamajām izmaksām.

Arī KP ieskatā, Kapitālsabiedrības sniegtais pamatpakalpojums – elektroenerģijas sadale – **atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktajam izņēmumam**, proti, tiek sniegti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai. Ņemot vērā Pašvaldības norādīto informāciju par elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojuma sniegšanu Ziemeļu rūpniecības zonā, KP atzinusi, ka attiecīgā pakalpojuma sniegšana, saglabājot iespēju komersantiem iegādāties zemāku elektroenerģijas cenu nekā individuāli veiktajos iepirkumos, **varētu tikt pamatota ar VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktu**. Vienlaikus KP norādījusi, ka apstākļos, kur Kapitālsabiedrība nespētu piedāvāt zemāku elektroenerģijas cenu, nākotnē būtu nepieciešams vērtēt iespēju pakalpojumu sniegšanu nodot privātajam sektoram (elektroenerģijas tirdzniecību vai tirdzniecību kopā ar elektroenerģijas sadali). Uzmanība vērsta arī uz nepieciešamību sasaistīt pakalpojumu sniegšanu ar Kapitālsabiedrības stratēģisko mērķi.

Elektroinstalācijas ierīkošana, lelu apgaismojums

NACE kods 43.2	NACE kods 43.21
----------------	-----------------

¹⁴ 12.03.20221. KP atzinums Nr.1.7-2/353 "Par SIA "Sadzīves pakalpojumu kombināts", pieejams: <https://www.kp.gov.lv/lv/media/9323/download?attachment>

14.12.2020. KP atzinums Nr.1.7-2/1379 "Par pašvaldības SIA "Vats", pieejams: <https://www.kp.gov.lv/lv/media/1162/download>

Kapitālsabiedrība ir atbildīga par Daugavpils pilsētas ielu apgaismošanas tīklu darbību, tajā skaitā apgaismojuma tīklu tehnisko apkalpošanu. Kapitālsabiedrība nodrošina pilsētas ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismojuma ieslēgšanu un izslēgšanu.

Pēc publiski pieejamās informācijas¹⁵, ir secināms, ka konkrētā pakalpojuma nodrošināšanai Kapitālsabiedrība saņem finansējumu no Pašvaldības. Enerģētikas krīzes seku novēršanai, uz izvērtējuma sagatavošanas brīdi Kapitālsabiedrība ir saņēmusi 150 000 EUR finansējumu no Pašvaldības līdz 2022.gada beigām, papildus 800 000 EUR, kas tika piešķirti 2022.gada sākumā.

Inženiersistēmu montāža, kas nodrošina ēkas funkcionēšanu tai paredzētajā nolūkā, ieskaitot elektroinstalācijas ierīkošanu, cauruļvadu likšanu (ūdens, gāzes un notekūdeņu sistēmu uzstādīšanu), apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu, liftu u.c. konstrukciju uzstādīšanu ir noteikta klasifikatoru grupā - elektroinstalācijas ierīkošanas, cauruļvadu uzstādīšanas un citas līdzīgas darbības (NACE 43.2). Savukārt ielu apgaismojums atbilst komercdarbības veidam ar NACE klasifikācijas kodu 43.21 Elektroinstalācijas ierīkošana. Ņemot vērā, ka darbības veids ar kodu 43.21 ir apakšgrupa darbības veidam ar NACE kodu 43.2, ir ieteicams atjaunot informāciju statūtos atbilstoši faktiskajai situācijai un svītrot elektroinstalācijas ierīkošanas, cauruļvadu uzstādīšanas un citas līdzīgas darbības (NACE 43.2) veidu, saglabājot tikai faktiskajai situācijai atbilstošu norādi uz īstenoto komercdarbību - elektroinstalācijas ierīkošanu (NACE 43.21).

Saskaņā ar Enerģētikas likuma 24. panta 3. daļu Pašvaldība un energoapgādes komersants var vienoties par ielu apgaismojuma tīkla nodošanu attiecīgajai pašvaldībai valdījumā vai īpašumā.

No teritoriju attīstības plānošanas normatīvajiem aktiem izriet, ka Kapitālsabiedrībai pieejamas teritorijas un telpa, ko veido ielas, bulvāri, laukumi, parki, dārzi, skvēri, pagalmi, krastmalas, pasāžas, promenādes un citas vietas, kas nodotas publiskai lietošanai neatkarīgi no to īpašuma piederības ir publiska ārtelpa.¹⁶ Attiecībā uz publiskās ārtelpas plānošanu Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" nosaka vispārīgās prasības, kuras pašvaldības var detalizēt savā administratīvajā teritorijā atbilstoši vietējai situācijai. Saskaņā Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktu viena no pašvaldību funkcijām ir ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana. Atbilstoši nodrošinātajam pakalpojumam ir tieša saistība ar pašvaldības autonomo funkciju izpildi. Ņemot vērā iepriekš minēto, secināms, ka Daugavpils pilsētas ielu apgaismošanas tīklu darbība ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē un ir ne tikai saistīti ar pašvaldības autonomo funkciju izpildi, bet arī ar sabiedrības interesēm, tajā skaitā drošuma.

Papildus norādāms, ka Daugavpils pilsētas stratēģijā ielu apgaismojuma tīkls ir noteikts kā pilsētas attīstībai viens no nozīmīgākajiem inženierkomunikācijas infrastruktūras elementiem.¹⁷ Līdz ar to tas ir uzskatāms par stratēģiski svarīgu īpašumu (infrastruktūru). Ielu apgaismošana ir nozīmīga sabiedrības drošības nodrošināšanai, kuru veic Kapitālsabiedrība atbilstoši deleģēšanas līgumam no 01.01.2013. ar Pašvaldības iestādi "Komunālās saimniecības pārvalde". Deleģēšanas līgums ar iestādi noslēgts un publiskais ielu apgaismojums (kā infrastruktūras elements/daļa) atrodas Pašvaldības iestādes "Komunālās

¹⁵ S.Smagare, Atslēgts ēku un ielu apgaismojums, vēsākas iekštelpas – kā pašvaldības uzsākušas taupības režīmu, 22.09.2022., pieejams:

https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/atslegts-eku-un-ielu-apgaismojums-vesakas-iekstelpas-ka-pasvaldibas-uzsakusas-taupibas-rezimu.a474723/?utm_source=lsn&utm_medium=widget-v2&utm_campaign=widget-v2

¹⁶ 30.04.2013. Ministru kabineta noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 2.21.punkta redakcijā

¹⁷ Daugavpils Pilsētas Ilgtspējīgas Attīstības Stratēģija 2014. - 2030.gadam, 70. - 71.lpp., pieejams: [https://www.daugavpils.lv/assets/upload/attistiba/2018/Strategija2014-2030 .pdf](https://www.daugavpils.lv/assets/upload/attistiba/2018/Strategija2014-2030.pdf)

saimniecības pārvalde” bilancē. Atbilstoši par pakalpojuma saņēmēju pēc būtības jāuzskata Pašvaldība un plašākā nozīmē Pašvaldības iedzīvotāji, uzņēmēji un viesi.

Vienlaikus norādāms, ka Kapitālsabiedrībai, sniedzot stratēģiski svarīgus pakalpojumus, jādarbojas tirgū, ievērojot brīvu un godīgu konkurenci, tajā skaitā novērtējot, vai konkrētajā pakalpojumu tirgū novērojamas tirgus nepilnības pazīmes.¹⁸

Vērtējot, vai tirgū ir novērojama pilnīga vai daļēja tirgus nepilnība, secināms, ka Kapitālsabiedrība darbojās tirgū, kurā pastāv konkurence, proti Daugavpils pilsētā ar elektroinstalācijas ierīkošanu saskaņā ar publiski pieejamo informāciju nodarbojās vairāk kā 20 uzņēmumi. Ielu apgaismojuma pakalpojumi nav ierobežoti tikai vienas administratīvās teritorijas ietvaros, līdz ar to ir vērtējami komersanti arī blakus esošajās pašvaldībās. Augšdaugavas novadā ir vēl 4 citi uzņēmumi, kam reģistrēta darbība saistībā ar šo komercdarbības veidu/pakalpojumu jomu.

Līdz ar to ielu apgaismošanas jomā nav identificējas tirgus nepilnības pazīmes, un, lai arī konkrētajam pakalpojumam ir stratēģiskā nozīme pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai nepieciešams pakalpojuma sniegšanā plašāk iesaistīt privāto sektoru un izskatīt iespēju nodot pakalpojuma sniegšanu privātajiem tirgus dalībniekiem. Vienlaikus jānorāda, ka Kapitālsabiedrība arī šobrīd sniedzot pakalpojumus iespēju robežās cenšas iesaistīt privātos tirgus dalībniekus.

Kapitālsabiedrība 2022. gadā veica 4 publiskos iepirkumus ielu apgaismošanas jomā. Iepirkumā par ielu apgaismes ķermeņu iegādi un ielu apgaismes stabu un konsoļu iegādi tika noslēgts līgums ar SIA „EK SISTĒMAS”, reģistrācijas Nr.40003319178¹⁹, iepirkumā par elektrisko spuldžu iegādi Daugavpils pilsētas apgaismošanas tīklu uzturēšanai, tika noslēgts līgums ar Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “ELEKTROMONTĀŽA D”, reģistrācijas Nr.41503020103²⁰, iepirkumā par ielu apgaismojuma vadības sadaļu iegādi tika noslēgts līgums ar SIA „EK SISTĒMAS”, reģistrācijas Nr.40003319178²¹ un iepirkumā par ielu apgaismes ķermeņu, elektrolīniju kabeļu un to komplektējošo materiālu iegādi tika noslēgts līgums daļā par ielas ķermeņa iegādi ar SIA „EK SISTĒMAS”, reģistrācijas Nr.40003319178 un daļā par elektrolīniju kabeļu un to komplektējošo materiālu iegādi ar Daugavpils SIA “Vecais makss”, reģistrācijas Nr.41502010201²². Minēto iepirkumu saturs papildus norāda uz to, ka Kapitālsabiedrība iepērk nepieciešamās preces/materiālus ielu apgaismošanas nodrošināšanai, savukārt pašu elektroinstalāciju ierīkošanu, veic pati Kapitālsabiedrība un privātais sektors caur iepirkumiem netiek piesaistīts.

Izvērtējuma gaitā nav identificēts, ka pakalpojumu nodošana privātajam sektoram saistīta ar tādiem riskiem, kā lielu investīciju piesaiste pirms pakalpojuma piedāvājuma, tomēr kā risks var tikt uzskatīts iespējami pakalpojuma piegādes pārtraukumi, līdz ar to, samazinot savas darbības esošajā pakalpojumu tirgū vai izejot no tā, Kapitālsabiedrībai pirmšķietami būtu svarīgi saglabāt uzraudzības kontroli pār pakalpojumu sniegšanu, ievērojot arī šīs pakalpojuma jomas saistītu ar pašvaldības autonomo funkciju izpildi.

Atbilstoši iepriekš minētajam Kapitālsabiedrībai būtu jāvērtē iespēja samazināt savu tiešo darbību/darbības apjomu elektroinstalācijas ierīkošanas pakalpojumu tirgū, vairāk palielinot sadarbību ar privāto sektoru un nodrošinot pakalpojumu sniegšanas kontroli un pārraudzību.

¹⁸ 25.08.2022. KP atzinums Nr. 1.7-2/791, “Par SIA “Garkalnes ūdens” un SIA “Garkalnes inženiertīkli”, pieejams: <https://www.kp.gov.lv/lv/media/10581/download?attachment>

¹⁹ Kapitālsabiedrības iepirkums Nr. SIA L 2022/09 par ielu apgaismes stabu un konsoļu iegādi, pieejams: <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/81754>

²⁰ Kapitālsabiedrības iepirkums Nr. SIA L 2022/07 par Elektrisko spuldžu iegādi Daugavpils pilsētas apgaismošanas tīklu uzturēšanai, pieejams: <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/81010>

²¹ Kapitālsabiedrības iepirkums Nr. SIA L 2022/11-1 par ielu apgaismojuma vadības sadaļu iegādi, pieejams: <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/82909>

²² Kapitālsabiedrības iepirkums Nr. SIA L 2022/15 par ielu apgaismes ķermeņu, elektrolīniju kabeļu un to komplektējošo materiālu iegādi, pieejams: <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/82909>

Secināms, ka Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi ielu apgaismošanas jomā pirmšķietami varētu tikt atzīti par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē. Tomēr būtu nepieciešams veikt konkurenci veicinošus pasākumus, piemēram, organizējot publiskos iepirkumus privātā sektora plašākai iesaistei. Jāņem vērā arī Kapitālsabiedrībai saistošais noslēgtais deleģēšanas līgums (nodot uzdevumu izpildi konkrētajā pakalpojumu jomā), kas nav ticis saturiski vērtēts izvērtējuma ietvaros. Vienlaikus publiskajai personai būtu jāveic efektivitātes izvērtējums deleģēšanas līguma noslēgšanai, turpināšanai, kā arī jāizvērtē šo saistību juridiskā forma.

Noslēgumā jānorāda, ka saskaņā ar Kapitālsabiedrības sniegto informāciju tā neplāno veikt vai attīstīt papildpakalpojumu sniegšanu, kas nav tieši saistīti ar tās pamatdarbību un nebūtu balstīti uz efektivitātes apsvērumiem.

Līdzīgu viedokli par Kapitālsabiedrības turpmāku darbību šajā pakalpojumu jomā paudusi arī LTRK, Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija un KP. Proti, norādot, ka konkrētajā pakalpojumu jomā pastāv konkurence, un privātais tirgus dalībnieks varētu nodrošināt atbilstošu pakalpojumu sniegšanu. KP piekrīt, ka Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi ielu apgaismošanas jomā pirmšķietami varētu tikt atzīti par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē. Vienlaikus, kā to KP ir vairākkārt norādījusi savos atzinumos, arī stratēģiski svarīgus pakalpojumus atsevišķos gadījumos var nodrošināt privātie tirgus dalībnieki. Tādējādi Kapitālsabiedrībai būtu jāvērtē iespēja iziet no pakalpojumu tirgus un, veicot konkurenci veicinošos pasākumus, piesaistīt privāto sektoru.

Kapitālsabiedrības izešanai no konkrēto pakalpojumu tirgus tiek rekomendēts: 1) organizēt tirgus izpēti, lai novērtētu tirgus dalībnieku interesi par pakalpojumu sniegšanu un novērtētu potenciālās ar pakalpojuma sniegšanu saistītās izmaksas, kas būtu izmantojamas turpmākai salīdzināšanai. 2) Izskatīt iespēju pēc tirgus izpētes, organizēt publiskā iepirkuma procedūru pakalpojumu iegādei. 3) Gadījumā, ja Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi elektroinstalācijas jomā (iekļaujot visas pakalpojumu izmaksas), arī tirgus izpētes ietvaros un publiskā iepirkuma procedūras rezultātā ir saimnieciski izdevīgāki, Kapitālsabiedrība varētu turpināt nodrošināt pakalpojumus šajā jomā. 4) Savukārt gadījumā, ja Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi nav saimnieciski izdevīgāki – Kapitālsabiedrībai būtu jāpārtrauc pakalpojumu sniegšana (līdz ar līguma noslēgšanu ar citu tirgus dalībnieku – ar mērķi nodrošināt pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību). Atbilstoši būtu nepieciešams novērtēt Kapitālsabiedrības pamatlīdzekļos esošos līdzekļus, kas saistīti ar pakalpojuma sniegšanu un tos atsavināt vai iznomāt, lai nodrošinātu publiskas personas mantas lietderīgu izmantošanu, ja Kapitālsabiedrības materiālie līdzekļi vairs nebūtu nepieciešami konkrētās funkcijas nodrošināšanai un pakalpojumu sniegšanai. 5) Kapitālsabiedrība atbilstoši tās kompetencei var saglabāt pakalpojuma līguma uzraudzību un izpildes kontroli.

Ceļu būvdarbu pakalpojumi

NACE kods 42.11	NACE kods 42.99
<p>Saskaņā ar NACE klasifikatora sniegto aprakstu kodam 42.11 attiecas uz ceļu un maģistrāļu būvniecību, kur aprakstā norādīts, ka šajā klasē ietilpst:</p> <ul style="list-style-type: none"> – automaģistrāļu, ielu, ceļu, citu satiksmes un gājēju ceļu būve; – ielu, ceļu, automaģistrāļu, tiltu vai tuneļu seguma apstrāde: • asfalta klāšana uz ceļiem; • ceļa apzīmējumu uzkrāsošana un cita veida marķēšana; • aizsargbarjeru, ceļazīmju un tamlīdzīgu konstrukciju uzstādīšana; – lidlauku skrejceļu būvniecība. 	<p>Saskaņā ar NACE klasifikatora sniegto aprakstu kodam 42.99 attiecas uz citu neklasificēto inženierbūvniecību, kur aprakstā norādīts, ka šajā klasē ietilpst:</p> <ul style="list-style-type: none"> – šādu rūpniecības komplekso būvju, izņemot ēkas, būve: • pārstrādes rūpnīcas; • ķīmiskās rūpnīcas; – objektu būve, izņemot ēku būvniecību: • brīvdabas sporta laukumi. Šajā klasē ietilpst arī: – zemes iedalīšana gabalos ar zemes uzlabošanu (piemēram, ceļu piebūve, inženiertehniskās infrastruktūras uzbūvēšana u.c.).

Minēto pakalpojumu uzraudzība un nodrošināšana ir nodota būvdarbu iecirknim (Kapitālsabiedrības struktūrvienība). Būvdarbu iecirkņa uzdevumi ir pilsētas ceļu remonts, būvju uzturēšana un apkalpošana, dabas stihiju radītās avārijas situāciju operatīva novēršana to ietekmes vājināšana. Ikdienā būvdarbu iecirkņa speciālisti veic dažāda veida būvdarbus: ceļu un trotuāru renovāciju, sarežģītu inženierobjektu būvniecību, ģeogrāfiskās ainavas plānošanu, rūpniecības ēku būvniecību.

Ceļu un maģistrāļu būvniecība, kā arī citur neklasificētā inženierbūvniecība ietilpst Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 3.punktā noteiktās autonomās funkcijas izpildē, proti, gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, proti gādāt par pašvaldības īpašumā esošo ceļu būvniecību, uzturēšanu un pārvaldību. Ar to tiek saprasti tādi pakalpojumi, kā ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana; ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; u.c.

Viens no Kapitālsabiedrības ilgtermiņa uzdevumiem, kas definēts tās Stratēģijā ir nodrošināt pilsētas ceļu apkalpošanu, ieskaitot remontu. Pilsētas ceļu remonts un ar to saistītās darbības skar ievērojamu Pašvaldības iedzīvotāju daļu, kuru kvalitāte ir svarīga tautsaimniecības nozaru funkcionēšanai. Attiecīgi norādāms, ka par pakalpojuma saņēmēju tiešā izpratnē uzskatāma Pašvaldība un netiešā Pašvaldības iedzīvotāji, juridiskās personas un Pašvaldības viesi. Šīs funkcijas pilnīga vai daļēja nodošana privātajiem komersantiem Kapitālsabiedrības ieskatā radītu risku par iespējamu pakalpojuma piegādes pārtraukumiem, jo īpaši segmentā, kas skar bojājumu novēršanu, kas, piemēram, dabas radīto avārijas situāciju seku novēršanai varētu būtiski ietekmēt Pašvaldības iedzīvotāju drošību.

Saskaņā ar KP vadlīnijām "Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana", tirgus nepilnības definīcija ir sniegta tiesību normas (VPIL 88.panta) saturā – tirgus nepilnība ir situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā, proti, tirgus nespēj nodrošināt ierobežoto resursu efektīvu izvietojumu, kā rezultātā sistemātiski rodas preces vai pakalpojuma nepietiekamība. Publiskai personai vispirms ir jāidentificē, vai tirgū ir novērojama pilnīga vai daļēja tirgus nepilnība. Pilnīga tirgus nepilnība ir gadījumos, kad faktiski tirgus (piedāvājums) neeksistē, bet pastāv pieprasījums pēc konkrētas preces vai pakalpojuma. Savukārt daļēja tirgus nepilnība ir gadījumos, kad tirgū ir novērojams gan pieprasījums, gan piedāvājums, bet konkrētās preces vai pakalpojumi tiek nodrošināti nepietiekamā apjomā. Ievērojot tiesiskos un faktiskos apstākļus tirgos, kuros Kapitālsabiedrība veic saimniecisko darbību, secināms, ka Kapitālsabiedrība darbojas brīvā tirgus apstākļos, proti, identificējami privātie tirgus dalībnieki, kas darbojas šajā pakalpojumu jomā. Daugavpils pilsētā ar reģistrētu komercdarbības veidu - ceļu un maģistrāļu būvniecība – NACE kods 42.11 ir reģistrēti 7 komersanti. Ņemot vērā, ka ceļu un maģistrāļu būvniecība neaprobežojas tikai ar vienu administratīvo teritoriju, tad attiecīgi, apskatot Augšdaugavas novadā – vismaz vēl viens komersants. Apskatot citur neklasificētu inženierbūvniecību NACE kods 42.99, kas arī varētu būt saistīta ar konkrēto pakalpojumu sniegšanu, Daugavpils pilsētā ar šo pakalpojumu sniegšanu nodarbojas vismaz 4 komersanti.

Lai arī nepastāv vienots, universāls algoritms tirgus nepilnības novērtēšanai, veicot situācijas analīzi konkrētajos faktiskajos apstākļos, ir iespējams identificēt situācijas, kurās tirgos novērojama pilnīga vai daļēja tirgus nepilnība. Piemēram, preces vai pakalpojumu īpašību novērtēšana, pieejamības analīze un iespējamās negatīvās vai pozitīvās ietekmes noteikšana uz skarto sabiedrību. Ja konkrētos pakalpojumus pilnībā var lietot arī personas, kas par to nav samaksājušas un pakalpojumu sniedzējam nav iespējams tās izslēgt no pakalpojuma lietošanas, tiem piemīt publiskā labuma iezīmes.

Kapitālsabiedrība savā darbībā cenšas veikt konkurenci veicinošus pasākumus, piemēram, 2021. gadā tika rīkots iepirkums Nr. SIA L 2021/07 par asfalta seguma un autostāvvietas ierīkošana pie dzīvojamās mājas Poligona ielā 48, Daugavpilī, kuras ietvaros tika noslēgts līgums ar SIA "CBF & Landscape". Līgums tika noslēgts par kopējo summu 41 831.61 EUR.

Tāpat Kapitālsabiedrība, rīkojot publiskos iepirkumus, vēsturiski iepērk nepieciešamos materiālus, piemēram, dolomīta šķembas²³, betona bruģakmens²⁴, karsto asfaltu²⁵. Savukārt 2022. gadā saskaņā ar publiski pieejamo informāciju Kapitālsabiedrība nebija izsludinājusi ne vienu iepirkumu ceļu būvdarbu jomā.

Pati Kapitālsabiedrība veic asfalta seguma atjaunošanas darbus, greiderēšanas darbus, u.c. veida ceļu būvdarbus. Kapitālsabiedrībai ir pieejama atbilstoša un pakalpojuma sniegšanai nepieciešamā materiāltehniskā bāze, nepieciešamā tehnika minētajiem darbiem ir Kapitālsabiedrības īpašumā.

Turklāt ceļu uzturēšanas pakalpojuma jomā, Satiksmes ministrija jau 2020. gadā izstrādāja konceptuālo ziņojumu "Par valsts autoceļu ikdienas uzturēšanas tirgus atvēršanu no 2021. gada"²⁶, kur tiek norādīts uz to, ka nepieciešams iepirkt pakalpojumus brīvas konkurences apstākļos. Uz to arī norāda KP 24.08.2020 sniegtajā atzinumā Nr. 1.7-2/885. Turklāt minētajā konceptuālajā ziņojumā ir veikta analizē, kur identisku uzturēšanas darbu pakalpojuma iepirkumā, privātais komersants piedāvāja veikt pakalpojumu lētāk. Atbilstoši pašvaldībai būtu nepieciešams vismaz apzināt iespējas pakalpojumu nodrošināt lētāk, piemēram, organizējot publiskā iepirkuma procedūru, kas ļautu novērtēt gan privāto tirgus dalībnieku motivāciju sniegt konkrēto pakalpojumu, gan to iespējams nodrošināt pakalpojumu atbilstošā apjomā par konkurētspējīgu cenu.

levērojot iepriekš minēto, secināms, ka Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi labiekārtošanas darbu un ceļu uzturēšanas jomā nav uzskatāmi par pakalpojumiem, kas tiek sniegti tirgus nepilnības apstākļos. **Atkarībā no Pašvaldības stratēģijas šajā pakalpojumu jomā un arī saistībā ar pašvaldības autonomo funkciju izpildi šie pakalpojumi no Pašvaldības puses pirmšķietami varētu tikt atzīti par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē.** Vienlaikus ņemot vērā citu pašvaldību pieredzi ceļu uzturēšanas darbību/pakalpojumu nodrošināšanā, kā arī ņemot vērā, ka šajos pakalpojumu tirgos pirmšķietami pastāv konkurence (ir identificējami privātie tirgus dalībnieki, kas pirmšķietami varētu nodrošināt atbilstošus pakalpojumus) būtu nepieciešams palielināt privāta sektora iesaisti šajās pakalpojuma jomās, piemēram, caur publisko iepirkumu organizēšanu. Līdz šim, Kapitālsabiedrība pakalpojuma sniegšanā iesaista privātos tirgus dalībniekus, saglabājot nepieciešamo kontroli par darbu kvalitāti, izpildi un kopējo nodrošinājumu (piemēram, sekojot līdzi darbu izpildes grafikam, nepieciešamībai, u.c.), tomēr saskaņā ar iespējams plašākai privātā sektora iesaistei.

Ņemot vērā līdzšinējo KP viedokli saistībā ar iespēju nodot stratēģisko pakalpojumu īstenošanu privātajiem tirgus dalībniekiem, kā arī iepazīstoties ar citu pašvaldību pieredzi ceļu pārvaldīšanas jomā, secināms, ka Kapitālsabiedrībai iespēju robežās jācenšas plašāk pakalpojumu sniegšanā iesaistīt privāto sektoru, samazinot savu iesaisti konkrētajā pakalpojumu tirgū. Savukārt Kapitālsabiedrība, saglabājot uzraudzības funkcijas, būtu jānodrošina pakalpojumu sniegšanas kontroli un pārraudzību. Vienlaikus, gadījumā, ja konkurenci veicinošo pasākumu laikā (publiskais iepirkums, tirgus dalībnieku aptauja, u.c.) tiktu identificēts, ka privātais tirgus dalībnieks nav ieinteresēts pakalpojumu sniegšanā un tam nav tiešas saistības ar publiskās personas rīcību – Kapitālsabiedrība pirmšķietami varētu turpināt konkrētā pakalpojuma sniegšanu, ņemot vērā tā stratēģisko nozīmi Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai. Papildus tam būtu ņemams vērā arī risks saistībā ar pakalpojumu nepārtrauktības nodrošināšanu.

²³ Kapitālsabiedrības iepirkums Nr. L 2020/17 par Dolomīta šķembru iegādi, pieejams:

<https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/36293>

²⁴ Kapitālsabiedrības iepirkums Nr. L 2020/11 par Betona bruģakmens piegādi, pieejams:

<https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/35061>

²⁵ Kapitālsabiedrības iepirkums Nr. L 2020/05 par Karstā asfaltbetona iegāde, pieejams:

<https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/33265>

²⁶ Ministru kabineta 2020. gada 26. augusta rīkojums Nr. 477 "Par konceptuālo ziņojumu "Par valsts autoceļu ikdienas uzturēšanas tirgus atvēršanu no 2021. gada"". Latvijas Vēstnesis, 166, 28.08.2020. <https://likumi.lv/ta/id/317005>

KP, LTRK un biedrība "Latvijas ceļu būvētājs" sniegušas viedokli, ka Kapitālsabiedrībai būtu jāpārtrauc darbība konkrēto pakalpojumu jomā, ievērojot to, ka tirgū pastāv konkurence. **KP ieskatā, pakalpojumu, kas saistīti ar ielu, ceļu un teritoriju uzturēšanu, labiekārtošanu un apsaimniekošanu sniegšanas tirgū pirmšķietami nav konstatējama tirgus nepilnība VPIL 88.panta pirmās daļas 1.punkta izpratnē, kā arī šo pakalpojumu sniegšana nevarētu tikt pamatota ar citiem VPIL 88. panta pirmās daļas priekšnoteikumiem.**

Kapitālsabiedrības iziešanai no konkrēto pakalpojumu tirgus tiek rekomendēts: 1) organizēt tirgus izpēti, lai novērtētu tirgus dalībnieku interesi par pakalpojumu sniegšanu un novērtētu potenciālās ar pakalpojuma sniegšanu saistītās izmaksas. 2) Organizēt publiskā iepirkuma procedūru pakalpojumu iegādei. 3) Gadījumā, ja konkurenci veicinošas iepirkuma procedūras ietvaros netiek saņemti piedāvājumi pakalpojumu nodrošināšanai, Kapitālsabiedrība varētu izskatīt iespēju turpināt darbību konkrētajā pakalpojumu jomā, atsaucoties uz pastāvošajiem pilnīgas vai daļējas tirgus nepilnības pazīmēm. Savukārt, ja piedāvājumi pakalpojumu sniegšanai tiek saņemti, Kapitālsabiedrībai būtu jāizbeidz darbība konkrētajā pakalpojumu tirgū (līdz ar līguma noslēgšanu ar citu tirgus dalībnieku – ar mērķi nodrošināt pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību). 4) Ņemot vērā, ka izvērtējuma gaitā Kapitālsabiedrība norādījusi, ka tās īpašumā ir pakalpojuma sniegšanai nepieciešamā materiāltehniskā bāze, būtu nepieciešams novērtēt Kapitālsabiedrības pamatlīdzekļos esošos līdzekļus, kas saistīti ar pakalpojuma sniegšanu, un tos atsavināt vai, ja tas nav iespējams, iznomāt, lai nodrošinātu publiskas personas mantas lietderīgu izmantošanu. 5) Kapitālsabiedrība atbilstoši tās kompetencei var saglabāt pakalpojuma līguma uzraudzību un izpildes kontroli (saskaņā ar KP sniegto viedokli).

Atkritumu apsaimniekošana

NACE kods 38.11

Saskaņā ar NACE klasifikatora sniegto aprakstu kodam 38.11 attiecas uz atkritumu apsaimniekošanu.

Koda 38.11 atkritumu savākšana (izņemot bīstamos atkritumus) norādīts, ka šajā klasē ietilpst:

- nebīstamo cieto atkritumu (t. i., sadzīves atkritumu) savākšana vietējā teritorijā, piemēram, atkritumu savākšana no māsaimniecībām un uzņēmumiem, izmantojot atkritumu urnas, atkritumu tvertnes ar riteņiem, konteinerus u.c. līdzekļus, kuri var ietvert jauktus pārstrādājamus materiālus;
- otrreizēji pārstrādājamu materiālu savākšana;
- atkritumu savākšana atkritumu tvertnēs sabiedriskās vietās;
- būvgružu savākšana;
- tekstilfabriku atkritumu savākšana;
- nebīstamajiem atkritumiem paredzēto pārvešanas iekārtu ekspluatācija.

Saskaņā ar Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu pašvaldības autonomā funkcija ir organizēt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds. Vienlaikus saskaņā Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktu pašvaldības autonomā funkcija ir arī gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, kas tostarp ietver atkritumu savākšanas un izvešanas kontroli. Atbilstoši Pašvaldību likuma 4.panta otrajai daļai pašvaldība autonomās funkcijas pilda atbilstoši ārējiem normatīvajiem aktiem un noslēgtajiem publisko tiesību līgumiem. Turklāt minēto autonomo funkciju izpildi organizē un par to atbild pašvaldība.

Funkcija organizēt, ievērojot konkrētās nozares normatīvo aktu prasības, var izpausties, pašvaldībai darot pašas spēkiem, uzdodot to pašvaldības kapitālsabiedrībai vai nolīgstot privātpersonu dibinātas kapitālsabiedrības. Secīgi, organizēt atkritumu saimniecības uzturēšanu neietver tikai normatīvo aktu izdošanu un lēmumu pieņemšanu. Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8. panta pirmā daļa uzliek pienākumu pašvaldībai savā administratīvajā teritorijā atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem par sadzīves

atkritumu apsaimniekošanu, ievērojot atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un reģionālos plānus, organizēt šādu atkritumu apsaimniekošanu: a) visi sadzīves atkritumi, tai skaitā sadzīvē radušies bīstamie atkritumi; b) būvdarbu veikšanas procesā radušies ražošanas atkritumi, uz kuriem neattiecas normatīvie akti par būvniecībā radušos atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtību (**"mājsaimniecībās radītie būvniecības atkritumi"**). Secīgi, Atkritumu apsaimniekošanas likums paplašina pašvaldības funkciju organizēt atkritumu apsaimniekošanu.

Sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu un kontroli savā administratīvajā teritorijā, saskaņā ar Atkritumu pārvaldīšanas likumu, organizē pašvaldība. Pašvaldība arī izdod saistošos noteikumus, kas nosaka sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un pārvadāšanu (kārtību). Daugavpils pilsētas domes 27.03.2014. saistošie noteikumi Nr. 16 "Atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Daugavpils pilsētas pašvaldībā". Atbilstoši saistošo noteikumu 3. punktam atkritumu apsaimniekotājs, šo noteikumu izpratnē ir persona, ar kuru pašvaldība normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir noslēgusi līgumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu pašvaldības teritorijā. Kapitālsabiedrība ar pašvaldību šādu līgumu nav noslēgusi, jo atbilstoši Kapitālsabiedrības sniegtajai informācijai, minētie pakalpojumi tiek nodrošināti tikai savām vajadzībām un citām personām (fiziskām un juridiskām) netiek piedāvāti, tādējādi tas arī pirmšķietami nerada būtisku ietekmi uz atkritumu apsaimniekošanas tirgu. Kapitālsabiedrība veic kapsētas teritorijā brīvi esošu, stihiski izveidotu atkritumu savākšanu un izvešanu. 2022. gadā to apjoms sasniedza 1300t. Savukārt, citi kapsētas teritorijā savāktie atkritumi 2022. gadā sasniedza 1518t.

Šobrīd ārpakalpojuma piesaiste no Kapitālsabiedrības puses nav tikusi apsvērta, jo Latgales reģionālā vides pārvalde Kapitālsabiedrībai ir izsniegusi atkritumu apsaimniekošanas atļauju Nr. DA14AA0011²⁷ atkritumu savākšanai Daugavpils pilsētas kapu teritorijās un Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā (stihiski izveidoto, nesankcionēto izgāztuvju vietas un celtniecības objekti) un pārvadāšanai. Atļauja derīga no 19.12.2014. līdz 01.12.2024. Šobrīd Kapitālsabiedrībai ir algoti darbinieki, kas veic atkritumu savākšanu un izvešanu. Tomēr, ņemot vērā, ka atļaujas derīguma termiņš tuvojas beigām, pēc tās darbības laika, turpmāk būtu nepieciešams apsvērt nodot šo pakalpojumu ārpakalpojumā, novērtējot pakalpojuma izmaksas un tirgus dalībnieku interesi sniegt šāda apjoma pakalpojumu.

Uz informācijas apkopošanas un analīzes brīdi, Daugavpils pilsētā ir identificējami vairāki privātie tirgus dalībnieki, kas darbojas šajā pakalpojumu tirgū. Savukārt Augšdaugavas novadā atkritumu veic vēl vismaz viens uzņēmums - Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS DIENVIDLATGALES STARPPAŠVALDĪBU ORGANIZĀCIJA" (**Atkritumu apsaimniekošanas organizācija**). Atkritumu apsaimniekošanas organizācijas dalībnieki ir Augšdaugavas novada pašvaldība, Līvānu novada pašvaldība, Krāslavas novada pašvaldība un Preiļu novada pašvaldība un Pašvaldība, kur tai pieder 49.65% daļas.

Kapitālsabiedrība plāno turpināt pakalpojumu sniegšanu vismaz līdz atļaujas spēkā esamības termiņam.

Kapitālsabiedrības darbība šajā pakalpojumu tirgū varētu tikt saistīta ar citiem Kapitālsabiedrības nodrošinātajiem pakalpojumiem, piemēram, kapsētu apsaimniekošanu un tādējādi uzskatīta par papildpakalpojumu, kas būtu attaisnojama. 1) Pakalpojumi pirmšķietami būtiski neietekmē tirgu un konkurenci tajā, 2) pakalpojumi ir cieši saistīti ar Kapitālsabiedrības pamatdarbību, 3) pakalpojumi pirmšķietami varētu tikt uzskatīti par tādiem, kas nodrošina lietderīgu resursu patēriņu, piemēram, ievērojot pakalpojuma sniegšanas apjomu – administratīvo resursu ierobežotu patēriņu, 4) pakalpojuma sniegšana nav saistīta ar būtiskām investīcijām no publiskas personas puses, kā arī Kapitālsabiedrība neplāno savas darbības paplašināšanu konkrētajā pakalpojumu tirgū.

²⁷ Valsts vides dienesta atļauju un licenču meklētājs, pieejams: https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/atlauju-un-licencu-mekletajs/?company_name=labiek%C4%81rto%C5%A1ana-d&company_code=&s=1

Ņemot vērā atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma būtisko nozīmi administratīvajā teritorijā, šāds pakalpojums varētu tikt atzīts par stratēģiski svarīgu VPIL 88.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē. Tomēr vienlaikus bez ievērtības nav atstājams tas, ka atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus fiziskām un juridiskām personām Pašvaldības teritorijā nodrošina cits komersants - sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Daugavpils pilsētas teritorijā veic SIA "Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija", kas ir starppašvaldību organizācija. Kas savukārt pirmkšietami var liecināt par to, ka komersants varētu un būtu ieinteresēts šo pakalpojumu nodrošināt un ieinteresēts pārņemt arī Kapitālsabiedrības sniegto pakalpojuma daļu.

LTRK ieskatā atkritumu savākšanas pakalpojumus var nodrošināt privātais sektors. Latvijā ir pietiekams skaits privātu uzņēmumu, līdz ar to nav konstatēta tirgus nepilnība, un tiesības apsaimniekot atkritumus katrā konkrētā zonā (pašvaldībā) nododamas komersantiem publiskā iepirkuma rezultātā, tādejādi objektīvi nodrošinot iedzīvotājiem un komersantiem zemākās cenas un nepieciešamās kvalitātes atkritumu savākšanas pakalpojumu. Līdzīgu viedokli paudusi arī KP, norādot, ka Pašvaldības interesēs būtu izvērtēt, vai pakalpojumu nebūtu finansiāli izdevīgāk nodot ārpašvaldībā. Kas savukārt būtu novērtējams organizējot tirgus izpēti vai publisko iepirkumu.

Atbilstoši iepriekš minētajam, Kapitālsabiedrība, nepaplašinot saimniecisko darbību atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu tirgū, varētu turpināt šī pakalpojuma sniegšanu. Papildus tam, nolūkā nodrošināt, ka Pašvaldība organizē pakalpojumu saņemšanu finansiāli izdevīgākajā veidā, būtu nepieciešams organizēt publiskā iepirkuma procedūru, lai novērtētu privāto tirgus dalībnieku motivāciju nodrošināt šādu pakalpojumu un novērtētu pakalpojumu cenu piedāvājumu. Gadījumā, ja tiktu saņemts saimniecisko izdevīgāks piedāvājums pakalpojumu nodrošināšanai – Kapitālsabiedrībai būtu jāpārtrauc darbība konkrētajā pakalpojumu tirgū.

Kapitālsabiedrības iziešanai no konkrēto pakalpojumu tirgus tiek rekomendēts: 1) Organizēt publiskā iepirkuma procedūru pakalpojumu iegādei. 2) Gadījumā, ja konkurenci veicinošas iepirkuma procedūras ietvaros netiek saņemti saimnieciski izdevīgāki piedāvājumi pakalpojumu nodrošināšanai vai vispār netiek saņemti piedāvājumi, Kapitālsabiedrība varētu izskatīt iespēju turpināt darbību konkrētajā pakalpojumu jomā, atsaucoties uz pastāvošajiem pilnīgas vai daļējas tirgus nepilnības pazīmēm, kā arī izdarīt lietderības apsvērumus par pakalpojuma nodošanu citam tirgus dalībniekam. Savukārt, ja saimnieciski izdevīgāki piedāvājumi pakalpojumu sniegšanai tiek saņemti, Kapitālsabiedrībai būtu jāizbeidz darbība konkrētajā pakalpojumu tirgū (līdz ar līguma noslēgšanu ar citu tirgus dalībnieku – ar mērķi nodrošināt pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību). 3) Būtu nepieciešams novērtēt Kapitālsabiedrības pamatlīdzekļos esošos līdzekļus, kas saistīti ar pakalpojuma sniegšanu, un tos atsavināt vai, ja tas nav iespējams, iznomāt, lai nodrošinātu publiskas personas mantas lietderīgu izmantošanu.

Ainavu veidošanas, uzturēšanas un labiekārtošanas darbības

NACE kods 01.19

NACE kods 81.30

Citu viengadīgo kultūru audzēšana

Šajā klasē ietilpst visu pārējo viengadīgo kultūraugu audzēšana:

- kāļu, runkuļu, lopbarības sakņu, āboliņa, sējas lucernas, sējas esparsetes, lopbarības kukurūzas un citu stiebrzāļu, lopbarības kāļu un līdzīgu lopbarības kultūraugu audzēšana;
- biešu sēklu (izņemot cukurbiešu sēklas) un lopbarības augu sēklu audzēšana;
- puķu audzēšana;
- griezto ziedu un ziedpumpuru ražošana;
- puķu sēklu audzēšana.

Ainavu veidošanas un uzturēšanas darbības

Šajā klasē ietilpst:

- augu stādīšana un kopšana saistībā ar privātmāju un kopdzīvojamo māju parku un dārzu kopšanu, sabiedrisko un daļēji sabiedrisko ēku parku un dārzu kopšanu, pašvaldību zemes kopšanu (parkos, zaļajās zonās, kapos u.c.), apstādījumu kopšanu gar satiksmes maģistrālēm, rūpniecisko, tirdzniecības un citu ēku apstādījumu kopšanu, sporta laukumu, spēļu laukumu, sauļošanās zālāju un citu atpūtas parku apstādījumu kopšanu, stāvošo un plūstošo ūdeņu apstādījumu kopšanu (rezervuāri, īslaicīgi applūstošas teritorijas, dīķi, peldbaseini, grāvji, ūdensteces, notekūdeņu attīrīšanas sistēmas);
- augu stādīšana aizsardzībai pret troksni, vēju, eroziju, redzamību un apžilbināšanu.

Kā viena no Daugavpils valstpilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programmas 2022. - 2027. gadam izvirzītās prioritātes ir publiskās ārtelpas pilnveidošana un labiekārtošana.

Saskaņā ar Daugavpils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2014. - 2030.gadam²⁸, nozīmīgākie funkcionālo telpu veidojošie elementi ir: zaļā ārtelpa (parki, skvēri, iekšpagalmi, zaļās buferzonas pie ražošanas uzņēmumiem), kas ir pieejama, droša un interesanta visām vecuma grupām - bērniem, jauniešiem, pieaugušajiem, senioriem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām visos četros gadalaikos. Pilsētas transporta struktūra ir īpaši draudzīga velotransportam un gājējiem.

Minēto funkciju Kapitālsabiedrība veic atbilstoši 31.01.2017. Deleģēšanas līgumam, kura darbības termiņš ir noteikts līdz 31.01.2027. Papildu Pašvaldība ar Kapitālsabiedrību 07.08.2020. noslēdza pakalpojumu līgumu par Pašvaldības teritorijas apzaļumošanas darbiem.

Kā norādīts Kapitālsabiedrības mājaslapā²⁹ Apzaļumošanas iecirkņa (Kapitālsabiedrības struktūrvienība) uzdevumi ir augu, koku, krūmu stādīšanu, audzēšanu un uzturēšanu, puķu audzēšanu siltumnīcās, puķu dobjū ierīkošanu un to uzturēšanu pilsētas teritorijā. Saskaņā ar jaunākajām tehnoloģijām apzaļumošanā un ainavu arhitektūrā Kapitālsabiedrība audzējot viengadīgo puķu stādus, nodrošina trīs galvenās lietas: ilgstoša bagātīga ziedēšana, minimāla kopšana un izcila izturība. papildus Kapitālsabiedrība veic koku zaru un avārijas koku zāģēšanu, celmu frēzēšanu, parku, skvēru un citu publiskā lietošanā esošo teritoriju un zaļo zonu pļaušanu. Kapitālsabiedrība pilda Pašvaldības pasūtījumu zaļo zonu apsaimniekošanas ziņā, ņemot vērā Pašvaldības attīstības plānus, ikgadējos pasākumus, nosacījumus un finansējuma apjomu.

Sabiedrības rīcībā ir nepieciešamais aprīkojums (specializēts aprīkojums un tehnika), ko daļēji iepērk, rīkojot publiskos iepirkumus. 23.03.2020. iepirkumā Nr. SIA L 2020/16 par Dārza tehnikas apkope, remonts un rezerves daļu iegādi Kapitālsabiedrība noslēdza līgumu ar diviem privātajiem komersantiem, proti SIA "SEDUMI" un SIA "Stokker". Savukārt 16.03.2021. iepirkumā Nr. SIA L 2021/01 par Dārzkopības tehnikas piegādi Kapitālsabiedrības vajadzībām līgums tika noslēgts ar SIA "Stokker".

²⁸ DAUGAVPILS PILSĒTAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2014.-2030. gadam, pieejams: <https://www.daugavpils.lv/assets/upload/attistiba/2018/Strategija2014-2030.pdf>

²⁹ Kapitālsabiedrības Dārzkopības iecirkņa raksturojums, pieejams: <https://www.labiekartosana.lv/darbibas-sferas/darzkopibas-iecirknis>

2022. gadā tika iegādāti kopumā 21 motorzāģi, krūmgrieži un pļaujmašīnas savām vajadzībām.³⁰ Minētā un cita veida nepieciešamā tehnika tiek iegādāta, lai nodrošinātu nepārtrauktu un savlaicīgu pakalpojumu sniegšanu.

Atbilstoši Kapitālsabiedrības informācijai, laika periodā no 2013. līdz 2019. gadam Sabiedrības teritorijā ir izbūvētas trīs mūsdienīgam prasībām atbilstošas siltumnīcas, ar kopējo platību 1 382.6 m². Siltumnīcas galvenokārt tiek izmantotas ziedu audzēšanai. Ziedu stādi tiek izmantoti ne tikai savām vajadzībām, bet arī pārdoti trešajām personām, ar nosacījumu, ka sākotnēji tiek nodrošināts Kapitālsabiedrības vajadzības un tai noteiktu funkciju atbilstoša izpilde. Pateicoties ekspluatācijā nodotajām siltumnīcām, kurās ir modernāks aprīkojums, iekārtas, apgaismojums un siltumefektivitāte, un veco siltumnīcu uzlabošanas darbiem, puķu audzēšanas tehnoloģisko procesu un produkcijas cenu nākotnē iespējams samazināt.

Papildus administratīvās teritorijas zaļo zonu ierīkošanai un uzturēšanai, Kapitālsabiedrība veic ārtelpu elementu ierīkošanu un uzturēšanu. Tiek nodrošināta tādu elementu uzturēšana, kā solu, atkritumu urnu, tirdzniecības vietu, žogu sekciju, suņu pastaigas laukumu aprīkojuma, bērnu rotaļu laukumu uzturēšana un remonts un nepieciešamo iekārtu iegāde minētajiem objektiem. Atbilstoši Kapitālsabiedrības sniegtajai informācijai, 2022. gadā Kapitālsabiedrība uzturēja 33 bērnu laukumu Daugavpils pilsētas teritorijā. Savukārt, vērtējot konkurenci, Pašvaldībā ir vismaz viens uzņēmums, kas veic bērnu laukumu labiekārtošanu un remontu iespējas, proti SIA "DMP" un kā norādīts SIA "DMP" mājaslapā³¹, bērnu laukumu piegādi un uzstādīšanu veic tādi uzņēmumi, kas reģistrēti, Jēkabpilī, Jūrmalā un Rīgā, attiecīgi nav konstatējams, ka pakalpojuma sniegšana būtu ierobežota vienas administratīvās teritorijas ietvaros. Turklāt jānorāda, ka Daugavpils pilsētas dome piešķir līdzfinansējumu par daudzīvokļu māju pagalmos bērnu laukumu ierīkošanu. Protams, šāda pakalpojuma nodrošināšanas ietvaros būtu jāvērtē ne tikai infrastruktūras izbūve, uzstādīšana, bet arī labiekārtošana un uzturēšana.

Teritorijas labiekārtošanai nav nepieciešamas lielas investīcijas, līdz ar to privātā sektora ienākšana tirgū nav apgrūtināta (tirgus barjeras no finansiālā aspekta). Nav identificējami tirgus nepilnības elementi konkrētajā pakalpojumu tirgū, vienlaikus saskaņā ar Pašvaldības un Kapitālsabiedrības sniegto informāciju līdz šim nav tikusi novērota privāto tirgus dalībnieku interese nodrošināt konkrēto pakalpojumu. Vērtējama būtu šādu pakalpojuma stratēģiskā nozīme Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībā. Saskaņā ar Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktu pašvaldības autonomajās funkcijās ietilpst arī gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana; ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana). Tādējādi arī teritorijas uzkopšana, labiekārtošana varētu tik uzskatīta par stratēģiski nozīmīgu pakalpojumu pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai. Vienlaikus izvērtējuma gaitā nav iegūta informācija, kas liecinātu par pastāvošiem riskiem, kas liegtu labiekārtošanas pakalpojumu saistībā ar bērnu sporta un atpūtas laukumu uzturēšanu un labiekārtošanu, nodot privātajiem pakalpojumu sniedzējiem. Jāņem vērā, ka Kapitālsabiedrībai deleģētā funkcija iekļauj tieši konkrētas infrastruktūras uzturēšanu nevis izbūvi kā tādu.

Vienlaikus būtu vērtējams tas, ka pašvaldībai būtu būtiski saglabāt uzraudzību un kontroli pār sniegtā pakalpojuma kvalitāti, ievērojot pašvaldības iedzīvotāju un jo īpaši bērnu intereses. Uzraudzības un kontroles saglabāšana pār labiekārtošanas darbiem gan neliedz Kapitālsabiedrību plašāk labiekārtošanas un uzturēšanas pakalpojumu jomā iesaistīt privāto sektoru, piemēram, organizēt publiskā iepirkuma procedūru.

³⁰ Kapitālsabiedrības mājaslapā, sadaļā iepirkumi, cenu aptaujas, pieejams: <https://www.labiekartosana.lv/iepirkumi/cenu-aptauja>

³¹ SIA "DMP" mājaslapas sadaļa "Bērnu laukumi", pieejams: <https://siadmp.lv/lv/bernu-laukumi-daugavpili/>

Papildus Kapitālsabiedrība nodarbojas ar Ziemassvētku eglīšu uzstādīšanu pilsētas mikrorajonos, ar ielu rotāšanu pirms svētkiem un tehniski nodrošina pasākumu norisi. Jau 2017. gada līdzdalības izvērtējumā KP norādīja uz to, vai Kapitālsabiedrības nodarbošanās ar Ziemassvētku eglīšu piegādāšanu varētu tikt uzskatīts kā nepieciešamu un būtu uzskatāms par efektīvāko veidu, kā pildot Pašvaldības deleģētās funkcijas ietvaros - pilsētas apzaļumošana, pārdotu stādu pārpalikums. Tomēr, vērtējot šobrīd pastāvošo praksi, kā arī Kapitālsabiedrības un Pašvaldības sniegto informāciju, Ziemassvētku eglītes Pašvaldības teritorijas noformējuma iegādei uz svētkiem tiek iepirktas no privātiem komersantiem, rīkojot publisko iepirkumu.³² Respektīvi, Kapitālsabiedrība pati neaudzē Ziemassvētku eglītes, bet attiecīgi Pašvaldības pasūtījumiem, organizē iepirkumus un attiecīgajos parkos dekorē un uzstāda šīs Ziemassvētku eglītes. Līdz ar to, Kapitālsabiedrība rūpējas gan par aprīkojuma un dekoru uzturēšanu, gan arī plāno jaunu svētku dekoru iegādi un citās saistītās darbībās iesaista privāto sektoru.

Pilsētas parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana skar ievērojamu sabiedrības daļu, tajā skaitā pilsētas iedzīvotāju un viesu. Turklāt Daugavpils pilsētas stratēģijā ir noteikts, ka viens no nozīmīgākajiem funkcionālo telpu veidošajiem elementiem ir zaļā ārtelpa (parki, skvēri, iekšpagalmi). Sagatavojot vadlīnijas attīstības plānošanai, jāizmanto dizaina risinājumi, lai veidotu emocionāli interesantu, fiziski pieejamu un pievilcīgu publisko ārtelpu ikvienam sabiedrības loceklim. Savukārt prioritāri attīstāmās teritorijas ir noteiktas zaļo zonu sakārtošana un labiekārtošana.

Saskaņā ar Kapitālsabiedrības sniegto un publiski pieejamo informāciju konkrētajā pakalpojumu tirgū ir novērojama konkurence. Daugavpils pilsētā ainavu veidošana un uzturēšanas darbību (NACE kods 81.30) veic vēl 4 uzņēmumi - Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "DL FLORA", Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Zaļais dārzs", Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "R.Lab projekti" un Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "EXO DESIGN". Savukārt ar komercdarbības veidu - citu viengadīgo kultūru audzēšanu (NACE kods 01.19) Daugavpils pilsētā neviens cits tirgus dalībnieks, izņemot Kapitālsabiedrību nenodrošina (vai vismaz tam nav reģistrēts atbilstošs komercdarbības veids). Tomēr viengadīgo kultūru audzēšanas pakalpojumi nav ierobežoti tikai vienas administratīvās teritorijas ietvaros, līdz ar to ir vērtējami komersanti arī blakus esošajās pašvaldībās. Augšdaugavas novadā ir viens uzņēmums Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BIOLETT" un piecas zemnieku saimniecības, kas potenciāli spēj nodrošināt pakalpojumu pieprasījumu. Vienlaikus bez ievērtības nav atstājams arī tas, ka publiskā persona iepriekš veiktā izvērtējuma gaitā ir identificējusi vairākus privātos tirgus dalībniekus, kas nodrošina konkrētos pakalpojumus un preces.

Pašvaldībai ir būtiski gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību – parku, skvēru u.c. ierīkošanu, uzturēšanu un tīrības nodrošināšanu, atbilstoši šāda pakalpojuma nodrošināšana būtu pirmšķietami atzīstama par stratēģiski svarīgu Daugavpils pilsētas administratīvās teritorijas attīstībai un arī iedzīvotāju drošībai, un šie pakalpojumi saistīti ne tikai ar pašvaldības autonomo funkciju - gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, bet arī ar pašvaldības iedzīvotāju un apmeklētāju (tūristu) drošības apsvērumiem (VPIL 88.panta 2.punkts).

Tomēr tā kā no izvērtējuma laikā iegūtās informācijas nav izdarāmi secinājumi par zemu konkurences intensitāti šajā pakalpojumu tirgū (piemēram, privātajiem tirgus dalībniekiem nepiesakoties iepirkumu procedūrā kā pretendentiem uz pakalpojumu sniegšanu vai privāto tirgus dalībnieku neesamība šajā pakalpojumu tirgū – kā arī ar to saistītajos pakalpojumu segmentos), Kapitālsabiedrībai pirmšķietami būtu jāsamazina sava darbība šajā tirgū, piemēram, organizējot publisko iepirkumu un plašāk iesaistot pakalpojumu sniegšanā privāto sektoru.

ievērojot iepriekš minēto, secināms, ka Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi ainavu veidošanas un uzturēšanas darbības jomā (tajā skaitā attiecībā uz infrastruktūras

³² Kapitālsabiedrības iepirkums Nr. L 2020/28 par Ziemassvētku egļu iegādi, pieejams: <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/46799>

uzturēšanas, labiekārtošanas darbībām) pirmšķietami varētu tikt atzīti par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē. Vienlaikus, lai arī novērtējami Kapitālsabiedrības jau veiktie ieguldījumi gan attiecībā uz labiekārtošanas, apzaļumošanas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās tehnikas iegādi, kā arī ieguldījumi, kas veikti saistībā ar viengadīgo kultūru audzēšanu (siltumnīcu izbūve un atjaunošana), būtu vērtējama privāto tirgus dalībnieku motivācija un iespējas nodrošināt šos pakalpojumus atbilstošā apjomā un par cenu, kas joprojām nodrošinātu publiskas personas finanšu līdzekļu efektīvu izlietojumu. Konkurenci veicinošu procedūru rezultātā būtu iespējams novērtēt privāto tirgus dalībnieku piedāvājumu un tā atbilstību pašvaldības vajadzību apmierināšanai. Gadījumā, ja privātie tirgus dalībnieki tomēr nav ieinteresēti sniegt konkrētos pakalpojumus Pašvaldības administratīvajā teritorijā vai nav spējīgi nodrošināt piedāvājumu atbilstoši Pašvaldības pieprasījumam, Kapitālsabiedrība pirmšķietami varētu turpināt nodrošināt konkrētos pakalpojumus, ņemot vērā to stratēģisko nozīmi.

Papildus jāņem vērā starp Kapitālsabiedrību un pašvaldību noslēgtais deleģēšanas līgums un pakalpojumu līgums, kas Kapitālsabiedrībai ir saistošs, atbilstoši pakalpojumu sniegšana nebūtu pārtraucama līdz Kapitālsabiedrības darbību konkrētajos pakalpojumu tirgos nav pārņēmis privātais/privātie tirgus dalībnieki.

Līdzīgu viedokli paudusi arī KP secinot, ka Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi ainavu veidošanas un uzturēšanas darbības jomā (tajā skaitā attiecībā uz infrastruktūras uzturēšanas, labiekārtošanas darbībām) pirmšķietami varētu tikt atzīti par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88.panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē.

Papildus KP paudusi viedokli, ka Pašvaldībai būtu jāizvēlas minēto pakalpojumu sniedzējs publiskajā iepirkumā, izvēloties saimnieciski izdevīgāko pakalpojumu sniedzēju. Savukārt, lai nodrošinātu sniegto pakalpojumu kvalitāti no privāto tirgus darbinieku puses, KP vērtējumā, Pašvaldībai kā pasūtītājam ir iespējami detalizēti jāparedz iepirkuma līgumā pakalpojuma sniedzēja pienākumi, un to izpildes termiņi, kā arī atbildība par līguma noteikumu pārkāpumu.

Atbilstoši saņemtajiem viedokļiem no nevalstiskajām organizācijām un KP, Pašvaldībai rekomendējams: 1) Organizēt publiskā iepirkuma procedūru pilnīgai vai daļējai pakalpojumu iegādei. 2) Gadījumā, ja konkurenci veicinošas iepirkuma procedūras ietvaros netiek saņemti saimnieciski izdevīgāki piedāvājumi pakalpojumu nodrošināšanai, vai vispār netiek saņemti piedāvājumi, Kapitālsabiedrība varētu izskatīt iespēju turpināt darbību konkrētajā pakalpojumu jomā, atsaucoties uz pastāvošajiem pilnīgas vai daļējas tirgus nepilnības pazīmēm, kā arī izdarīt lietderības apsvērumus par pakalpojuma nodošanu citam tirgus dalībniekam (ņemot vērā veiktos ieguldījumus un potenciālās pakalpojuma izmaksas). Savukārt, ja saimnieciski izdevīgāki piedāvājumi pakalpojumu sniegšanai tiek saņemti, Kapitālsabiedrībai būtu jāizbeidz darbība konkrētajā pakalpojumu tirgū (līdz ar līguma noslēgšanu ar citu tirgus dalībnieku – ar mērķi nodrošināt pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību). 3) Būtu nepieciešams novērtēt Kapitālsabiedrības pamatlīdzekļos esošos līdzekļus, kas saistīti ar pakalpojuma sniegšanu, un tos atsavināt vai, ja tas nav iespējams, iznomāt, lai nodrošinātu publiskas personas mantas lietderīgu izmantošanu.

Apbedīšana un ar to saistītā darbība

NACE kods 96.03	NACE kods 94.91
-----------------	-----------------

Komerccarbības veids apbedīšana un ar to saistītā darbība atbilstoši NACE klasifikatoram identificējami ar kodu 96.03. Šajā klasē ietilpst mirušu cilvēku un dzīvnieku ķermeņu apglabāšana un kremēšana un ar to saistītas darbības (mirušā sagatavošana apglabāšanai vai kremācijai un iebalzamēšana, apbedīšanas biroju pakalpojumi; apbedīšanas vai kremēšanas pakalpojumu nodrošināšana; aprīkotu telpu iznomāšana kapličās); kapa vietu

iznomāšana vai pārdošana; kapa vietu un mauzoleju uzturēšana. Šajā klasē neietilpst: reliģiskās apbedīšanas pakalpojumi, sk. klasi 94.91 un kapu ainavu veidošana, sk. klasi 81.30.

Daugavpils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014.-2030. gadam par attīstības plānošanas un darbības vadlīniju prioritātēm ir noteikta kapsētu teritoriju kvalitatīva apsaimniekošana un to teritoriju nodrošināšana ar nepieciešamo tehnisko infrastruktūru (jaunas kapsētas) izveidi, tajā skaitā dzīvnieku.³³

Kapsētu apsaimniekotājs ir Kapitālsabiedrība, kas ir noteikta Daugavpils pilsētas domes 11.02.2021. saistošajos noteikumos Nr. 9 "Daugavpils pilsētas pašvaldības kapsētu darbības un uzturēšanas saistošie noteikumi". Saistošie noteikumi nosaka kapavietu piešķiršanas, kopšanas un uzturēšanas kārtību, apbedīšanas un kapličas izmantošanas kārtību un administratīvo sodu piemērošanu.

Kā norādīts Kapitālsabiedrības mājaslapā - Kapitālsabiedrības speciālisti ikdienā nodrošina Daugavpils pilsētas kapsētu teritoriju uzturēšanu, tās infrastruktūras modernizāciju, mirušo cilvēku, ja viņam nav piederīgo un ja miruša cilvēka personība nav noskaidrota, apbedīšanu, kā arī sniedz pilnu apbedīšanas pakalpojumu klāstu juridiskām un fiziskām personām (atbilstoši priekšnosacījumiem, kas norādīti turpmāk izvērtējumā).

Ministru kabineta 27.03.2007. noteikumu Nr. 215 "Kārtība, kādā veicama smadzeņu un bioloģiskās nāves fakta konstatēšana un miruša cilvēka nodošana apbedīšanai" 19. punkts nosaka pašvaldības pienākumu par bezpiederīgo apbedīšanu. Bezpiederīgo apbedīšanas kārtību nosaka Daugavpils pilsētas domes 11.02.2021. saistošajos noteikumos Nr. 9 "Daugavpils pilsētas pašvaldības kapsētu darbības un uzturēšanas saistošie noteikumi" un saskaņā ar 26. punktu par bezpiederīgajiem atzīto mirušo un nezināmo personu apbedīšanu veic Publisko iepirkumu likumā noteiktajā kārtībā izraudzīts apbedīšanas pakalpojumu sniedzējs.

Saskaņā ar Kapitālsabiedrības sniegto un publiski pieejamo informāciju, Kapitālsabiedrība nodrošina kapsētu apsaimniekošanu sekojošās Pašvaldības kapsētās:

- **Baptistu kapi**
- **Brāļu kapi, Brāļu kapi Gajokā, Brāļu kapi Mežciema mežaparkā**
- **Evaņģēliskie Luterāņu kapi**
- **Grīvas kapi**
- **Kapi 18. novembra ielas 214 rajonā**
- **Kapi Mazās Čiekuru ielas 10A rajonā**
- **Katoļu kapi**
- **Komunālie kapi**
- **Liginišķu kapi**
- **Pareizticīgo kapi**
- **Vācu karavīru kapi**
- **Vecie garnizona kapi**
- **Vecicībnieku kapi**

Saskaņā ar Daugavpils pilsētas domes 11.02.2021. saistošajiem noteikumiem Nr. 9 "Daugavpils pilsētas pašvaldības kapsētu darbības un uzturēšanas saistošie noteikumi" kapsētu apsaimniekotājam ir jānodrošina apbedīšanas un apbedījumu vietu precīzu uzskaiti, kā arī šīs informācijas pieejamību. Kapitālsabiedrība digitalizācijas un informācijas uzturēšanas sistēmas izstrādi un apkalpošanu ir nodevusi privātajam uzņēmuma - SIA „Cemety”, reģistrācijas numurs 40103618951. Sistēma nodrošinās informācijas pieejamību elektroniskā veidā, ne tikai par apbedījumu vietās, bet arī par nekoptajām kapu vietām, par brīvajām vietām kapsētā, statistiku par gada laikā veiktajām apbedīšanām, kā arī tajā būs

³³ Kapitālsabiedrības Dārzkopības iecirkņa raksturojums, 63.lpp., pieejams: [https://www.daugavpils.lv/assets/upload/attistiba/2018/Strategija2014-2030 .pdf](https://www.daugavpils.lv/assets/upload/attistiba/2018/Strategija2014-2030.pdf)

atrodama informācija par kapu svētkiem, svečīšu vakariem, par kapsētu infrastruktūru un cita nozīmīga informācija.³⁴

KP informatīvajā materiālā "Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana"³⁵ norādījusi, ka tieši valsts vai pašvaldība ir tiesīga noteikt, kuram pakalpojumam ir piešķirams statuss "stratēģiski nozīmīgs", kas galvenokārt ir atkarīgs no ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentos noteiktajam mērķiem, kā arī normatīvajiem aktiem.

Kapsētu apsaimniekošana ietilpst Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktās autonomās funkcijas izpildē, proti, gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību. Ar to tiek saprasti tādi pakalpojumi, kā ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana; ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana. Līdz ar to Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi būtiski ietekmē katra novada iedzīvotāju un var tikt uzskatīti par stratēģiski nozīmīgu pakalpojumu pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai, kā arī tie ir saistīti ar pašvaldības autonomo funkciju izpildi šajā jomā.

Daugavpils ilgtermiņa plānošanas dokumentā, kā viens no nozīmīgāko funkcionālo telpu "Daba" veidojošajiem elementiem ir kapsētu teritorijas.³⁶ Attiecīgi darbība tiek noteikta nodrošināt kvalitatīvu kapsētu teritoriju apsaimniekošanu un nodrošinājumu ar nepieciešamo tehnisko infrastruktūru (jaunas kapsētas (t.sk. dzīvnieku) izveidi sadarbībā ar Daugavpils novada pašvaldību u.c.).

Jāmin, ka šobrīd Daugavpils pilsētas domes 11.02.2021. saistošajiem noteikumi Nr. 9 jau nosaka mirušo cilvēku, ja viņam nav piederīgo un ja miruša cilvēka personība nav noskaidrota, apbedīšanas kārtību, proti, Publisko iepirkumu likumā noteiktajā kārtībā tiek izraudzīts apbedīšanas pakalpojumu sniedzējs. Jāmin, ka Daugavpils pilsētas dome nav izsludinājusi iepirkumu par bezpiederīgu personu apbedīšanu, savukārt Kapitālsabiedrība šādu pakalpojumu sniedz atbilstoši iepriekš noslēgtajam deleģēšanas līgumam, kas joprojām ir spēkā. Saskaņā ar Kapitālsabiedrības un Pašvaldības sniegto informāciju šobrīd netiek izskatīta iespēja nodot kapsētu apsaimniekošanu privātajiem tirgus dalībniekiem, kas tieši saistīta ar pašvaldības autonomo funkciju izpildi, pakalpojumu sniegšanas stratēģisko nozīmi, tā sniegšanas nepārtrauktību un to, ka Pašvaldībai ir būtiski saglabāt atbilstošu uzraudzību un kontroli pār šo jomu.

Saskaņā ar KP vadlīnijām "Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana", tirgus nepilnības definīcija ir sniegta tiesību normas (VPIL 88.panta) saturā – tirgus nepilnība ir situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā, proti, tirgus nespēj nodrošināt ierobežoto resursu efektīvu izvietošanu, kā rezultātā sistemātiski rodas preces vai pakalpojuma nepietiekamība. Vērtējot publiski pieejamo informāciju, uz izvērtējuma brīdi ar apbedīšanas pakalpojumiem Daugavpils pilsētā nodarbojās vismaz 9 uzņēmumi. Līdz ar to apbedīšanas un ar to saistīto darbību pakalpojumu tirgū pirmšķietami nav novērojamas tirgus nepilnības pazīmes. Vienlaikus nav tikusi identificēta tirgus dalībnieku līdz šim izrādīta interese pakalpojumu sniegšanā.

Atbilstoši Kapitālsabiedrības mājaslapā sniegtajai informācijai, privātais sektors tiek iesaistīts salīdzinoši maz, proti cenu aptaujas ietvaros³⁷, Kapitālsabiedrība iepirka apbedīšanas apģerbu piegāde rituālo pakalpojumu vajadzībām no UAB Juodupes papartis (Lietuvas

³⁴ Kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģija 2021.-2025. gadam, pieejams: https://www.labiekartosana.lv/wp-content/uploads/2020/12/07-12-2020-Sabiedribas_strategija_2021-2025_korigeta-2.pdf

³⁵ KP informatīvais materiāls "Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana", 2019, 10.lpp.

³⁶ Daugavpils Pilsētas Ilgtspējīgas Attīstības Stratēģija 2014. - 2030.gadam, 60. - 63.lpp., pieejams: https://www.daugavpils.lv/assets/upload/attistiba/2018/Strategija2014-2030_.pdf

³⁷ Kapitālsabiedrības iepirkumi, pieejams: <https://www.labiekartosana.lv/iepirkumi/cenu-aptauja>

komercregistrā reģistrēts uzņēmums ar reģistrācijas Nr. 173038921) un zārku un krustu sagataves iegāde no SIA "DŌMSA" (reģistrācijas Nr. 41503024726).

levērojot iepriekš minēto, secināms, ka Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi (kapsētu apsaimniekošana un apbedīšanas (tajā skaitā bezpiederīgo apbedīšanas) pakalpojumi ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē. Lai arī Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi tiek uzskatīti par stratēģiski svarīgiem, Kapitālsabiedrībai nepieciešams pakalpojumu sniegšanā plašāk iesaistīts privāto sektoru, ņemot vērā, ka minētajā pakalpojumu tirgū nav identificēti tirgus nepilnības elementi. Tieši saistībā ar iepriekš identificēto pašvaldības jau paredzēto kārtību un konkurenci veicinošas procedūras īstenošanu - apbedīšanas pakalpojumu sniegšanai (konkrētajā segmentā, kas saistīts ar bezpiederīgo apbedīšanu).

Papildus iepriekš aprakstītajam, Kapitālsabiedrība piedāvā iedzīvotājiem apbedīšanas pakalpojumus, tajā skaitā krustu realizāciju un citus rituālos pakalpojumus (NACE 94.91). Tomēr norādāms, ka Kapitālsabiedrība aktīvi nereklamē un nepiesaista klientus, jo konkrētie pakalpojumi no Kapitālsabiedrības puses saistīti ar sniegtajiem pamatpakalpojumiem bezpiederīgo apbedīšanas segmentā. Atbilstoši Kapitālsabiedrības sniegtajai informācijai, tie ir aptuveni 11% no Kapitālsabiedrības kopējā veiktā apbedījumu skaita, piemēram, 2022. gadā apbedīšana tika veikta 22 bezpiederīgajiem. Kapitālsabiedrības īpašumā ir kapliča, kā arī Kapitālsabiedrība pati nodrošina zārku un krustu izgatavošanu. Šīs darbības ir saistīti ar Pašvaldības deleģētās funkcijas izpildi. 2017. gadā KP jau norādīja uz nepieciešamību vērtēt vai saistībā ar zārku izgatavošanu netiek veikta nepamatota komercdarbība. Tomēr, ņemot vērā, ka Kapitālsabiedrībai ir jāapbedī bezpiederīgos mirušos, un nav iespējams paredzēt, cik šādu personu būs, tad saskaņā ar Kapitālsabiedrības sniegto informāciju pastāv risks no privāto komersantu puses nepieciešamības gadījumā nespēja nodrošināt ar nepieciešamo precī, piemēram, saistībā ar zārku piegādes savlaicīgumu. Proti, saskaņā ar sniegto informāciju, gadījumā, ja Kapitālsabiedrības izgatavoto zārku, kas bijis paredzēts bezpiederīgo apglabāšanai ir vairāk, nekā objektīvi tika plānots, efektīvi izmantojot savu mantu, pakalpojumu ir iespējams sniegt iedzīvotājiem. Līdz ar to pakalpojumu sniegšana ir objektīvi saistīta ar Kapitālsabiedrības pamatpakalpojumiem (pamatdarbību) un drīzāk saistāma ar Kapitālsabiedrības papilddarbību.

Uz izvērtējuma brīdi ar apbedīšanas pakalpojumiem Daugavpils pilsētā nodarbojās vairāk kā 40 uzņēmumi. Savukārt Augšdaugavas novadā vēl ap 50 citu uzņēmumu. Tomēr, saskaņā ar Kapitālsabiedrības sniegto informāciju, šāds pakalpojums ārpus tieši deleģētās funkcijas izpildes ietvara tiek sniegts reti, līdz ar to būtiski neietekmē tirgu/konkurenci. Norādāms, ka, ņemot vērā, ka acīmredzot Kapitālsabiedrībai ir problemātiski novērtēt apbedīšanas pakalpojumu apjomu (bezpiederīgo apglabāšanai), kā arī jau iepriekš KP iebildumus saistībā ar atsevišķu pakalpojumu sniegšanu, būtu nepieciešams plašāk savā darbībā iesaistīt privātos pakalpojumu sniedzējus, kas atbilstu pašvaldības saistošajos noteikumos noteiktajam par publiskā iepirkuma procedūras rezultātā izvēlētu pakalpojumu sniedzēju. Publiskā iepirkuma procedūra pirmšķietami varētu risināt arī problemātiku, kas saistīta ar pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo preču un materiālu apjomu.

Jānorāda, ka izvērtējuma gaitā tomēr netika iegūta pārliecinoša informācija par to, ka atbilstošos materiālus un preces, kurus pašlaik rituālajiem pakalpojumiem izgatavo pati Kapitālsabiedrība nebūtu iespējams iegādāties atklāta konkursa vai cenu aptaujas ietvaros, šādā veida pakalpojumu sniegšanā iesaistot privāto sektoru un samazināt šādu pakalpojumu sniegšanas rezultātā radīto negatīvo ietekmi uz tirgu.

Tādējādi secināms, ka saistībā ar kapsētu apsaimniekošanas pakalpojumu Pašvaldība ir tiesīga kapsētas apsaimniekot pati vai, pamatojoties uz noslēgtu līgumu, nodot kapsētu apsaimniekošanas tiesības. Kapsētu apsaimniekošanu var turpināt veikt Kapitālsabiedrība, kura pilda kapsētu apsaimniekotāju pienākumus, pārrauga un kontrolē Pašvaldības izdoto saistošo noteikumu ievērošanu, uzrauga kapsētas arhitektūras un ainavas veidošanu, kā arī uztur kārtībā kapsētas teritoriju.

Saistībā ar Kapitālsabiedrības darbību konkrētajos pakalpojumu tirgos paudušas arī nevalstiskās organizācijas un KP. KP atkārtoti aicinājusi Pašvaldību izvērtēt iespēju bezpiederīgo apglabāšanas pakalpojumu izvēlēties publiskā iepirkuma procedūras ietvarā, tādējādi nodrošinot arī 11.02.2021. Pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 9 "Daugavpils pilsētas pašvaldības kapsētu darbības un uzturēšanas saistošie noteikumi" 26. punkta izpildi. Vienlaikus atsakoties no pilnu apbedīšanas pakalpojumu klāstu sniegšanas juridiskām un fiziskām personām.

Nemot vērā, ka Kapitālsabiedrības darbības apbedīšanas pakalpojumu tirgū (segments, kas nav saistīts ar bezpiederīgo apbedīšanu) pēc būtības tiek veiktas bezpiederīgo apbedīšanas pakalpojuma neefektīvas plānošanas rezultātā, Kapitālsabiedrībai būtu jāpārtrauc darbība konkrētajā pakalpojumu tirgū, ievērojot to, ka tirgū pastāv konkurence un privātie tirgus dalībnieki ir izrādījuši interesei šādu pakalpojumu nodrošināt.

Atbilstoši saņemtajiem viedokļiem no nevalstiskajām organizācijām un KP, Pašvaldībai rekomendējams: 1) Organizēt publiskā iepirkuma procedūru pilnīgai vai daļējai pakalpojumu iegādei (bezpiederīgo apbedīšana). 2) Gadījumā, ja konkurenci veicinošas iepirkuma procedūras ietvaros netiek saņemti saimnieciski izdevīgāki piedāvājumi pakalpojumu nodrošināšanai, vai vispār netiek saņemti piedāvājumi, Kapitālsabiedrība varētu izskatīt iespēju turpināt darbību konkrētajā pakalpojumu jomā līdz faktisko apstākļu maiņai, atsaucoties uz pastāvošajiem pilnīgas vai daļējas tirgus nepilnības pazīmēm, kā arī izdarīt lietderības apsvērumus par pakalpojuma nodošanu citam tirgus dalībniekam (ņemot vērā potenciālo pakalpojuma izmaksu pieaugumu). Savukārt, ja saimnieciski izdevīgāki piedāvājumi pakalpojumu sniegšanai tiek saņemti, Kapitālsabiedrībai būtu jāizbeidz darbība konkrētajā pakalpojumu tirgū (līdz ar līguma noslēgšanu ar citu tirgus dalībnieku – ar mērķi nodrošināt pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību). 3) Būtu nepieciešams novērtēt Kapitālsabiedrības pamatlīdzekļos esošos līdzekļus, kas saistīti ar pakalpojuma sniegšanu, un tos atsavināt vai, ja tas nav iespējams, - iznomāt, lai nodrošinātu publiskas personas mantas lietderīgu izmantošanu (izvērtējuma gaitā nav iegūta informācija, ka konkrēto pakalpojumu sniegšana būtu saistīta ar Kapitālsabiedrības rīcībā esošu materiāltehnisko bāzi).

Dzīvnieku patversmes pakalpojumi, kā arī citi saistītie pakalpojumi

NACE kods 96.09

Ar dzīvnieku patversmes darbību saistītie pakalpojumi tiek saistīti ar šādu komercdarbības veidu (saskaņā ar NACE kodu klasifikatoru) - citur neklasificēti individuālie pakalpojumu ar NACE kodu 96.06, proti mājdzīvnieku aprūpes pakalpojumi, tādi kā - izmitināšana, kopšana, pieskatīšana un to apmācība.

Dzīvnieku aizsardzības likuma 8. panta trešā daļa nosaka, ka vietējā pašvaldība organizē klaiņojošu vai bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušu dzīvnieku izķeršanu un, ja nepieciešams, nogalināšanu. Papildus norādāms, ka šī likuma 39. pantā noteikts, ka vietējās pašvaldības izveido un uztur dzīvnieku patversmes, izķer, izmitina un aprūpē izķertos un atsavinātos mājas (istabas) dzīvniekus, kā arī izmitina un aprūpē bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušus savvaļas dzīvniekus vai slēdz līgumu ar fizisko vai juridisko personu par šādu dzīvnieku izķeršanu, izmitināšanu, uzturēšanu un aprūpi.

Papildus pienākums pašvaldībai ir noteikts arī Veterinārmedicīnas likums 21.¹ pantā saskaņā ar kuru pašvaldībai jānodrošina bezsaimnieka dzīvnieku līķu savākšanu un iznīcināšanu.

Ministru kabineta 16.05.2006. noteikumi Nr. 407 "Noteikumi par dzīvnieku labturības prasībām dzīvnieku patversmēs un dzīvnieku viesnīcās, kārtību, kādā dzīvnieku nodod dzīvnieku patversmē vai dzīvnieku viesnīcā, kā arī dzīvnieku patversmju un dzīvnieku viesnīcu reģistrācijas kārtību" nosaka prasības dzīvnieku patversmēs. Saskaņā ar tā 6. punktu

dzīvnieku patversmei jābūt reģistrētai Pārtikas un veterinārajā dienestā ("PVD"). Daugavpils dzīvnieku patversme ir reģistrēta, PVD reģistrācijas Nr. 036401.³⁸ Tāpat PVD uzraudzībai pakļauto uzņēmumu reģistrā ir reģistrēti ar Daugavpils dzīvnieku patversmes saistītajām darbībām, proti ambulatorā veterinārmedicīniskās prakses iestāde dzīvnieku patversmē (Oksana Bondare) un dzīvnieku pārvadātājs (Andrejs Jeralovičs).

Atbilstoši Daugavpils pilsētas domes 28.04.2011. saistošajiem noteikumiem Nr.15 "Mājdzīvnieku turēšanas noteikumi Daugavpils valstspilsētas" 4. punktam Daugavpils pilsētas dome deleģējusi Kapitālsabiedrībai organizēt klaiņojošu dzīvnieku izķeršanu un uzturēšanu dzīvnieku patversmē.

Turklāt Pašvaldība ar Kapitālsabiedrību 10.02.2020. noslēgusi pakalpojumu līgumu par Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā klaiņojošu dzīvnieku izķeršanu, uzturēšanu dzīvnieku patversmē un dzīvnieku līķu savākšanu, uzglabāšanu un utilizēšanu.

Papildu minētajam, Kapitālsabiedrība veic arī dzīvnieku līķu savākšanu, uzglabāšanu un utilizēšanu, kā arī dzīvnieku patversmes ēku, tās teritorijas un materiāltehniskā nodrošinājuma uzturēšanas darbus, kas saistīti ar dzīvnieku aprūpes primārajām vajadzībām. Uzturot dzīvniekus, Kapitālsabiedrības personāls nodrošina to barošanu, nodrošina veterinārārsta pakalpojumus (dzīvnieka klīniskā izmeklēšana, izsaukums, vakcinācija pret trakumsērgu, sterilizācija, kastrācija, eitanāzija u.c.), veic adopcijas veicināšanas pasākumus.

Atbilstoši Kapitālsabiedrības sniegtajai informācijai veterinārārsta pakalpojumi tiek nodrošināti tikai dzīvnieku patversmes iemītniekiem, trešajām personām pakalpojumi netiek sniegti. Papildus norādāms tas, ka minētie pakalpojumi tiek piesaistīti ārpus pakalpojumā caur publisko iepirkumu procedūrām. 21.12.2020. tika izsludināt publiskais iepirkums par sertificēta veterinārārsta pakalpojumu sniegšanu Daugavpils pilsētas dzīvnieku patversmei, kuras ietvaros tika noslēgts līgums ar SIA "Petvet"³⁹. Tādejādi, Kapitālsabiedrība efektīvāk izpilda konkrēto mērķi, un nepamatoti nepaplašina savu darbību šajā pakalpojumu jomā.

Ar dzīvnieku patversmes darbību saistītie pakalpojumi ietilpst Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktās autonomās funkcijas izpildē, proti, gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību. Ar to tiek saprasti tādi pakalpojumi, kā ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana; ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana.

Klaiņojošu dzīvnieku uzturēšana patversmē saistīta ar sociāli nozīmīgu un svarīgu pakalpojumu, kas veicina iedzīvotāju sociālās un drošības vides uzlabošanu. Konkrētā pakalpojuma nodošana privātajam sektoram tiek ierobežota ne tikai ar iepriekš minēto normatīvo aktu prasībām, bet arī ar privātā sektora pirmšķietami zemo motivāciju piedāvāt šāda veida pakalpojumus Pašvaldības teritorijā, ievērojot to, ka šādu pakalpojumu sniegšana nav uzskatāmi sasaistīta ar peļņas gūšanu. Turklāt, dzīvnieku patversmes būtiskākais un primārais uzdevums ir nodrošināt patversmes dzīvnieku īslaicīgu uzturēšanu patversmē un veicināt adopciju, un kuras mērķis nav peļņas gūšana. Līdz ar to, patversmei nepieciešamais finansējums tiek nodrošināts no Pašvaldības līdzekļiem un sabiedrības atbalsta - ziedojumiem.

Papildus norādāms, ka Kapitālsabiedrības ilgtermiņa mērķis 2021. - 2025. gadam ir izbūvēt siltu voljēru dzīvniekiem 25 m² platībā, palielināt vietu skaitu - suņiem līdz 70, kaķiem līdz 100.

Daugavpils dzīvnieku patversme ir vienīgā Pašvaldības teritorijā, savukārt tuvākā dzīvnieku patversme ir Augšdaugavas novadā - biedrība "Otrā māja dzīvniekiem". **Atbilstoši iepriekš**

³⁸ PVD uzraudzībai pakļauto uzņēmumu reģistrs, pieejams:

<https://registri.pvd.gov.lv/ur/dati?name=Labiek%C4%81rto%C5%A1ana-D>

³⁹ Iepirkums Nr. L 2020/32 par Sertificēta veterinārārsta pakalpojumu sniegšanu Daugavpils pilsētas dzīvnieku patversmei, pieejams: <https://www.eis.gov.lv/EKES/Supplier/Procurement/49606>

minētājam, uzskatāms, ka šāda Kapitālsabiedrības darbība konkrētajā pakalpojumu tirgū ir saistīta ar pašvaldības autonomo funkciju izpildi un pirmškiejami atbilst VPIL 88.panta priekšnoteikumiem (1. un 2.pkt.), proti, tiek nodrošināts stratēģiski svarīgs pakalpojums, turklāt pakalpojums tiek sniegts tirgus nepilnības apstākļos.

Līdzīgu viedokli paudusi arī KP un LTRK, atbalstot turpmāku Pašvaldības līdzdalību Kapitālsabiedrībā šādu pakalpojumu nodrošināšanai. Kapitālsabiedrības darbība saistībā ar dzīvnieku patversmes pakalpojumiem, KP ieskatā, atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 1. un 2. punktā noteiktajam izņēmumam, proti, tiek sniegti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas drošība, vienlaicīgi novēršot tirgus nepilnību. Vienlaicīgi KP aicinājusi pastāvīgi sekot līdzi tirgus izmaiņām un iespējai pēc iespējas plašāk pakalpojuma izpildē iesaistīt privāto sektoru, jo īpaši saistīto pakalpojumu nodrošināšanai.

Sabiedriskās pirts pakalpojumi

NACE kods 96.04

Fiziskās labsajūtas uzlabošanas pakalpojumi (tajā skaitā pirts pakalpojumi) kā komercdarbības veids tiek identificēts ar NACE kodu 96.04. Šajā klasē ietilpst: – turku pirts, saunu un tvaika pirts, solāriju, svāra samazināšanas un novājēšanas salonu, masāžas salonu u.c. salonu darbība. Šajā klasē neietilpst: – medicīniskā masāža un terapija, sk. klasi 86.90; – veselības, fitnesa un kultūrisma klubu un centru darbība, sk. klasi 93.13.

Kapitālsabiedrība nodrošina sabiedriskās pirts pakalpojumus trijās pirtīs, šādās adresēs:

- Stacijas iela 63
- Tautas iela 60
- Sēlijas iela 18

Divās no šīm 2022. gadā tika veikti uzlabošanas darbi, proti Sēlijas ielas 18 tika veikta jumta renovācija un Tautas ielas 60 tika veikti peramās telpas remontdarbi.

Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju, ar NACE kodu 96.04 Daugavpils pilsētā reģistrēti vēl vismaz 2 uzņēmumi, tomēr ne viens no šiem uzņēmumiem nesniedz turku, saunas un tvaika pirts pakalpojumus. Faktiski Daugavpils pilsētas teritorijā vienīgais Kapitālsabiedrības konkurents ir Daugavpils Olimpiskais centrs, kurš nepiedāvā tvaika pirts un saunas pakalpojumus atsevišķi, bet gan kā papildu pakalpojumu citiem treniņiem. Ņemot vērā, ka konkrēta pakalpojuma sniegšanas atrašanās vieta ir nozīmīga tās pieejamībai, blakus esošo novadu pakalpojuma sniedzēji šajā jomā nekonkurē. Attiecīgi ņemot vērā, ka faktiski Kapitālsabiedrībai pirts pakalpojuma sniegšanas jomā konkurence ir neliela, bet Pašvaldības iedzīvotāju vidū ir pieprasījums, rodas daļēja tirgus nepilnība. Jāmin, lai arī Daugavpils pilsētā nav vēl citu komersantu, kas sniedz atsevišķi pirts pakalpojumus, ir vairāki izmitināšanas pakalpojuma sniedzēji - viesu mājās un cita veida īslaicīgas apmešanās vietās pakalpojuma sniedzēji, kas papildus izmitināšanai piedāvā iespēju izmantot pirts pakalpojumus, bet atsevišķi tie netiek sniegti, līdz ar to nav uzskatāmi par Kapitālsabiedrības konkurentiem.

Daugavpils pilsētas sociālo pakalpojumu atbalsta ietvaros ir iespējams saņemt atbalstu pirts izdevumu segšanai.⁴⁰ Pirts apmeklējumu izdevumu segšanai ir paredzēts līdz divām reizēm mēnesī gada laikā Kapitālsabiedrības pirtīs, nodrošinot higiēnas pamatvajadzību apmierināšanu. Attiecīgi secināms, ka Kapitālsabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem turku pirts, saunu un tvaika pirts darbība ir ar sociālo funkciju.

⁴⁰ Daugavpils pilsētas pašvaldības mājaslapa, sociālie pakalpojumi (sociālā aizsardzība, pabalsti), pieejams: <https://www.daugavpils.lv/pasvaldiba/pakalpojumi/publiskie-pakalpojumi/socialie-pakalpojumi-sociala-aizsardziba-pabalsti>

Pakalpojuma nodrošināšanas nodošana privātajam sektoram ir ierobežota, ņemot vērā privātā sektora zemo interesi par konkrētā pakalpojuma atsevišķiem segmentiem. Papildus tam, tā kā atsevišķi šī pakalpojuma segmenti ir ar drīzāk sociālu nozīmi, pastāv ierobežotas peļņas gūšanas iespējas šo pakalpojumu nodrošināšanā.

Par privātā sektora neieinteresētību konkrētā pakalpojuma sniegšanā (tieši konkrētajā segmentā – sociālā dienesta klientu segments) pirmšķietami liecina fakts, ka Kapitālsabiedrība ir vienīgā, kas pretendē Pašvaldības iestādes „Sociālais dienests” publiskajos iepirkumos par pirts pakalpojumu sniegšana Pašvaldības iestādes “Sociālais dienests” klientiem.⁴¹ Piemēram, 16.09.2022. Pašvaldības iestāde “Sociālais dienests” uzaicināja potenciālos pretendētus piedalīties zemsliedzības iepirkumā par līguma piešķiršanas tiesībām “Pirts pakalpojumu sniegšana Daugavpils pilsētas pašvaldības iestādes “Sociālais dienests” klientiem”, ID Nr. DPPISD 2022/38. Kapitālsabiedrība vienīgā iesniedza piedāvājumu šī iepirkuma ietvaros. Līdz ar to, Kapitālsabiedrībai tika piešķirtas tiesības slēgt līgumu ar izpildes termiņu 12 mēneši. Atbilstoši Sociālā dienesta publiski⁴² sniegtajai informācijai laika periodā no 01.01.2021. līdz 30.06.2021. Sociālās palīdzības nodaļā tika saņemti 462 iesniegumi atbalstam pirts izdevumu segšanai un izsniegti 3329 taloni – norīkojumi pirts apmeklēšanai.

Pirmšķietami, sabiedriskās pirts pakalpojumi ietilpst Pašvaldības likuma 4.panta pirmās daļas 6.punkta noteiktās autonomās funkcijas izpildē, proti nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu.

Vēsturiski pirts pakalpojumi pilsētas iedzīvotājiem tika sniegti, jo iepriekšminētās pirtis atradās Pašvaldības īpašumā. Šobrīd pirtis, reorganizācijas ceļā ir nonākušas Kapitālsabiedrības īpašumā. 2022.gada oktobrī pirts pakalpojumu cenas tika pārskatītas atbilstoši esošajai situācijai, proti energoresursu sadārdzinājumu dēļ, un atbilstoši Kapitālsabiedrības sniegtajai informācijai, pieprasījums pakalpojumu saņēmēju vidū nav samazinājies.

Ņemot vērā, ka pastāv konkrēto pakalpojumu pieprasījums no iedzīvotāju puses, kā arī Sociālā dienesta rīkotajos iepirkumos Kapitālsabiedrība ir vienīgā, kas pretendē iepirkumā, tad šo pakalpojumu sniegšanu, Kapitālsabiedrība arī turpmāk plāno piedāvāt Pašvaldības iedzīvotājiem.

Kapitālsabiedrības nodrošinātajiem pakalpojumiem saskatās sociāla labuma iezīmes, kā arī ievērojot konkurences trūkumu iepirkumu procedūrās par konkrēto pakalpojumu nodrošināšanu pašvaldības administratīvajā teritorijā, secināms, ka **Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajam – tiek novērsta tirgus nepilnība.** Vienlaikus nākotnē būtu novērtējama privāto tirgus dalībnieku motivācija pirts ēku apsaimniekošanā un atbilstoši arī konkrēto pakalpojumu sniegšanā, ņemot vērā, ka faktiskā situācija tirgū var būt mainījusies.

Līdzīgu viedokli paudusi arī LTRK un KP, norādot, ka līdzīgus pakalpojumus citās pašvaldībās sekmīgi piedāvā arī komersanti. LTRK ieskatā var būt iespējams, ka šāda pakalpojuma sniegšanai, īpaši reģionos, var būt kā sociālā funkcija. Ņemot vērā minēto, LTRK aicina Pašvaldību pārskatīt šī pakalpojuma nepieciešamo apjomu pie nepietiekamā klientu daudzuma un to, vai šo pakalpojumu varētu nodot privātā sektora pārraudzībā. KP aicinājusi Pašvaldību izvērtēt iespējamību pakalpojumu nodot arī privātajam sektoram, piemēram Aizputē izsoles rezultātā nekustamais īpašums un pirts pakalpojumu nodrošināšana tika nodota privātai kapitālsabiedrībai. Papildus iepriekš minētajam, bez ievēribas nav atstājams arī viedoklis, kuru konsultāciju procesā paudis komersants, kas darbojas pirts pakalpojumu jomā, proti, uzņēmumam ir interese nodrošināt pakalpojumu sniegšanu Pašvaldībā. Atbilstoši tam, Pašvaldības iestādei, kas organizējusi zemsliedzības iepirkuma procedūru par “Pirts pakalpojumu sniegšana Pašvaldības iestādes “Sociālais dienests” klientiem” turpmāk

⁴¹ Daugavpils pilsētas pašvaldības iestādes “Sociālais Dienests” iepirkumu plāns 2022. gadam, pieejams: http://www.socd.lv/?page_id=978

⁴² Pieejams: <http://www.socd.lv/?p=1567>

jāturpina organizēt iepirkuma procedūras uz konkrēto pakalpojumu sniegšanu, nodrošinot to, ka informācija par pakalpojuma iepirkumu pieejama iespējami plašam pretendentu lokam.

Vienlaikus Pašvaldībai būtu jāviec tirgus izpēti saistībā ar iespēju apsaimniekot nekustamos īpašumus, kuros atrodas pirtis, lai iespēju robežās plašāk iesaistīti privātos pakalpojumu sniedzējus un piesaistītu investīcijas.

3.2. Kapitālsabiedrības papilddarbība

Saskaņā ar KP līdzšinējo praksi, lai papildpakalpojumu veikšana KP skatījumā būtu attaisnojama, jāizpildās visiem turpmāk norādītajiem kritērijiem: 1) pakalpojumi būtiski neietekmē tirgu/konkurenci; 2) pakalpojumi ir racionāli un cieši saistīti ar pamatpakalpojumu; 3) pakalpojumi nodrošina resursu lietderīgu izmantošanu administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs (veicina kapitālsabiedrības maksātspēju) un papildpakalpojums nav saistīts ar būtiskām investīcijām no kapitālsabiedrības puses. Turpmāk tiks apskatīti papildpakalpojumu izpilde augstākminētajam, lai vismaz pirmšķietami novērtētu vai šādu papildpakalpojumu sniegšana no Kapitālsabiedrības puses būtu uzskatāma par attaisnojamu.

Specializēto transportlīdzekļu un mehānismu noma

NACE kods 77.1

Kapitālsabiedrība sniedz, nodrošina tādu transportlīdzekļu nomu, kā traktors, autogreiders, ceļa būves mašīnu, dažāda veida furgonus, piekabes, pašgājēmašīnas un cita veida transportlīdzekļus, kas atrodas Kapitālsabiedrības īpašumā. Papildus transporta nomai, Kapitālsabiedrība piedāvā sev piederošas tehnikas iznomāšanu, piemēram, zāģi asfaltbetona seguma remonta veikšanai, komunālo slotu, pļaujmašīnu un citu sev piederošu tehniku.⁴³ Kapitālsabiedrības piedāvātais transporta un tehnikas iznomāšanas pakalpojums netiek nodrošināts kā pamatpakalpojums, turklāt, transports un tehnika netiek iepirkta šim konkrētajam iznomāšanas mērķim, bet primāri savām vajadzībām, nodrošinot citu Kapitālsabiedrības pakalpojumu sniegšanu atbilstoši pašvaldības autonomo funkciju izpildei.

Nomas maksa saskaņā ar Kapitālsabiedrības sniegto informāciju tiek noteikta uz ekonomiski pamatotām izmaksām, veicot pilnas pašizmaksas aprēķinu un iekļaujot peļņas daļu, tiek pārskatīta atbilstoši faktiskajiem izmaksu pieaugumiem, piemēram, degvielas sadārdzinājuma gadījumā.

Konkrēto pakalpojumu sniegšana ir saistīta ar sava īpašuma iznomāšanu un tā efektīvu izmantošanu, kas ir atbilstoša publiskas personas mantas neizšķērdēšanas noteikumiem. **Pakalpojumu sniegšana ir objektīvi saistīta ar Kapitālsabiedrības pamatpakalpojumiem (pamatdarbību).** Transporta noma tiek piedāvāta tikai tādos gadījumos, ja transports ir brīvs, proti tas netiek izmantots Kapitālsabiedrības vajadzībām. Šajā pakalpojumā netiek veiktas darbības, lai paplašināta transportlīdzekļa piedāvājumu tikai, lai nodrošinātu nomu, t.i. **papildpakalpojums nav saistīts ar būtiskām investīcijām no Kapitālsabiedrības puses.** Līdz ar to **transporta noma pakalpojumi būtiski neietekmē tirgu/ konkurenci.**

No pakalpojuma sniegšanas viedokļa nav konstatējamas būtiskas barjeras ienākšanai tirgū un pirmšķietami identificējami arī citi – privātie tirgus dalībnieki. Pašvaldībā vien ir 13 konkurenti ar norādīto NACE kodu 77.1. Tomēr, pēc publiski pieejamās informācijas, minētie konkurenti iznomā vieglās automašīnas, savukārt Kapitālsabiedrība piedāvā savu tehniku, kas uz doto brīdi netiek izmantota Kapitālsabiedrības vajadzībām. Piemēram, dažādi traktori,

⁴³ Kapitālsabiedrības pakalpojumu cenrādis, pieejams: <https://www.labiekartosana.lv/wp-content/uploads/2022/09/cenradis-2022-1.pdf>

komunālo slotu, kravas ūdens cisternas, universālā pašgājējmašīna un citus celtniecības un mehānikas transportlīdzekļus. Līdz ar to minētie konkurenti nebūtu uzskatāmi par konkurentiem, ņemot vērā, kāds transportlīdzeklis/tehnika tiek piedāvāts.

Papildus norādāms, ka transporta noma nav ierobežota kādas konkrētas administratīvās teritorijas ietvaros, proti transporta nomu var nodrošināt arī privātie komersanti, kas nav reģistrēti Pašvaldības teritorijā, bet arī ārpus tās, piemēram blakus pašvaldībās reģistrētie komersanti. Attiecīgi tas paplašina konkurentu skaitu, tomēr vērtējot konkrētu transportlīdzekļu veidu, kāds tiek piedāvāts, proti celtniecības un mehānikas transportlīdzekļu noma, kā viens no konkurentiem atrodas Rēzeknē, kas ir nepilnu 100km attālumā.

Atbilstoši iepriekš minētajam, šādu papildpakalpojumu veikšana, kas saistīta ar sava īpašuma iznomāšanu, būtu attaisnojama. Vienlaikus būtu jāņem vērā, ka būtu ierobežojama šāda darbības turpmāka paplašināšana. Proti, ievērojot to, ka Kapitālsabiedrības vēsturiski iegādātā tehnika ne vienmēr tiek izmantota atbilstošā noslodzē, no Kapitālsabiedrības puses ļoti rūpīgi vērtējama turpmāka tehnikas iegāde. Gadījumā, ja tiek pieļauts vai iepriekš ticis identificēts, ka tehnika vai transportlīdzeklis netiks pilnā apjomā noslogoti Kapitālsabiedrības pamatpakalpojumu nodrošināšanai, būtu nepieciešams izvērtēt vai atbilstoši paredzētajam apjomam arī pašai Kapitālsabiedrībai nebūtu lietderīgāk tehniku iznomāt.

Līdzīgu viedokli paudusi arī KP, papildus norādot, ka specializēto transportlīdzekļu un mehānismu nomas pakalpojums tiek sniegts kā papildpakalpojums, tad privātā sektora iesaistes nepieciešamība ir vērtējama (sistēmiski) kopumā ar pamatpakalpojuma sniegšanu, proti, gadījumā, **ja Pašvaldība izbeigtu darbību ceļu būves pakalpojumu jomā, secīgi būtu lemjams jautājums par speciālās tehnikas atsavināšanu (nodošanu) privātajam sektoram.**

Nedzīvojamo telpu iznomāšana un apsaimniekošana

NACE kods 68.20

08.04.2022. reorganizācijas ietvaros Kapitālsabiedrībai, apvienošanās ceļā, tika pievienota Sadzīves pakalpojumu kombināts. Kapitālsabiedrība no Sadzīves pakalpojumu kombināta pārņēma īpašumā lielu nedzīvojamo telpu fondu. Nedzīvojamās telpas tiek iznomātas privātajiem komersantiem, pieprasījums ir neliels, un konkurēt ar citiem uzņēmumiem šajā tirgū Kapitālsabiedrība saskaņā ar tās sniegto informāciju nespēj, jo nedzīvojamo telpu fonds (telpas) ir sliktā stāvoklī. Šobrīd pakalpojums tiek nodrošināts ar jau vēsturiski noslēgtiem līgumiem par telpu iznomāšanu. 2022. gadā Kapitālsabiedrība samazināja brīvo telpu daudzumu par 403 m². Minētais pakalpojums nav saistīts ar pamatpakalpojumu, bet gan ar sava īpašuma iznomāšanu un tā efektīvu izmantošanu.

Turklāt ar sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšanu un pārvaldīšanu Daugavpils pilsētā nodarbojās vairāk kā 100 citu uzņēmumu. Turklāt, jau 27.01.2021. LTRK norādīja uz to, ka ne tikai privātā sektorā ir aktīva konkurence, bet arī Daugavpils pilsētas domes īpašuma pārvaldīšanas departamenta funkcijās ietilpst pašvaldībai piekrītošo nekustamo īpašumu apzināšana un pašvaldības nekustamo īpašumu pārvaldīšana (īpašuma tiesiskā sakārtošana, apsaimniekošana un attīstība). **Līdz ar to Kapitālsabiedrībai būtu jāvērtē izešana no šī tirgus, it īpaši, ja tas rada lielus izdevumus un finansiāli slogu. Ja Kapitālsabiedrība plāno minēto pakalpojumu paplašināt ar būtiskām investīcijām no Kapitālsabiedrības vai Pašvaldības puses, atbilstoši būtu vērtējama šādas rīcības lietderība.**

Papildus telpu nomāšanai, pati Kapitālsabiedrība nodrošina to apsaimniekošanu, veicot kāpņu telpu, atbalsta sienu, žogu labiekārtošanu un renovācijas darbus. Šobrīd ārpakalpojuma

piesaiste nav plānota, jo Kapitālsabiedrība izvērtē šī pakalpojuma, nedzīvojamo telpu iznomāšana, sniegšanu turpmāk. **Attiecīgi, ja Kapitālsabiedrība plāno no šī tirgus iziet, tad arī šo telpu apsaimniekošana vairs nebūs nepieciešama.**

Šādi Kapitālsabiedrības nodrošinātie papildpakalpojumi pirmšķietami būtu uzskatāmi par attaisnojamiem, vienlaikus būtu jāvērtē turpmākā Pašvaldības un Kapitālsabiedrības stratēģija saistībā ar Kapitālsabiedrības īpašumā esošo nedzīvojamo telpu fondu.

Atbilstoši saņemtajiem viedokļiem no nevalstiskajām organizācijām un KP, Pašvaldībai rekomendējams: 1) Novērtēt privātā sektora plašāku iesaisti pakalpojuma sniegšanā vai izskatīt iespēju nodot pakalpojuma sniegšanu privātajiem tirgus dalībniekiem, piemēram, organizēt publiskā iepirkuma procedūru pilnīgai vai daļējai pakalpojumu iegādei (bezpiederīgo apbedīšana). 2) Gadījumā, ja konkurenci veicinošas iepirkuma procedūras ietvaros netiek saņemti saimnieciski izdevīgāki piedāvājumi pakalpojumu nodrošināšanai, vai vispār netiek saņemti piedāvājumi, Kapitālsabiedrība varētu izskatīt iespēju turpināt darbību konkrētajā pakalpojumu jomā līdz faktisko apstākļu maiņai, atsaucoties uz pastāvošajiem pilnīgas vai daļējas tirgus nepilnības pazīmēm, kā arī izdarīt lietderības apsvērumus par pakalpojuma nodošanu citam tirgus dalībniekam (ņemot vērā potenciālo pakalpojuma izmaksu pieaugumu). Savukārt, ja saimnieciski izdevīgāki piedāvājumi pakalpojumu sniegšanai tiek saņemti, Kapitālsabiedrībai būtu jāizbeidz darbība konkrētajā pakalpojumu tirgū (līdz ar līguma noslēgšanu ar citu tirgus dalībnieku – ar mērķi nodrošināt pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību).

Iepriekš tika minēts, ka Kapitālsabiedrība nodrošina elektroenerģijas sadali un pārdošanu Ziemeļu industriālās zonas Biznesa Parkam (Višķu iela 21, Daugavpils), papildus Kapitālsabiedrība nodrošina arī Biznesa Parka uzkopšanu, kā arī objektam piegādāto ūdenstīklu apsaimniekošanu (uzturēšanu)

Atbilstoši Kapitālsabiedrības sniegtajai informācijai, ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi tiek nodrošināti Biznesa Parkam, ko veic SIA "Daugavpils ūdens". Atbilstoši Kapitālsabiedrības sniegtajai informācijai, ūdenstīklu apsaimniekošanai nepieciešamā infrastruktūra pieder Kapitālsabiedrībai un tā veic nepieciešamos remontdarbus un bojājumu novēršanu. Atbilstoši Kapitālsabiedrības sniegtajai informācijai, tā ir noslēgusi līgums ar SIA "Daugavpils ūdens" par ūdens piegādi Biznesa Parkam. Šī objekta apsaimniekošana ir svarīga Pašvaldībai, jo tiek veicināta uzņēmējdarbības attīstīšana. Saskaņā ar Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 12.punktu, saimnieciskās darbības sekmēšana un atbalsta sniegšana attiecīgajā administratīvajā teritorijā ir viena no pašvaldības autonomajām funkcijām. **Tādējādi šajā Kapitālsabiedrības darbības jomā būtu identificējama atbilstība VPIL 88.panta 2.pkt.**

Savukārt, ņemot vērā, ka Kapitālsabiedrībai veic tīkla apsaimniekošanu tikai vienam objektam, bet faktiski ar ūdenssaimniecību saistītos pakalpojumus nodrošina SIA "Daugavpils ūdens", pirmšķietami būtu izvērtējama šāda pakalpojums nodošana SIA "Daugavpils ūdens" atbilstoši tās pamatdarbībai vai izvērtēt iespēju šo pakalpojumu nodot izpildei privātajam tirgus dalībniekam.

Savukārt saistībā ar apsaimniekošanas pakalpojumu Biznesa Parkā, būtu veicināma šī pakalpojuma nodošana privātajam sektoram, organizējot publiskā iepirkuma procedūru. Savukārt gadījumā, ja iepirkuma procedūrā netiek saņemti piedāvājumi, Kapitālsabiedrība var turpināt sniegt konkrētos pakalpojumus.

Konsultāciju procesa ietvaros, līdzīgu viedokli paudusi arī KP un LTRK, atbalstot nepieciešamību plašāk pakalpojuma sniegšanā iesaistīt privāto sektoru un izskatīt iespēju ar ūdenssaimniecību saistītos pakalpojumus nodot SIA "Daugavpils ūdens".

Deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumi

NACE kods 81.29

Cita veida tīrīšanas darbības.
Šajā klasē ietilpst dezinfekcijas un kaitēkļu iznīcināšana.

Deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumi ietilpst Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktās autonomās funkcijas izpildē, proti, gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību. Ar to tiek saprasti tādi pakalpojumi, kā ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana; ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana.

Atbilstoši Ministru kabineta 06.07.2010. noteikumu Nr. 618 "Dezinfekcijas, dezinfekcijas un deratizācijas noteikumi" 17. punktam profilaktiskās dezinfekcijas, dezinfekcijas un deratizācijas pakalpojumus objektā vai teritorijā nodrošina komersanti, kas ir paziņojuši par komercdarbības uzsākšanu. Vērtējot publiski pieejamo informāciju, Kapitālsabiedrība ir vienīgā, kas faktiski sniedz deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumus. Kapitālsabiedrība 22.12.2021. paziņoja Veselības inspekcijai par deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumu sniegšanu.

Veselības inspekcijas reģistrā uz 14.02.2023. ir vairāki dezinfekcijas, dezinfekcijas un deratizācijas pakalpojumu sniedzēji, kas teorētiski varētu nodrošināt konkrētos pakalpojumus Pašvaldības teritorijā. Vienlaikus no publiski pieejamās informācijas nav izdarāmi secinājumi par to, vai konkrētie tirgus dalībnieki nodrošina pakalpojumus savām vajadzībām, kā arī nav iespējams novērtēt tirgus dalībnieku spēju nodrošināt pakalpojumus Pašvaldībai nepieciešamajā apmērā un atbilstoši pieprasījumam.⁴⁴

Kapitālsabiedrības klients šajā pakalpojumu jomā pārsvarā ir Pašvaldības iestādes, kas saņem tiesības sniegt pakalpojumu caur publiskajiem iepirkumiem, un daži privātie uzņēmumi. Analizējot Pašvaldības publiskos iepirkumus šajā jomā, redzams, ka Kapitālsabiedrība ir vienīgā, kas iesniedz piedāvājumus.⁴⁵ Pēc Kapitālsabiedrības sniegtās informācijas, interesi ir izrādījis arī komersants no Rīgas, tomēr Kapitālsabiedrība spēj piedāvāt zemāku cenu, jo izmaksās nav jāierēķina ceļš. Atbilstoši Kapitālsabiedrības sniegtajai informācijai, cenu noteikšanā ir iekļautas visas izmaksas, tajā skaitā darbinieku apmācības un kvalifikācijas iegūšana/paaugstināšana.

Pakalpojuma sniedzējam nepieciešama atbilstoša kvalifikācija un nepieciešams paziņot Veselības inspekcijai par šāda pakalpojuma sniegšanu, taču no pakalpojuma sniegšanas viedokļa nav konstatējamās citas būtiskas barjeras ienākšanai tirgū. Kā arī nav novērojams, ka konkurentu trūkums būtu saistāms ar Pašvaldības vai Kapitālsabiedrības īstenoto darbību

Nemot vērā, ka pakalpojumu tirgū ir pieprasījums un Kapitālsabiedrība vienīgā pretendē uz pakalpojumu sniegšanu iepirkumu procedūrās, kas sniedz šo pakalpojumu, tas būtu turpināms. Papildus norādot, ka gadījumā, ja tirgus situācija mainās, mainoties arī privāto komersantu interesei un piedāvājums palielinātos, Kapitālsabiedrībai būtu jāvērtē turpmākā pakalpojuma sniegšana, un plašāk jāiesaista, samazinot savu darbību konkrētajā

⁴⁴ Veselības inspekcijas reģistri un datu bāzes, pieejams: <https://www.vi.gov.lv/lv/registri-un-datubazes>

⁴⁵ Piemēram, SIA "Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums" rīkotajos iepirkumos par Dzīvojamu māju dezinfekcijas un deratizācijas pasākumu veikšana nr. SIA DDzKSU-2020/004M, pieejams: <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/37021> un iepirkumā nr. SIA DDzKSU 2022/009M, pieejams: <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/74717>

pakalpojumu tirgū/vai pilnībā nododot šo pakalpojumu sniegšanu privātajiem tirgus dalībniekiem.

Kapitālsabiedrības sniegtie deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumos saskatāmas stratēģiskā nozīmīguma pazīmes, kā arī atbilstoši šī brīža faktiskajai situācijai Kapitālsabiedrība visticamākais sniedz pakalpojumus pilnīgas vai daļējas tirgus nepilnības apstākļos (atbilstoši VPIL 88.panta 1. un 2.punkta nosacījumiem).

Līdzīgu viedokli paudusi arī KP, piekrītot, ka Kapitālsabiedrības sniegtie deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumos saskatāmas stratēģiskā nozīmīguma pazīmes, kā arī atbilstoši šī brīža faktiskajai situācijai Kapitālsabiedrība, visticamākais, sniedz pakalpojumus pilnīgas vai daļējas tirgus nepilnības apstākļos (atbilstoši VPIL 88.panta 1. un 2.punkta nosacījumiem). KP ieskatā, ja tirgus situācija mainās, mainoties arī privāto komersantu interesei un piedāvājums palielinātos, Kapitālsabiedrībai būtu jāvērtē turpmākā pakalpojuma sniegšana, un plašāk jāiesaista, samazinot savu darbību konkrētajā pakalpojumu tirgū/vai pilnībā nododot šo pakalpojumu sniegšanu privātajiem tirgus dalībniekiem. Tādējādi rekomendējams regulāri organizēt konkurenci veicinošas iepirkuma procedūras vai tirgus aptaujas, lai novērtētu gan tirgus dalībnieku motivāciju iesaistīties pakalpojumu sniegšanā, gan novērtētu pakalpojuma cenas.

Reklāmmateriālu izvietošana

NACE kods 73.11	NACE kods 58.19
<p>Reklāmas aģentūru darbība Šajā klasē ietilpst pilna reklāmas pakalpojumu klāsta nodrošināšana (t.i., izmantojot iekšējās iespējas vai noslēdzot apakšlīgumus), ieskaitot konsultāciju, radošu pakalpojumu sniegšanu, reklāmas materiāla ražošanu un pirkšanu. Šajā klasē ietilpst: – ārpustelņu reklāmas veidošana un izvietošana, piemēram, uz informācijas stendiem, ziņojumu dēļiem, biļetenos un ierāmējumos, skatlogu un izstāžu zāļu noformēšana, reklāma uz automašīnām un autobusiem; reklāmas materiālu vai paraugu izplatīšana vai piegāde; stendu un citu reklāmas izvietošanas konstrukciju un vietu veidošana.</p>	<p>Citi izdevējdarbības veidi Šajā klasē ietilpst reklāmas materiālu publicēšana: 1. iespiedprodukcijas izdošana (ieskaitot tiešsaistes režīmā). Ar iespiedprodukciju tiek saprasts - tirdzniecības katalogi; fotogrāfijas, gravīras un pastkartes; apsveikuma kartes; veidlapas; plakāti, mākslas darbu reprodukcijas; reklāmas materiāli; cita iespiedprodukcija. 2. statistisko datu un citas informācijas publicēšana tiešsaistes režīmā.</p>

Kapitālsabiedrība izvieto reklāmu (stendi) un uztur to līguma darbības laikā ar pasūtītāju. Šis darbības Kapitālsabiedrība neveic deleģēto uzdevumu ietvaros, bet gan šāda pakalpojuma sniegšana vēsturiski izveidojusies. Kapitālsabiedrības klienti pārsvarā ir pašvaldības iestādes, kas uz Kapitālsabiedrības reklāmas stendiem izvieto kultūras pārvaldes plakātus par to rīkotajiem pasākumiem (teātra izrādes, koncerti, u.c.), izglītības iestāžu plakātus (aicinājumi studēt, nodarboties ar noteikto sporta veidu), u.c. Retu reizi Kapitālsabiedrība izvieto privātos plakātus par privātajiem pasākumiem, koncertiem.

Saskaņā ar Daugavpils pilsētas domes 16.04.2015. saistošajiem noteikumiem Nr. 21 "Par reklāmu, izkārtņu, sludinājumu un citu informatīvo materiālu izvietošanu publiskās vietās Daugavpils pilsētā" 2.punktu atļauju Reklāmas vai reklāmas objektu izvietošanai publiskās vietās vai vietās, kas vērstas pret publisku vietu izsniedz Daugavpils pilsētas domes Pilsētplānošanas un būvniecības departaments. Atļauja Reklāmai izsniedzama pēc Pašvaldības nodevas samaksas, izņemot izkārtnes izvietošanu. Pēc reklāmas plakātu saskaņošanas, Kapitālsabiedrības algots darbinieks veic darbības, minēto plakātu izvietošanai ārpustelpā. Pati Kapitālsabiedrība par reklāmas saturu neatbild, kā arī neveic un nepiedāvā pakalpojumus, kas būtu saistītas ar reklāmas satura izveidi kā tādu.

2015. gadā tika veikta tirgus izpēte, kur tika secināts, ka reklāmmateriālu izvietošana uz reklāmas stendiem, ar šādu pakalpojumu neviens cits uzņēmums nenodarbojās un uz to brīdi

Kapitālsabiedrība bija vienīgā pakalpojumu sniedzēja. Uz šī izvērtējuma sagatavošanas brīdi ar reklāmas aģentūras pakalpojumu Daugavpils pilsētā nodarbojās vairāk kā 20 citu uzņēmumu. Savukārt ar cita izdevējdarbības veidiem nodarbojās trīs komersanti. Vienlaikus būtu nepieciešams norādīt, ka reklāmas aģentūras darbības rezultātā nodrošinātie pakalpojumi, kā arī citi izdevējdarbības veida pakalpojumi nebūtu uzskatāmi par vienu pakalpojumu tirgu ar Kapitālsabiedrības informatīvajos standos izvietojamo reklāmu, ziņojumu un informatīvajiem paziņojumiem.

Tomēr, nosakot reklāmas pakalpojumu sniegšanas tirgu, jāvērtē to ģeogrāfiskais novietojums. Ņemot vērā, ka dažādi kultūras pasākumi, koncerti, mācību iestāžu un cita veida reklāma ir paredzēta vietējam ģeogrāfiskajam tirgum, tad attiecīgi šo pakalpojumu sasniedzamības mērķis ir vietējie iedzīvotāji. Attiecīgi Kapitālsabiedrības īpašumā ir 11 reklāmas standu, kas atrodas sekojošās vietās:

- Pilsētas centrs - Stacijas iela
- Pilsētas centrs – Viestura iela (krustojums ar Lāčplēša ielu)
- Pilsētas centrs - Centrālais parks (no Imantas ielas puses)
- Pilsētas centrs – Viestura iela (pie Centra poliklīnikas)
- Jaunbūve 1 - 18.novembra iela (krustojums ar Ventspils ielu)
- Ķīmiķu ciemats - Inženieru iela (veikals „Beta”)
- Jaunbūve 3 - Ventspils iela (krustojums ar Arodu ielu)
- Jaunā Forštate - Aveņu iela (veikals “MEGO”)
- Jaunā Forštate - Aveņu iela (krustojums ar Tartu ielu)
- Ruģeli – Gaismas iela 10
- Grīva – Raiņa skvērs
- Pilsētas centrs - Centrālais parks (no Raiņa ielas puses)
- Pilsētas centrs - Centrālais parks (no Alejas ielas puses)

Minēto standu izvietojums tiešā veidā ietekmē iedzīvotāju sasniedzamību un to sabiedrības daļu, kam attiecīgā reklāma, paziņojums vai uzsaukums ir adresēta. Turklāt Kapitālsabiedrība nodrošina sabiedrības informēšanu un informācijas apriti Daugavpils pilsētas iedzīvotājiem, kas būtu saistīta ar pašvaldības autonomo funkciju izpildi, piemēram, gādāt par iedzīvotāju izglītību, rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu, u.c.

Papildus iepriekš minētajam, vērtējot minētā papildpakalpojuma attaisnojamību atbilstoši KP līdzšinējai praksei, reklāmu izvietošana nav saistīta ar Kapitālsabiedrības pamatdarbību. Tomēr, ņemot vērā, ka reklāmmateriālu saturs pārsvarā ir sabiedrības informēšana par Pašvaldības pakalpojumiem, šādu pakalpojumu sniegšanu, ievērojot pakalpojumu kopējo apjomu un Kapitālsabiedrības materiāltehnisko bāzi (informācijas standi), pirmšķietami nebūtu nododama privātam pakalpojumu sniedzējam, jo tam trūktu ekonomiskā pamatojuma. Proti, vērtējot publiskas personas finanšu līdzekļu un administratīvo resursu lietderīgu un efektīvu izlietojumu – pakalpojuma nodošanas un kontroles rezultātā tiktu iztērēti lielāki finanšu un administratīvie resursi attiecībā pret iespējamo sabiedrības ieguvumu.

Sniedzot viedokli par līdzdalības saglabāšanu Kapitālsabiedrībā, KP norādījusi, ka neiebilst pret reklāmu ar nekomerciālu raksturu izvietošana pilsētvidē, piemēram, informācija par Pašvaldības rīkotajiem bezmaksas pasākumiem vai sociālajām reklāmām, tomēr attiecībā uz gadījumiem, kad tiek izvietotas reklāmas ar komerciālu raksturu, KP vērtējumā, nepastāv VPIL 88. pantā minētie pakalpojuma sniegšanas priekšnoteikumi. Papildus tam, KP vērsusi uzmanību, ka reklāmas izvietošana iespēja pašvaldībai piederošajos informatīvajos standos visiem tirgus dalībniekiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā jānodrošina vienlīdzīgi, proti, neradot priekšrocības reklāmas izvietošanai Kapitālsabiedrībai.

Nolūkā samazināt konkurences neitralitātes pārkāpuma riskus, kas saistīti ar priekšrocību sniegšanu Kapitālsabiedrībai, piemēram, saistībā ar reklāmas izvietošana par publiskiem kultūras pasākumiem, Kapitālsabiedrībai jānodrošina iespēja izvietot reklāmas materiālus arī privātajiem tirgus dalībniekiem.

4. Ekonomiskais izvērtējums

Kapitālsabiedrības pamatkapitāls 473 989.00 EUR.

2022. gada energoresursu sadārdzinājuma rezultātā papildus ir piešķirts pusmiljons, no kura ielu apgaismojumam, kam sākotnēji bija atvēlēti 800 tūkstoši eiro, līdz gada beigām papildus piešķirti vēl 150 tūkstoši.⁴⁶ Saskaņā ar Kapitālsabiedrības pārstāvju sniegto informāciju plašākas investīcijas Kapitālsabiedrībā tuvākajā laikā nav plānotas. Atbilstoši nav novērtējams vai ieguvumi no Kapitālsabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem atsvēr investīcijas.

Pēdējos četrus gadus jeb no 2018. - 2021.gadam, Kapitālsabiedrības ieņēmumi ir ik gadu pārsnieguši izdevumus un Kapitālsabiedrība ir strādājusi ar peļņu. Analizējot detalizētāk peļņas rādītājus laika posmā, jāaplūko Tabulā Nr.6 norādītie finanšu dati. Pēc norādītajiem finanšu datiem jau sākotnēji ir identificējams, ka augstākais peļņas punkts Kapitālsabiedrībai bijis tieši 2018.gadā, kad arī ir identificējami augstākie ieņēmumi. Pēc Kapitālsabiedrības 2018.gada pārskatā norādītā, 2018.gadā izpildāmo darbu apjomu lielāko daļu sastādīja Pašvaldības pasūtījums sastādot 84,1% no kopējā pasūtījumu apjoma, tāpat arī 2019. gadā, sastādot 94,5%, 2020.gadā sastādot 93,3% un 2021.gadā - 94,8%. Pēc norādītajiem datiem secināms, ka lielākā ieņēmumu daļa no 2018. - 2021.gadam ir bijuši Pašvaldības pasūtījumi deleģēšanas funkciju ietvaros. Jāatzīmē, ka deleģēšanas funkciju ietvaros Kapitālsabiedrība noslēdz pasūtījumu līgumus ar Pašvaldības iestādi "Komunālās saimniecības pārvalde".

No 2018.gada uz 2019.gadu ir novērojams Kapitālsabiedrības peļņas un ieņēmumu samazinājums, peļņai samazinoties par 73,45% jeb EUR 119,700 un ieņēmumiem samazinoties par 26,35% jeb EUR 909,238, kas ir būtiskākais peļņas un ieņēmumu kritums izvēlētajā laika posmā. 2020.gadā palielinoties ieņēmumiem par 6,57% jeb EUR 166,952 salīdzinājumā ar 2019.gadu, nav vērojams peļņas pieaugums, tieši pretēji, 2020.gadā peļņa turpināja samazināties par 12,96% jeb EUR 5,608. Salīdzinot 2021.gada ieņēmumus un peļņu ar 2020.gada datiem, jānorāda, ka ieņēmumi samazinājās par 22,09 % jeb EUR 598,218, tomēr tas neietekmēja peļņu, kas salīdzinājumā ar 2020.gadu pieauga gandrīz divkārt jeb par 40,66%.

	2018. gads	2019. gads	2020. gads	2021.gads
Ieņēmumi	3,450,399	2,541,161	2,708,113	2,109,895
Peļņa vai zaudējumi	162,956	43,256	37,648	63,446

Tabula Nr. 4 Ieņēmumu un peļņas rādītāji 2018. - 2021. gadam

Apskatot kopējā periodā no 2018. - 2021.gadam, kā augstāk tika norādīts, neto apgrozījums ir sastādījis zemāko 2021.gadā, savukārt, augstākais neto apgrozījums Kapitālsabiedrībai bijis 2018.gadā. Salīdzinot 2021.gadu ar 2020.gadu, Kapitālsabiedrības neto apgrozījums samazinājies par 22,09 %, kamēr ražošanas izmaksas – par 24,73 % un administrācijas izmaksas – par 15,33 %. Neto apgrozījuma samazinājums saistīts ar ieņēmumu samazinājumu sniegtajos būvdarbu pakalpojumus, pilsētas infrastruktūras uzturēšanas un sniegtajiem dārzkopības pakalpojumiem.

Papildus, tabulā Nr.4 iekļautie finanšu dati saistībā ar Kapitālsabiedrības ieņēmumiem norāda, ka no 2019.gada uz 2020.gadu neto apgrozījums pieaudzis par 6,57 %, ražošanas izmaksas – par 6,82 % un administrācijas izmaksas – par 5,08 %, savukārt, salīdzinot 2018.gadu un 2019.gadu, neto apgrozījums uz 2019. gadu samazinājies par 26,35 %, kamēr ražošanas izmaksas samazinājušās par 38,55 % un administrācijas izmaksas pieaugušas par 2,30 %. Norādīto datu atspoguļojums aplūkojams zemāk ievietotajā diagrammā Nr.1.

⁴⁶ S.Smagare, Atslēgts ēku un ielu apgaismojums, vēsākas iekštelpas – kā pašvaldības uzsākušas taupības režīmu, 22.09.2022., pieejams: https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/atslegts-eku-un-ielu-apgaismojums-vesakas-iekstelpas-ka-pasvaldibas-uzsakusas-taupibas-rezimu.a474723/?utm_source=lsm&utm_medium=widget-v2&utm_campaign=widget-v2

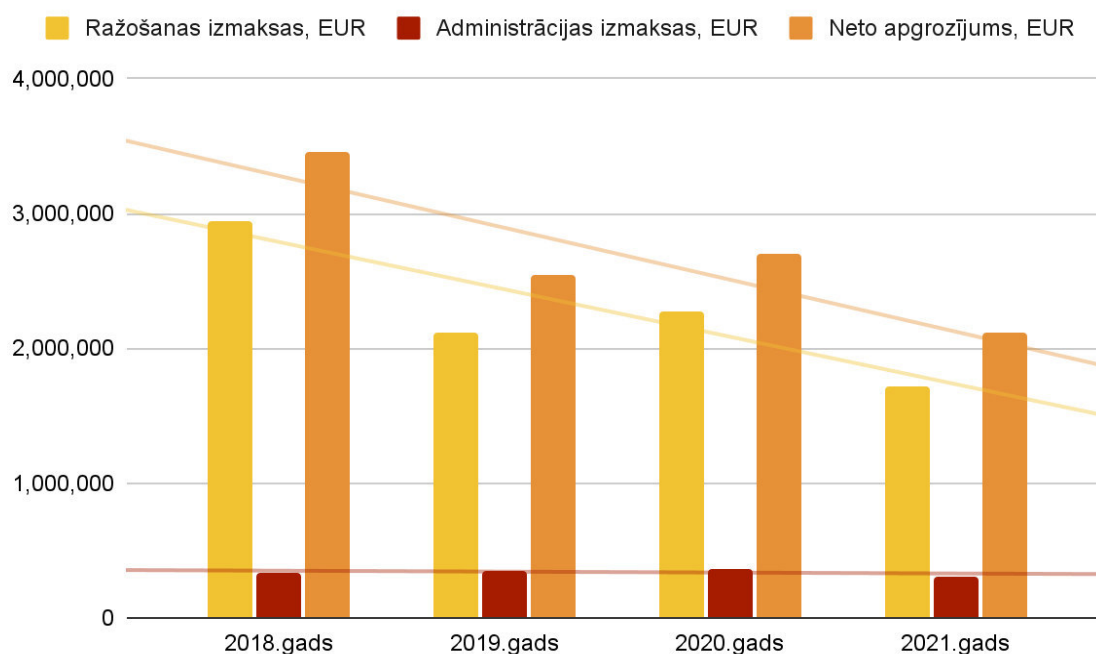

Diagramma Nr. 1 izmaksu rādītāji 2018. - 2021. gadam

Atbilstoši Diagrammai Nr.1, augstākais neto apgrozījuma pieaugums laika posmā novērojams 2020.gadā, savukārt zemākais - 2019.gadā, toties augstākās ražošanas un administrācijas izmaksas sasniegtas 2018.gadā, un turpmāko gadu laikā samazinājušās, piedzīvojot straujāko administrācijas izmaksu samazinājumu 2019.gadā.

Lai detalizētāk aplūkotu Kapitālsabiedrības finanšu rādītājus, tiek analizēti Tabulā Nr.5 norādītie finanšu rādītāji. Analizējot Kapitālsabiedrības likvidātes rādītāju secināms, ka kopējās likviditātes koeficients jeb spēja segt savas īstermiņa saistības ar apgrozāmajiem līdzekļiem laika posmā ir bijis normas robežās [normas robeža: 1–3, optimālā robeža: 1–2]. 2021.gada beigās likviditātes koeficients ir sasniedzis augstāko rādītāju norādītajā laika posmā sasniedzot koeficientu 2,82. Jāņem vērā, ka, ja likviditātes koeficients turpinās palielināties virs 3, tas var liecināt par Kapitālsabiedrības neracionālu apgrozāmo līdzekļu izmantošanu.

Rādītājs	2018. gads	2019. gads	2020. gads	2021.gads
Likviditāte	1.68	1.80	2.17	2.82
Apgrozāmo līdzekļu kustība	3.71	3.59	4.22	3.29
Aktīvu apgrozījums	2.12	1.82	2.09	1.64
Finanšu līdzsvara koeficients	1.65	1.51	1.37	1.28
Ilgtermiņa aktīvi pret pašu kapitālu	0.71	0.74	0.69	0.64
Apgrozījuma rentabilitāte (%)	14.84	16.54	15.93	18.78
Aktīvu atdeve	10.03	3.10	2.91	4.93

Rādītājs	2018. gads	2019. gads	2020. gads	2021.gads
Kapitāla atdeve, ROE (%)	16.59	4.67	4.00	6.31

Tabula Nr. 5 finanšu rādītāji 2018. - 2021. gadam

Lai noteiktu, cik efektīvi Kapitālsabiedrība izmanto tai esošos resursus, tiek noteikts Kapitālsabiedrības apgrozāmo līdzekļu kustības koeficients, kur attiecīgi augsts koeficients norāda, ka Kapitālsabiedrībai būtu nepietiekams apgrozāmo līdzekļu daudzums, turpretī zems koeficients var norādīt uz esošo apgrozāmo līdzekļu neefektīvu izmantošanu. No tabulas augstāk var konstatēt, ka Kapitālsabiedrībai 2021.gadā, salīdzinot ar 2020.gadu, ir samazinājies apgrozāmo līdzekļu daudzums, tomēr tas ir normas robežās un šāds rādītājs neliecina, ka apgrozāmo līdzekļu daudzums turpmākai Kapitālsabiedrības efektīvas darbības nodrošināšanai var būt nepietiekams.

Aplūkojot Kapitālsabiedrības kopējo aktīvu apgrozījuma koeficientu laika posmā, ir secināms, ka 2021.gadā koeficients ir sasniedzis laika posmā zemāko rādītāju 1.64, tomēr, jāņem vērā, ka šāds koeficients ir vērtējams pozitīvi, jo ir salīdzinoši nedaudz virs nozares vidējā rādītāja 1,62.

Aplūkojot Kapitālsabiedrības dalībnieku ieguldītās naudas īpatsvaru Kapitālsabiedrības aktīvos, ir jānosaka finanšu līdzsvara koeficients. Jo lielāks pašu kapitāla īpatsvars, jo stabilāka ir Kapitālsabiedrības finanšu struktūra. Pārāk augsts rādītājs norādītu, ka Kapitālsabiedrībai būtu jāsamazina parādu apjoms. Attiecīgajā gadījumā, Kapitālsabiedrības finanšu līdzsvara koeficients ik gadu ir samazinājies sasniedzot 2021.gadā koeficientu 1.28, tomēr tas ir joprojām ir vērtējams kā pozitīvs rādītājs. Vērtējot finanšu līdzsvara koeficientu, papildus jāņem vērā arī Kapitālsabiedrības ieguldījumu specifika un īstenotie infrastruktūras projekti.

Kapitālsabiedrības ilgtermiņa aktīvi pret pašu kapitālu ir ikgadēji samazinājušies, rādītājam 2021.gadā sasniedzot koeficientu 0,64. Jāatzīmē, ka bilances 'zelta likums' paredz, ka ilgtermiņa ieguldījumus jāfinansē no pašu kapitāla. Pašu kapitāla vērtība, kas nesedz visus ilgtermiņa ieguldījumus, liecina par racionālu pašu kapitāla izmantošanu, ja ilgtermiņa ieguldījumi tiek finansēti no pašu kapitāla un ilgtermiņa saistībām. Savukārt, apgrozāmie līdzekļi tiek finansēti no īstermiņa saistībām.

Kapitālsabiedrība savā darbībā ievēro ilgtermiņa ieguldījumu finansēšanas principus.

1. Vērtējot Kapitālsabiedrības apgrozījuma rentabilitāti laika posmā no 2018.-2021.gadam, jānorāda, ka tās augstākais punkts ir sasniegts 2021.gadā. Kapitālsabiedrībai attiecīgais bruto peļņas rentabilitātes rādītājs 2021.gadā sastādīja 18,78%, 2020.gadā – 15,93 %, 2019.gadā - 16,54 % un 2018.gadā - 14,84 %. No 2018.gada līdz 2021.gadam apgrozījuma rentabilitātes rādītājs kopumā palielinājies par 3,94%. Bruto peļņas rentabilitāte parāda pārdošanas apjomu un tiešo izmaksu attiecību (darbības efektivitāti). Jo augstāks procentu līmenis, jo Kapitālsabiedrības darbība ir efektīvāka. Apskatītajā periodā ik gadu ir novērojama Kapitālsabiedrības bruto peļņas rentabilitātes palielināšanās, kas norāda uz Kapitālsabiedrības finanšu stabilitātes palielināšanos, jo ik gadu katrs pakalpojumu realizējot iegūtais eiro pēc apgrozījuma izmaksu segšanas sniedz lielāku peļņu.
2. No 2018. uz 2019.gadu ir novērojams būtiskākais aktīvu rentabilitātes jeb aktīvu atdeves samazinājums, kas turpināja samazināties arī 2020.gadā, kad aktīvu rentabilitāte sasniedza zemāko rādītāju laika posmā. Vērtējot 2021.gadu, aktīvu rentabilitāte ir pieaugusi no koeficienta 2.91 uz 4.93, kas ir pozitīvi vērtējams ņemot vērā, ka aktīvu rentabilitāte ir viens no svarīgākajiem darbības rādītājiem, kas ļauj spriest, cik efektīvi tiek izmantoti aktīvi, lai gūtu ienākumus.
3. Analizējot Kapitālsabiedrības ieguldītā kapitāla atdevi jeb pašu kapitāla rentabilitāti [ienesīgumu], jākonstatē, ka Kapitālsabiedrības īpašnieku ieguldītais kapitāls ticis

izmantots visefektīvāk 2018.gadā, savukārt no 2018.gada līdz 2021.gadam rādītājs ir samazinājies par 10.28% sasniedzot 2021.gadā 6.31%. Jāatzīmē, ka kapitāla rentabilitātes rādītājs parāda, cik daudz peļņas iegūts uz Kapitālsabiedrības dalībnieku katru ieguldīto eiro, tomēr, jāņem arī vērā, ka attiecīgajā gadījumā Kapitālsabiedrības dalībnieks ir Daugavpils pilsētas Dome un, Kapitālsabiedrības darbības galvenais mērķis nav dalībnieka kapitāla pieauguma nodrošināšana, taču, tajā pašā laikā, Kapitālsabiedrības darbība ilgstoši nevar arī būt nerentabla, jo tas var norādīt uz iespējamām nepilnībām Kapitālsabiedrības pakalpojumu cenas noteikšanā.

4. Vērtējot Kapitālsabiedrības 2021.gada pārskata datus, kas attēloti zemāk norādītajā diagrammā Nr.2., gan aktīvu, gan pasīvu kopsumma 2021.gadā salīdzinājumā ar 2020. gadu samazinājās par 0,34%, savukārt, salīdzinot 2019.gadu ar 2020.gadu, aktīvu un pasīvu kopsumma samazinājusies 2020.gadā par 7,27%, un, no 2018. uz 2019.gadu, 2019.gadā aktīvu un pasīvu kopsumma samazinājusies ievērojamāk izvēlētajā laika posmā - par 14,19%. Aktīvu un pasīvu kopsummas būtiskākā samazināšanās 2019.gadā izskaidrojama ar īstermiņa kreditoru samazināšanos, pašu kapitāla samazināšanos un apgrozāmo līdzekļu samazināšanos.

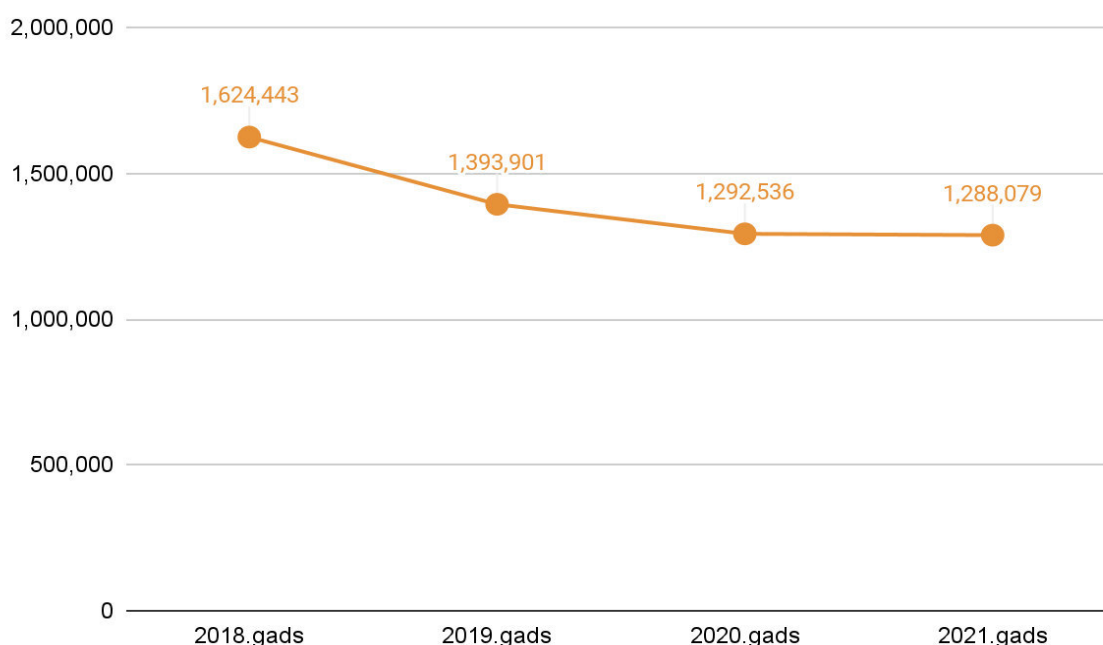

Diagramma Nr. 2 aktīvu un pasīvu kopsumma 2018. - 2021. gadam

Laika posmā pozitīvi vērtējams regulārs pašu kapitāla pieaugums, 2021.gadā sastādot EUR 1,005,174, kopš tā straujā samazinājuma 2019.gadā.

Turpinot ar bilances pasīvu posteņu struktūru analīzi, jānorāda, ka Kapitālsabiedrības ilgtermiņa kreditoru īpatsvars laika posmā no 2018. - 2021.gadam sastādīja: 5,39% (2018.gads), 5,36% (2019.gadā), 4,19% (2020.gadā) un 4,35% (2021.gadā). Kapitālsabiedrības īstermiņa kreditoru īpatsvars sastādīja: 34,13 % (2018.gadā), 28,22 % (2019.gadā), 22,95 (2020.gadā) un 17,61% (2021.gadā). Attiecībā uz īstermiņa kreditoru saistību segšanu, lai vērtētu vai Kapitālsabiedrība īsā laikā spēs nosegt saistības ar īstermiņa kreditoriem, ir jāvērtē Kapitālsabiedrības apgrozāmo līdzekļu apmērs. Kapitālsabiedrības apgrozāmo līdzekļu apmērs visos gados ir vidēji 2-3 reizes lielāks, kas norāda, ka Kapitālsabiedrībai nepastāv riski saistībā ar īstermiņa saistību nosegšanu.

Analizējot Kapitālsabiedrības bilances aktīva posteņu struktūru, secināms, ka 2018. - 2021. periodā, ilgtermiņa ieguldījumu īpatsvars nav dinamiski mainījies un pēdējos gados ir

saglabājis nemainīgu īpatsvaru, atbilstoši diagrammas Nr.3 apgrozāmo līdzekļu un ilgtermiņa ieguldījumu finanšu datu atspoguļojumam.

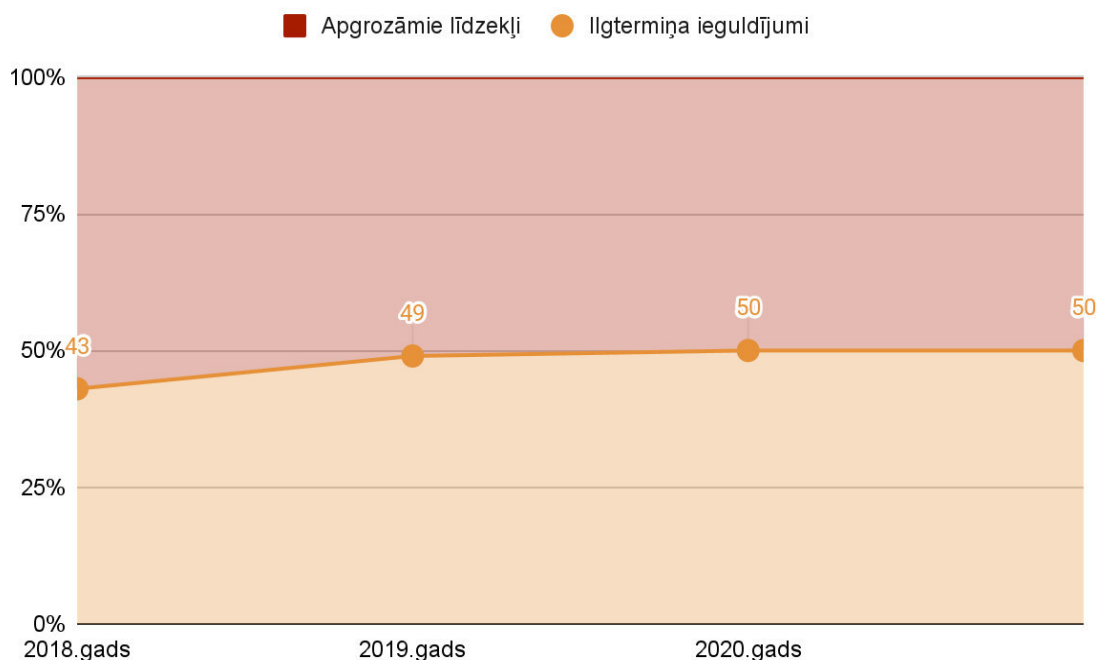

Diagramma Nr. 3 apgrozāmo līdzekļu un ilgtermiņa ieguldījumu finanšu rādītāji 2018. - 2021. gadam

Ieņēmumu un izdevumu struktūra laika posmā no 2018. - 2021. gadam

Kapitālsabiedrība izdala atsevišķos kontos ieņēmumus par katru komercdarbības veidu sekojoši: ieņēmumi no dārzkopības, rituāliem pakalpojumiem, ieņēmumi no apzaļumošanas, ieņēmumi no būvdarbiem, kā arī pilsētas infrastruktūras uzturēšanas, tāpat arī ieņēmumi no energosistēmām, autotransporta un citi ieņēmumi. Attiecīgie darbības veidi, veido Kapitālsabiedrības kopējos neto ieņēmumus no pamatdarbības.

Diagrammā Nr.4 ir aplūkoti izdalītie ieņēmumi no 2018.-2021. gadam pēc darbības veidiem, kur ieņēmumi no būvdarbiem veido lielāko ieņēmumu īpatsvaru 2018.gadā (43,57%), tomēr, attiecīgie ieņēmumi ik gadu ir samazinājušies, ņemot vērā attiecīgo gadu laikā ekspluatācijā nodotās būves. Jau 2021.gadā attiecīgais saimnieciskās darbības veids nes vizemākos ieņēmumus un tā īpatsvars uz kopējo ieņēmumu apjomu sasniedz 4.3%. Būtisku ieņēmumu īpatsvaru ar pieaugošu tendenci sastāda ieņēmumi no dārzkopības, kuri ik gadu ir palielinājušies, 2018.gadā sastādot 16,46% īpatsvaru no kopējiem ieņēmumiem, savukārt 2021.gadā jau 27,94% īpatsvaru no kopējiem ieņēmumiem. Ieņēmumi no dārzkopības un rituālajiem pakalpojumiem sastāda Kapitālsabiedrībā augstāko īpatsvaru jeb sniedz Kapitālsabiedrībai lielākos ieņēmumus attiecībā uz kopējo ieņēmumu fona. Jāatzīmē, ka ieņēmumi no rituālajiem pakalpojumiem ik gadu sastāda vidēji 19% no kopējiem ieņēmumiem un, tieši 2021.gadā ir novērojams, ka ieņēmumi no rituāliem pakalpojumiem ir pieauguši par 6.82%, kas ir straujākais attiecīgo ieņēmumu pieaugums laika posmā. Pieaugoša tendence novērojama arī Kapitālsabiedrības sniegtajiem apzaļumošanas un energosistēmu pakalpojumiem, kur ieņēmumu īpatsvars apzaļumošanas pakalpojumiem kopš 2018.gada ir palielinājies par 5,67%, 2021.gadā sastādot 13.33% īpatsvaru no kopējiem ieņēmumiem. Kapitālsabiedrības ieņēmumi no energosistēmām 2018.gadā bijuši vieni no zemākajiem, sastādot 6.86%, savukārt, uz 2021.gadu ieņēmumi no attiecīgā saimnieciskās darbības veida ir palielinājušies par 5.31%, veidojot 12.17% īpatsvaru no kopējiem ieņēmumiem. Attiecībā uz ieņēmumiem no pilsētas infrastruktūras uzturēšanas, jānorāda, ka tie sastādījuši augstāko īpatsvaru 2019.gadā (12,58%), taču turpmākajos gados pamazām samazinājušies,

2021.gadā sastādot 9.96% no kopējiem ieņēmumiem. Nebūtiskāko daļu no Kapitālsabiedrības saimnieciskās darbības ieņēmumiem veidojuši arī ieņēmumi no autotransporta, nepārsniedzot laika posmā vidēji 0,26% un citi ieņēmumi, kuri attiecīgajā laika posmā vidēji sastādīja 4,31% īpatsvaru no kopējiem ieņēmumiem.

Saimnieciskās darbības ieņēmumi no 2018.-2021.gadam

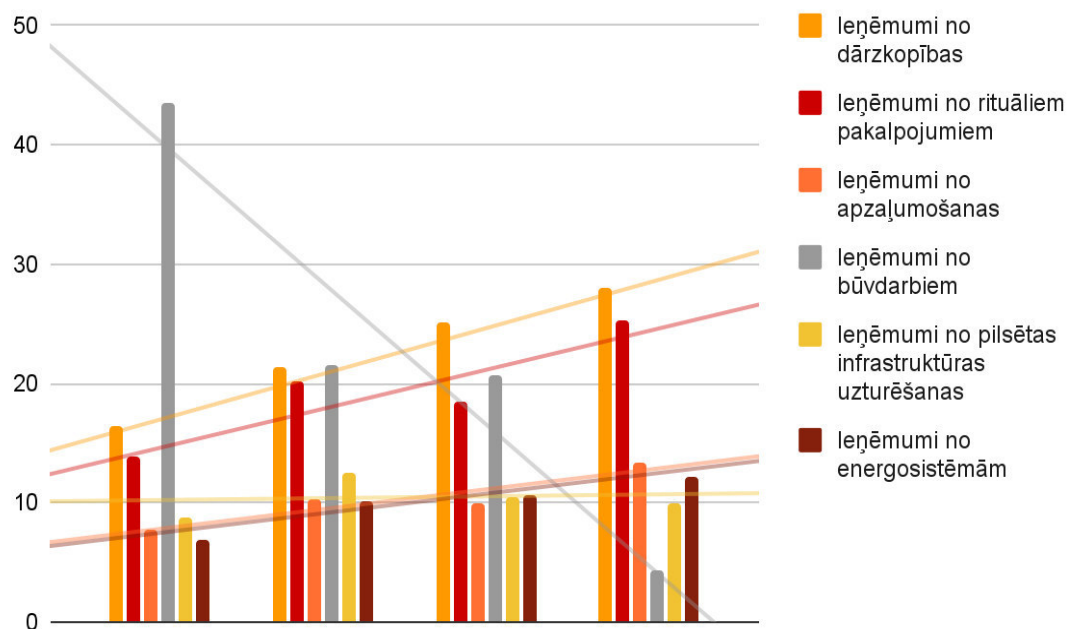

Diagramma Nr. 4 saimniecības darbību ieņēmumi 2018. - 2021. gadam

Papildus, no pamatdarbības gūtajiem ieņēmumiem Kapitālsabiedrībai ir arī neliela apmēra papildus ieņēmumi, kuri veidojas no saņemtajiem ziedojumiem dzīvnieku patversmei un pārējiem ieņēmumiem. 2018.gadā pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi ir bijuši augstākie laika posmā (EUR 28,569), pamatojoties uz Kapitālsabiedrības pamatlīdzekļa realizāciju, kurš atbilstoši 2018.gada pārskatā norādītajam veidoja EUR 22,549 no pārējās saimnieciskās darbības ieņēmumiem.

Aplūkojot Kapitālsabiedrības izdevumu struktūru izvēlētajā periodā grafikā Nr. 5, ražošanas izmaksu pozīciju struktūrā būtiskākais īpatsvars ir darba algām, kuras 2018.gadā sastādīja zemāko īpatsvaru 32.23%, bet turpmākajos gados paaugstinājās 2021.gadā sasniedzot jau 43.15% īpatsvaru no kopējām ražošanas izmaksām. Jānorāda, ka sociālās apdrošināšanas izmaksas nav tik būtiski pieaugušas laika posmā un, kopš 2018.gada ir palielinājušās tikai par 2.8%, sasniedzot 11.48% īpatsvaru. 2018. un 2019.gadā novērojams, ka būtiskāko īpatsvaru veidoja materiāla iegādes izmaksas, 2018.gadā sastādot 42.7% īpatsvaru, savukārt 2019.gadā 38.83% īpatsvaru. Materiālu iegādes izmaksas strauji kritās 2020.gadā, samazinoties par 18.16% salīdzinājumā ar 2019.gadu, tomēr jau 2021.gadā ir novērojama Kapitālsabiedrības materiālu iegādes izmaksu paaugstināšanās par 3.07%.

Tāpat būtisku ražošanas izmaksu daļu sastāda pamatlīdzekļu nolietojums, kurš 2021.gadā ir sasniedzis augstāko izmaksu īpatsvaru laika posmā (4.43%), un izdevumi par pakalpojumiem, kuru izmaksu postenis netika uzrādīts Kapitālsabiedrības 2018. un 2019.gada pārskatos, kas iespējams saistīts ar izmaiņām grāmatvedības politikā, izmaksu sadalījumā izmaksu posteņos. 2020.gadā un 2021.gadā, Kapitālsabiedrībai papildinot gada pārskatus ar attiecīgo izmaksu posteņi, izmaksas par pakalpojumiem ir identificējams kā viens no būtiskākajiem ražošanas izmaksu posteņiem, 2021.gadā sastādot 17.12% īpatsvaru no kopējām ražošanas izmaksām.

Ražošanas izmaksu sadalījums no 2018.-2021.gadam (%)

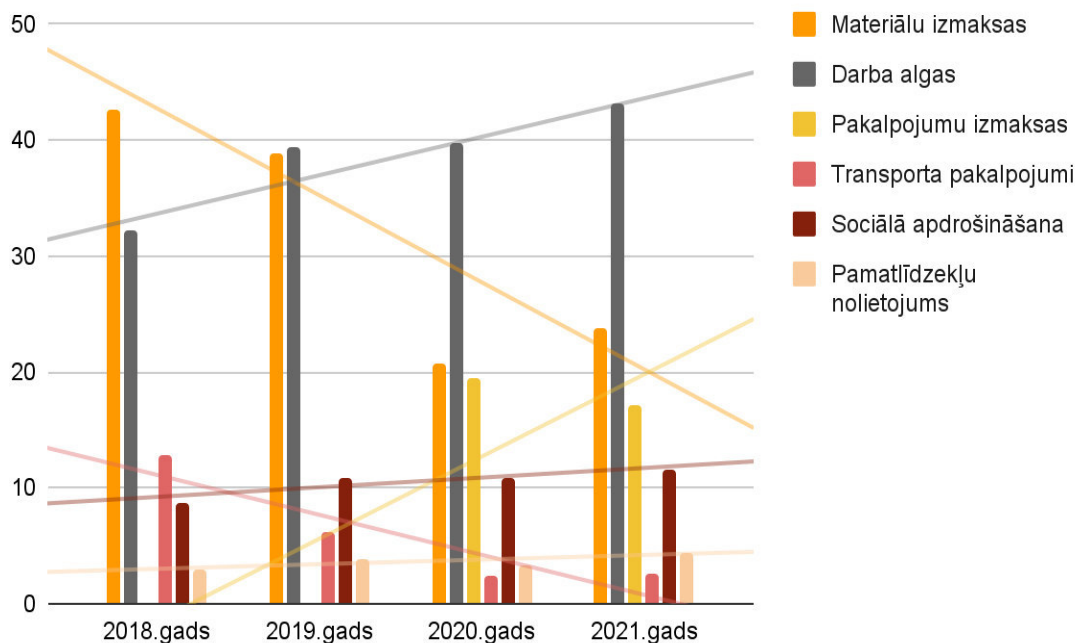

Diagramma Nr. 5 izdevumu struktūra 2018. - 2021. gadam

Jāatzīmē, ka Kapitālsabiedrības izdevumu daļu sastāda arī pārējās saimnieciskās darbības izmaksas, kā personāla ilgtspējas pasākumi, soda naudas, pārējās saimnieciskās darbības izmaksas, zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas un ilgtermiņa ieguldījumu vērtības samazinājums, kas tiek atsevišķi norādīti gada pārskatos kā “Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas”. Augstākais izmaksu punkts pārējām saimnieciskās darbības izmaksām ir bijis 2020.gadā, izmaksām sastādot EUR 23’259, no kuriem lielāko īpatsvaru sastādīja pārējās saimnieciskās darbības izmaksas, soda naudas, ilgtermiņa ieguldījumu vērtības samazinājums un personāla ilgtspējas pasākumu izmaksas. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas 2021.gadā samazinājās par 25.86% salīdzinājumā ar 2020.gadu, visbūtiskāk samazinoties saņemtajām soda naudām un zaudējumiem no pamatlīdzekļu izslēgšanas.

Aplūkojot Diagrammu Nr.6, novērojams, ka Kapitālsabiedrības administrācijas izdevumu struktūru izvēlētajā periodā galvenokārt veido administratīvā personāla atalgojums un sociālie maksājumi, kuri vidēji visos izvēlētajā laika posma gados sastāda 94% īpatsvaru no kopējiem administratīvajiem izdevumiem. Sekojoši, pārējās administratīvās izmaksas veido biroja izdevumi, kuri ik gadu ir nedaudz palielinājušies un, 2021.gadā sasniedz 2.73% īpatsvaru. Salīdzinājumā ar 2018.gadu, biroja izdevumi ir palielinājušies tikai par 0.72%. Kapitālsabiedrības administratīvās izmaksas veido arī izdevumi par bankas pakalpojumiem, revīzijas pakalpojumiem un citi izdevumi, bet izvēlētajā laika posmā tie vidēji nepārsniedz 1% īpatsvaru no Kapitālsabiedrības administratīvajiem izdevumiem.

Administratīvo izmaksu sadalījums no 2018.-2021.gadam (%)

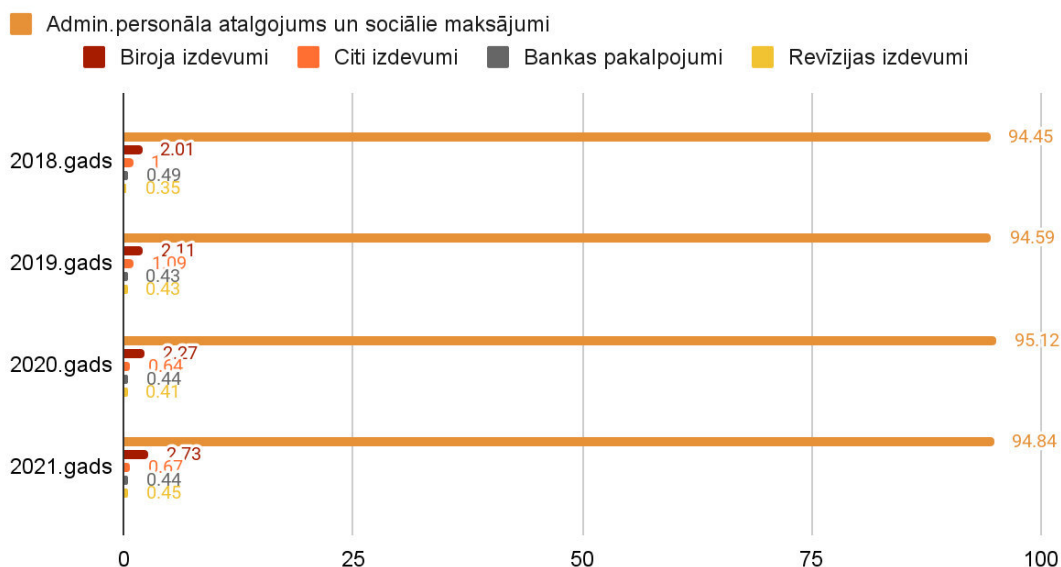

Diagramma Nr. 6 administrācijas izdevumu struktūra 2018. - 2021. gadam

5. Konkurences neitralitāte

KL paredz pienākumu tiešās pārvaldes un pastarpinātās pārvaldes iestādei, kā arī kapitālsabiedrībai, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme, savā darbībā nodrošināt brīvu un godīgu konkurenci, t.sk., aizliedzot diskriminēt tirgus dalībniekus, tādējādi radot tiem atšķirīgus konkurences apstākļus, radīt priekšrocības kapitālsabiedrībai, kurā publiskai personai ir tieša vai netieša līdzdalība, kā arī veikt darbības, kuru dēļ cits tirgus dalībnieks ir spiests atstāt tirgu vai ir apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka iekļūšana vai darbība tirgū. Pienākuma pamatmērķis ir nodrošināt brīvus un vienlīdzīgus konkurences apstākļus tirgū starp valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrībām un privātajām kapitālsabiedrībām, ievērojot publisko personu pieņemto lēmumu un rīcības ietekmi uz konkurenci, valsts un pašvaldības iesaistīšanos komercdarbībā, un to kapitālsabiedrību paralēlu darbību tirgū ar privātajiem uzņēmumiem.

Konkurences neitralitātes būtība ir nodrošināt, ka visām kapitālsabiedrībām (publiskām un privātām) jādarbojas vienlīdzīgas konkurences apstākļos. Attiecīgi kapitālsabiedrības piederība publiskai personai vai publiskas personas iesaiste nedrīkst sniegt nepamatotas konkurences priekšrocības konkrētam uzņēmumam. Konkurences neitralitāte attiecas uz saimniecisko darbību, par ko tiek uzskatīta jebkāda veida publiskās personas vai publiskās personas kapitālsabiedrības veiktā darbība, kas vērsta uz maksas iekasēšanu par precēm vai pakalpojumiem, vai darbība peļņas gūšanas nolūkā, pastāvot esošiem vai potenciāliem (iespējamiem) konkurentiem. Tas, ka publiskās personas kapitālsabiedrība “negūst peļņu”, neatbrīvo to no konkurences neitralitātes prasību ievērošanas.

Konkurences neitralitātes princips pēc būtības izpaužas kā četru atsevišķu principu ievērošana.⁴⁷

⁴⁷ KP Konkurences neitralitātes izvērtēšanas vadlīnijas, 2019.gads, pieejamas: <https://www.kp.gov.lv/lv/media/1147/download>, 10.lpp.

1. saimnieciskās darbības un publisko funkciju nodalīšana

Saskaņā ar KP Konkurences neitralitātes izvērtēšanas vadlīnijām⁴⁸ nav pieļaujams, ka publiskas personas kapitālsabiedrība, veicot publiskās funkcijas, t.sk. uzraudzības un kontroles funkcijas konkrētā tirgū, vienlaikus sniedz komerciālus pakalpojumus šajā pašā tirgū, tādējādi gūstot konkurences priekšrocības, līdz ar to šādi gadījumi ir rūpīgi jāizvērtē, lai novērstu iespējamās konkurences neitralitātes problēmas.

Izvērtējuma gaitā nav iegūta informācija par to, ka Kapitālsabiedrībā nenotiktu saimnieciskās darbības un publisko funkciju nodalīšana. Vienlaikus būtu jāņem vērā starp Kapitālsabiedrību un pašvaldību noslēgto deleģēšanas līgumu saturs un juridiskā forma, lai samazinātu risku iestāšanās varbūtību.

2. vienlīdzīga regulējuma nodrošināšana

Saskaņā ar Kapitālsabiedrības sniegto informāciju Kapitālsabiedrība nepiedalās regulējuma izstrādē. Izvērtējumā nav iegūta informācija un pirmšķietami nav identificēti, ka spēkā esošais normatīvais regulējums tiktu piemērots vai tā piemērošana tiktu nodrošināta veidā, lai radītu Kapitālsabiedrībai priekšrocības pret privātajiem komersantiem. Vienlaikus šis neitralitātes princips vērtējams arī kontekstā ar konkurenci veicinošu publisko iepirkumu organizēšanu, esošo līgumu ar Kapitālsabiedrību pārskatīšanu un iespējamu pakalpojumu nodošanu privātā sektora komersantiem. Saistībā ar iepriekš minēto, jānorāda, ka publiskajai personai būtiski ievērot šo principu arī izdodot saistošos noteikumus, lai neradītu priekšrocības publiskas personas kapitālsabiedrībai.

3. konkurenci veicinoša publisko iepirkumu organizēšana

Pārdomāta, godīga, atklāta un caurskatāma publisko iepirkumu procedūru piemērošana veicina arī konkurences neitralitātes principu ievērošanu un palielina privātā sektora tirgus dalībnieku iesaisti, nodrošinot iepirkumu atklātumu, piegādātāju brīvu konkurenci un pasūtītāja līdzekļu efektīvu izmantošanu. Kapitālsabiedrībai atbilstoši tās turpmākajai darbībai iespēju robežās būtu jāpaplašina privāto tirgus dalībnieku iesaiste pakalpojumu nodrošināšanā.

Kapitālsabiedrība jau šobrīd, uz izvērtējuma sagatavošanas brīdi, organizē iepirkumus dažos ar pakalpojumu sniegšanu saistītos darbos un pakalpojumus, kas aprakstīti iepriekš izvērtējumā. Turklāt Kapitālsabiedrība sagatavo iepirkuma plānu, kas ir arī pieejams Kapitālsabiedrības mājaslapā.⁴⁹ Tomēr, lai novērstu konkurences neitralitātes riskus, Kapitālsabiedrībai būtu jāatturas no tādu pakalpojumu sniegšanas, ko pirmšķietami spētu nodrošināt privātā sektora uzņēmumi, piemēram pilsētas infrastruktūras ikdienas apkalpošanu, tajā ietilpst solu, atkritumu urnu, tirdzniecības vietu, žogu sekciju, suņu pastaigas laukumu aprīkojuma, bērnu rotaļu laukumu uzturēšana un remonts. Atbilstoši tam, Kapitālsabiedrībai būtu jāorganizē konkurenci veicinoši pasākumi nolūkā pakalpojumu sniegšanā plašāk iesaistīt privātos tirgus dalībniekus. Vienlaikus jāņem vērā arī Kapitālsabiedrībai saistošais deleģēšanas līgums, kas noslēgs ar pašvaldību. Nepieciešama plašāk organizēt konkurences veicinošus iepirkumus un iegūt informāciju par tirgus dalībnieku motivāciju iesaistīties pakalpojumu sniegšanā iekļauta arī izvērtējuma sadaļās pie katra konkrētā pakalpojumu tirgus.

⁴⁸ KP Konkurences neitralitātes izvērtēšanas vadlīnijas, 2019, pieejamas: <https://www.kp.gov.lv/lv/media/1147/download>, 14.lpp.

⁴⁹ Kapitālsabiedrības mājaslapa, sadaļa "Iepirkumi", pieejams: <https://www.labiekartosana.lv/iepirkumi>

4. cenu noteikšana

21.06.2017. Daugavpils pilsētas dome apstiprināja noteikumus Nr.2 "Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Labiekārtošana – D” sniegto maksas pakalpojumu cenu noteikšanas kārtība”⁵⁰. Noteikumi nosaka deleģēto pārvaldes uzdevumu ievaros sniegto pakalpojumu maksas apmēra noteikšanas un apstiprināšanas kārtību. Tāpat noteikumos norādīts, ka tie attiecas uz visiem pakalpojumu veidiem, izņemot normatīvajos aktos noteiktos gadījumus. Atbilstoši noteikumos norādītajam, Kapitālsabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem tiek noteikta pašizmaksa, izmantojot pilnas pašizmaksas kalkulācijas metodi, kas ietver gan tiešās, gan netiešās izmaksas⁵¹. Savukārt cena tiek noteikta, aprēķinot pašizmaksu un pieskaitot tai peļņu, kas nepārsniedz 8% realizācijas rentabilitāti un tiek noteikta, ņemot vērā pakalpojuma pieprasījumu, tā konkurētspēju tirgū, pakalpojuma pirktspēju, peļņas maksimizēšanas iespējas un veicamā darba specifiku vai sniedzamā pakalpojuma sociālo nozīmīgumu un pieejamību. Papildu norādāms, ka noteiktā cena nav mazāka par aprēķināto pakalpojuma pašizmaksu, kas, saskaņā ar noteikumiem, ir viens no cenu noteikšanas pamatprincipiem.

Kapitālsabiedrībās mājaslapā ir pieejams maksas pakalpojumu cenrādis⁵² tādiem pakalpojumiem kā kapsētu maksas pakalpojumi no 14.01.2022., celtniecības un mehānikas transportlīdzekļu nomas pakalpojumi no 09.06.2022. un dzīvnieku uzturēšana dzīvnieku patversmē no 02.02.2022. Kā arī ir pieejams elektroenerģijas tirgošanas un sadales cena no 01.11.2022.⁵³ Minētajiem pakalpojumiem, Kapitālsabiedrība cenas nosaka pēc metodes, kas noteiktas Daugavpils pilsētas domes 21.06.2017. noteikumos Nr. 2 "Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Labiekārtošana – D”, attiecīgi sniegto pakalpojumu cenas saskaņā ar Kapitālsabiedrības sniegto informāciju tiek noteiktas, balstoties uz pakalpojumu patiesajām izmaksām un cenas nav noteiktas zemāk, nekā aprēķinātās izmaksas.

Piemēram, sabiedriskās pirts pakalpojuma tarifi tika pārskatīti, lai nosegtu izmaksas, kas saistītas ar pašreizējo energoresursu strauju sadārdzinājumu. Līdz ar to, Kapitālsabiedrībā no 01.10.2022. tika manītas pirts pakalpojumu cenas Daugavpils sabiedriskajās pirtīs, kas ir pieejamas Daugavpils pilsētas domes mājaslapā⁵⁴.

Savukārt, pārējiem pakalpojumiem, kas tiek piedāvāti, piemēram, nedzīvojamo telpu iznomāšana, deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumi, reklāmmateriālu izvietošana, ainavu veidošanas, uzturēšanas un labiekārtošanas darbības nav publiski pieejami tarifi. Tarifu izcenojums nav pieejams arī tādiem pakalpojumiem, kas uz šī izvērtējuma brīdi netiek piedāvāti iedzīvotājiem, piemēram, atkritumu apsaimniekošana, kā arī ceļu būvdarbu pakalpojumi un ielu apgaismojums. Līdz ar to, šajās pakalpojuma jomās nav iespējams novērtēt, vai cenas aprēķinā tiek iekļautas visas izmaksas. Tādējādi, lai vadītu riskus, kas saistīti ar potenciālu konkurences neitralitātes principu pārkāpumu, publiskajai personai un Kapitālsabiedrībai jāpārlicinās vai Kapitālsabiedrības sniegto pakalpojumu cenas tiek noteiktas atbilstošā kārtībā, proti, iekļaujot visas attiecināmās izmaksas, kā arī tiek regulāri pārskatītas.

⁵⁰ 21.06.2017. lēmums Nr.324 par noteikumu apstiprināšanu (Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Labiekārtošana – D” sniegto maksas pakalpojumu cenu noteikšanas kārtība), pieejams: <https://www.daugavpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/normativie-akti?dokument=1233>

⁵¹ Saskaņā ar Daugavpils pilsētas domes 21.06.2017. noteikumiem Nr. 2 "Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Labiekārtošana – D” sniegto maksas pakalpojumu cenu noteikšanas kārtība” netiešās izmaksas - nav tieši attiecināmas uz attiecīgā pakalpojuma sniegšanu un ietver administrācijas izmaksas, pārdošanas izmaksas, ēku, telpu un mehānismu uzturēšanas izmaksas, mazvērtīgā inventāra, pamatlīdzekļu nolietojumu, apdrošināšanu, sakaru, reklāmas izmaksas, procentu maksājumus un citas izmaksas, kuras nevar pilnībā attiecināt uz pakalpojumu.

⁵² Kapitālsabiedrības mājaslapa, sadaļa "Pakalpojumu cenrādis", pieejams: <https://www.labiekartosana.lv/wp-content/uploads/2022/09/cenradis-2022-1.pdf>

⁵³ Kapitālsabiedrības mājaslapa, sadaļa "Elektroenerģijas cenas no 01.11.22", pieejams: <https://www.labiekartosana.lv/wp-content/uploads/2022/10/Elektroenerģijas-cenas-no-01.11.22.pdf>

⁵⁴ Daugavpils pilsētas pašvaldības mājaslapa, sadaļā aktualitātes » ziņas "No 1. oktobra mainīsies pirts pakalpojumu cenas", pieejams: <https://www.daugavpils.lv/pasvaldiba/aktualitates/zinas/no-1.-oktobra-mainisies-pirts-pakalpojumu-cenas>

Vēršam Pašvaldības uzmanību arī uz pastāvošiem pakalpojumu izmaksu šķērssubsidēšanas riskiem, kas pieaugtu gadījumā, ja kādi no Kapitālsabiedrības nodrošinātajiem pakalpojumiem radītu tai zaudējumus. Kā arī šķērssubsidēšanas risks skatāms arī kopsakarā ar Kapitālsabiedrības potenciālo turpmāko darbību pakalpojumu tirgos, proti, darbības pārtraukšanu kādā no pakalpojumu jomām. Ievērojot Kapitālsabiedrības ienākumu struktūru no dažādiem pakalpojumu veidiem, bez ievēribas nav atstājams tas, ka Kapitālsabiedrības finansiālais stāvoklis pēc darbības izbeigšanas kādā no pakalpojumu jomām var pasliktināties, tādā veidā ietekmējot arī citu pakalpojumu cenas.

Papildus norādāms, ka Kapitālsabiedrība ir izstrādājusi iekšēju kontroles mehānismu, lai novērtētu pakalpojuma sniegšanas saistītās izmaksas.

Ņemot vērā visu izvērtējumā minēto, pašvaldības līdzdalība kapitālsabiedrībā būtu saglabājama, īstenojoties VPIL 88.panta pirmajā daļā norādītajiem nosacījumiem: 1) tiek novērsta tirgus nepilnība, 2) kapitālsabiedrību darbības rezultātā tiek radītās preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Pašvaldības kapitālsabiedrības darbība pirmšķietami atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 1., 2. punkta priekšnosacījumiem.

Jānorāda, ka ņemot vērā, ka Kapitālsabiedrība darbojas atsevišķos pakalpojumu tirgos, kuros novērojamas pilnības vai daļējas tirgus nepilnības pazīmes, līdzdalība Kapitālsabiedrībā ir pirmšķietami efektīvākais veids kā nodrošināt šādu pakalpojumu pieejamību. Izbeidzot līdzdalību Kapitālsabiedrībā pirms līgumu noslēgšanas ar citiem pakalpojumu sniedzējiem par turpmāku pakalpojumu sniegšanu var negatīvi ietekmēt pašvaldības iedzīvotāju intereses (nenodrošinot pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību).

Lai arī iespējamās ilgtermiņa sekas uz pašvaldības iedzīvotājiem, gadījumā, ja līdzdalība Kapitālsabiedrībā vai konkrētu pakalpojumu sniegšana netiktu turpināta nav novērtējama, ievērojot pakalpojumu stratēģisko nozīmi – ietekme būtu negatīva, proti, netiktu nodrošināti stratēģiski svarīgi pakalpojumi administratīvās teritorijas attīstībai. Vienlaikus, saskaņā ar izvērtējuma gaitā izdarītajiem secinājumiem, pakalpojumu tirgos, kuros darbojas Kapitālsabiedrība ir novērojama konkurence un Pašvaldībai, Kapitālsabiedrībai būtu nepieciešams organizēt konkurenci veicinošus pasākumus plašākai privātā sektora iesaistei pakalpojuma sniegšanai. Papildus iepriekš minētajam jānorāda, ka izvērtējuma gaitā secināms, ka Kapitālsabiedrības darbība tādos pakalpojumu tirgos kā (elektroinstalāciju ierīkošana, ielu apgaismojums, ceļu būvdarbu pakalpojumi, u.c.) būtu izbeidzama, pakalpojumu sniegšanu nodot privātajiem tirgus dalībniekiem. Atbilstoši organizējot publiskā iepirkuma procedūras un atbilstoši to rezultātām pārskatīt savu darbību konkrētajos pakalpojumu tirgos.

4. Nevalstisko organizāciju un KP viedoklis.

Atbilstoši VPIL 88. panta otrajai daļai, publiskai personai veicot līdzdalības izvērtējumu, nepieciešams konsultēties ar nevalstiskajām organizācijām un KP. Ņemot vērā, Kapitālsabiedrības pamatdarbības jomas, viedoklis par līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībā tika lūgts šādām nevalstiskajām organizācijām: Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera (LTRK), biedrība "Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija (LEEA)", biedrība "Latvijas Apbedītāju asociācija, biedrība „Latvijas Ceļu būvētājs” (LCB), Biedrība "Latvijas Ainavu arhitektu asociācija", biedrība "Latvju Pirts un SPA Asociācija" un Latvijas Atkritumu saimniecības uzņēmumu asociācija (LASUA).

Tika saņemts viedoklis no: LTRK, LASUA, biedrības "Latvijas ceļu būvētājs", biedrības LATVJU PIRTS UN SPA ASOCIĀCIJA, biedrības "Latvijas apbedītāju asociācija", LEEA.

Biedrība "Latvijas Ainavu arhitektu asociācija" viedokli nesniedza. Atzinums saņemts arī no KP.

Turpmāk tabulā apkopoti nevalstisko organizāciju un KP sniegtie viedokļi saistībā ar Kapitālsabiedrības darbību un Pašvaldības līdzdalību tajā (sniegtie viedokļi pievienoti arī izvērtējuma pielikumā).

	Komercdarbības veids	LEEA viedoklis	KP viedoklis	LTRK viedoklis
Pamata darbība	Elektroenerģija	<p>Sadale. Balstoties uz Kapitālsabiedrībai raksturīgo darbību elektroapgādes jomā, kā arī uz kopējo normatīvo regulējumu, ieskaitot sadales sistēmas operatoru licencēšanas nosacījumiem, ir secināms, ka nodrošinot elektroapgādi sev piederošajām iekārtām un objektiem, kā arī veicot sadales sistēmas funkcijas sev noteiktajā licences zonā, Kapitālsabiedrība neierobežo citu komersantu konkurenci, jo licences zonā strādājoša sadales sistēmas operatora tiesības nodrošināt pakalpojumu uzskatāmas par dabisku monopolu šīs licences zonas ietvaros. Veicot elektroenerģijas sadales operatora funkcijas, Kapitālsabiedrība esošā normatīvā regulējuma ietvaros nepamatoti neierobežo citu komersantu tiesības vai iespējas īstenot līdzīgu komersantu darbību, un nerada kropļojošu ietekmi uz konkrēto elektroenerģijas infrastruktūras pakalpojumu nozari, tāpēc LEEA nesaredz nepieciešamību Kapitālsabiedrībai pārtraukt darbību elektroenerģijas sadales jomā, ja vien šāds nav balstīts uz paša uzņēmuma saimnieciskā lietderīguma apsvērumiem.</p> <p>Tirdzniecība. LEEA uzskata, ka, ņemot vērā Kapitālsabiedrības darbību, nodrošinot elektroenerģijas sadales funkcijas, administratīvi un ekonomiski pamatoti ir</p>	<p>Sadale. KP konstatē, ka attiecībā uz elektroenerģijas sadali atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 18. pantam ikviena sadales sistēmas operatora licences darbības zonu nosaka SPRK, turklāt licenču darbības zonu pārklšanās netiek pieļauta, kā arī to, ka sadales sistēmas operators ir nošķirts no elektroenerģijas ražošanas, pārvades un tirdzniecības darbībām (nodrošinot tā neatkarību) un tā darbību regulē SPRK, līdz ar to sadales pakalpojuma piegāšanā atvērts tirgus klasiskā izpratnē nepastāv. Tādējādi attiecībā uz elektroenerģijas sadales pakalpojumu piegāšanu, KP ieskatā, Kapitālsabiedrības sniegtais pamatpakalpojums – elektroenerģijas sadale – atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktajam izņēmumam, proti, tiek sniegti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai.</p> <p>Tirdzniecība. Ņemot vērā Pašvaldības norādīto informāciju par elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojuma piegāšanu Ziemeļu rūpniecības zonā, KP atzīst, ka attiecīgā</p>	<p>Sadale. LTRK ieskatā Pašvaldība ar savu līdzdalību nodrošina nepārtrauktu pakalpojumu piegāšanu nozīmīgai teritorijai Pašvaldības iedzīvotājiem un komersantiem, kā arī ir nozīmīga konkrētā reģiona attīstībai, līdz ar to šāda pakalpojuma piegāšana ir jā saglabā.</p> <p>Tirdzniecība. LTRK ieskatā administratīvi un ekonomiski pamatoti ir turpināt arī darbību elektroenerģijas tirdzniecības jomā, jo gadījumā, ja uzņēmums turpinātu pildīt sistēmas operatora funkcijas, bet atteiktos no elektroenerģijas tirdzniecības funkcijām, elektroenerģijas lietotājiem, kuri iepērk elektroenerģiju Kapitālsabiedrības licences zonā, tiktu palalināts administratīvais slogs.</p>

		<p>turpināt arī darbību elektroenerģijas tirdzniecības jomā, jo gadījumā, ja uzņēmums turpinātu pildīt sistēmas operatora funkcijas, bet atteiktos no elektroenerģijas tirdzniecības funkcijām, uz elektroenerģijas lietotājiem, kuri iepērk elektroenerģiju Kapitālsabiedrības licences zonā, gultos lielāks administratīvais slogs – pienākums slēgt līgumus un veikt norēķinus ar lielāku skaitu iesaistīto pakalpojumu sniedzēju, nekā tas ir šobrīd, atbilstoši pieaugot arī kopējām pakalpojuma saņemšanai nepieciešamajām izmaksām. Ņemot to vērā, situācijā, kurā Kapitālsabiedrība pārtrauktu līdzdalību elektroenerģijas tirdzniecībā, nav identificējama nekāda komersantu konkurenci veicinoša vai patērētāju saimniecisko ieguvumu veicinoša ietekme.</p>	<p>pakalpojuma sniegšana, saglabājot iespēju komersantiem iegādāties zemāku elektroenerģijas cenu nekā individuāli veiktajos iepirkumos, varētu tikt pamatota ar VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktu. Vienlaicīgi, mainoties faktiskajai situācijai, proti, nespējot piedāvāt zemāku elektroenerģijas cenu, atkārtoti, pamatojoties uz lietderības apsvērumiem, nepieciešams vērtēt iespēju nodot privātajam sektoram elektroenerģijas tirdzniecību vai tirdzniecību kopā ar elektroenerģijas sadali (vienotu pakalpojuma kopību). Tādējādi enerģijas tirdzniecība pati par sevi bez nolūka (stratēģiskā mērķa) attīstīt Daugavpils Ziemeļu rūpniecisko zonu nav atzīstama par pamatotu Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu Kapitālsabiedrībā.</p>	
<p><i>Ielu apgaismojums</i></p>	<p>Ielu apgaismojums. LEEA vērtējumā, ielu apgaismošanas nodrošināšana ir uzskatāma par pašvaldībai raksturīgu funkciju, kurai ir nekomerciāls mērķis, proti, apgaismojuma sistēmas pielietojums ir saistīts ar pilsētas labiekārtošanas un sabiedriskās kārtības veicināšanas uzdevumu īstenošanu, kas, atbilstoši Pašvaldību likuma 4.panta 2. un 14.daļai daļai ir uzskatāmas par pašvaldības autonomajām funkcijām.</p> <p>Elektroinstalāciju ierīkošana. Veicot saimnieciska rakstura darbības saistībā ar elektrotīklu ekspluatāciju, remontu, apkopi, Kapitālsabiedrība ir iesaistīta pakalpojumu tirgū, kurā ir iespējama no normatīvā</p>	<p>Ielu apgaismojums. KP piekrīt, ka Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi ielu apgaismošanas jomā pirmšķietami varētu tikt atzīti par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē. Vienlaikus, kā to KP ir vairākkārt norādījusi savos atzinumos, arī stratēģiski svarīgus pakalpojumus atsevišķos gadījumos var nodrošināt privātie tirgus dalībnieki. Līdz ar to būtu nepieciešams veikt konkurenci veicinošus pasākumus, piemēram, organizēt publiskos iepirkumus privātā sektora plašākai iesaistei un gadījumā, ja privātais sektors minēto</p>	<p>LTRK ieskatā šādus pakalpojumus spēj nodrošināt arī komersanti, kuri nav piesaistīti konkrētai ģeogrāfiskai teritorijai, un var uzskatīt, ka, veicot elektrotīkla un vai apgaismes sistēmas apkopes darbus, remonta darbus, rekonstrukcijas vai būvniecības darbus, Pašvaldība ar savas kapitālsabiedrības starpniecību darbojas nozarē, kurā nav ar tiesisko regulējumu vai pakalpojumu tehnisko un ekonomisko būtību pamatojami ierobežojumi konkurencei. Papildus ir secināms, ka jau šobrīd Kapitālsabiedrība apzinās to, ka minēto pakalpojumu tirgū ir pieejami konkurējoši piedāvājumu un organizē publiskus iepirkumus šādu pakalpojumu saņemšanai, faktiski arī esošo funkciju izpildes ietvaros veicot pasākumus, lai neierobežotu brīvas konkurences atbilstošajā tirgū.</p>	

		<p>regulējama un tehniskā viedokļa faktiski neierobežota konkurence, tāpēc, lai gan ar atbilstošu saimniecisko pamatojumu Kapitālsabiedrības turpmākā dalība šo pakalpojumu tirgū ir pieļaujama, uzņēmumam vienlaikus izvērtējot arī iespēju visos citos gadījumos primāri izvērtējot iespēju piesaistīt tieši ārējos darbuzņēmējus un preventīvi izvairoties no saimnieciskās prakses, kura nepamatoti ierobežotu privātā sektora iespēju konkurēt par konkrēto darbu izpildi.</p>	<p>pakalpojumu var sniegt saimnieciski izdevīgāk, nodot pakalpojumu privātajam sektoram pilnā apmērā. Vienlaicīgi, atbilstoši Izvērtējumā norādītajam, KP aicina Pašvaldību veikt efektivitātes izvērtējumu noslēgtajam deleģēšanas līgumam, izvērtējot arī šo saistību juridisko formu.</p> <p>Elektroinstalāciju ierīkošana. KP rīcībā esošā informācija liecina, ka aktuālā tendence ir konkrētā pakalpojuma nodošana privātajiem tirgus dalībniekiem, kuri tiek izvēlēti publiskā iepirkuma procedūras rezultātā, proti, daudzas Latvijas pašvaldības konkrēto pakalpojumu nodrošināšanai organizē publiskos iepirkumus, piemēram, 2021. un 2022. gadā publiskos iepirkumus bija izsludinājušas Alūksnes, Valkas, Kuldīgas, Cēsu, Talsu, Dobeles, Balvu, Limbažu, Jelgavas, Olaines Smiltenes, Siguldas, Raunas, Skrundas, Saldus, Ogres un Tukuma novada, arī Rēzeknes un Jelgavas pilsētu pašvaldības.</p> <p>Kapitālsabiedrībai būtu jāvērtē iespēja samazināt savu tiešo darbību/darbības apjomu elektroinstalācijas ierīkošanas pakalpojumu tirgū, vairāk palielinot sadarbību ar privāto sektoru un nodrošinot pakalpojumu sniegšanas kontroli un pārraudzību.</p>	
	Komercdarbības veids	LCB viedoklis	KP viedoklis	LTRK viedoklis

<p>Pamata darbība</p>	<p><i>Ceļu būvdarbu pakalpojumi</i></p>	<p>Konceptuāli Biedrība uzskata, ka Pašvaldībai nav loģiskas saglabāt savu līdzdalību Kapitālsabiedrībā. Ceļu uzturēšanas jomā veicamie darbi (pilsētas, ielu, ceļu, ietvju un laukumu uzturēšana, tajā skaitā ceļu greiderēšana, ceļu segumu remontdarbu veikšana, stihisko seku un avārijas likvidēšanu) nav nekas tāds, ko nevarētu veikt pilsētas privātzņēmumi. Biedrība uzskata, ka pašvaldības daļas būtu privatizējamas, bet iegūtie resursi izlietojami pilsētas ielu un ceļu labiekārtošanai.</p>	<p>KP ieskatā, pakalpojumu, kas saistīti ar ielu, ceļu un teritoriju uzturēšanu, labiekārtošanu un apsaimniekošanu sniegšanas tirgū pirmšķietami nav konstatējama tirgus nepilnība VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punkta izpratnē, kā arī šo pakalpojumu sniegšana nevarētu tikt pamatota ar citiem VPIL 88. panta pirmās daļas priekšnoteikumiem. No Pašvaldības autonomās funkcijas izrietošie uzdevumi, piemēram, gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu, autoceļu uzturēšanu, var tikt organizēti citā veidā, nevis deleģējot šo uzdevumu veikšanu Pašvaldības kapitālsabiedrībai. Par to, KP ieskatā, liecina arī Pašvaldības veiktie iepirkumi par ceļu uzturēšanas darbu veikšanas pakalpojumu sniegšanu citās Pašvaldības teritorijās. Nav pamats uzskatīt, ka tirgū pastāv tirgus nepilnība atbilstoši VPIL 88. pantam, kā arī pakalpojums nav atzīstams par stratēģiski svarīgu, Kapitālsabiedrībai jācenšas plašāk pakalpojumu sniegšanā iesaistīt privāto sektoru, samazinot savu iesaisti konkrētajā pakalpojumu tirgū. Savukārt Kapitālsabiedrībai, saglabājot uzraudzības funkcijas, būtu jānodrošina pakalpojumu sniegšanas kontroli un pārraudzību.</p>	<p>LTRK ieskatā, minētajā pakalpojuma jomā ir privāta sektora pārstāvji, kas šādus pakalpojumus spēj nodrošināt visā Latvijas teritorijā, tai skaitā Pašvaldības administratīvajā teritorijā. Līdz ar to LTRK aicina Pašvaldību izvērtēt iespējas šo pakalpojumu nodrošināšanā pēc iespējas iesaistīt privāta sektora pārstāvjus.</p>
	<p>Komercdarbības veids</p>	<p>LASUA viedoklis</p>	<p>KP viedoklis</p>	<p>LTRK viedoklis</p>

Pamata darbība	Atkritumu apsaimniekošana	Ievērojot Sabiedrības darbības atkritumu apsaimniekošanas jomā tvērumu un to, ka Sabiedrība pārstāvniecīgu attiecīgā tirgus daļu, atkritumu apsaimniekošanu veicot tikai savām vajadzībām, LASUA nesaskata objektīvus iemeslus iebilst pret Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu Sabiedrībā.	KP secina, ka Pašvaldības interesēs būtu izvērtēt šī pakalpojuma sniegšanas nodošanu Kapitālsabiedrībai ekonomisko pamatojumu, proti to, vai pakalpojumu nebūtu finansiāli izdevīgāk nodot ārpakalpojumā.	LTRK ieskatā atkritumu savākšanas pakalpojumus var nodrošināt privātais sektors. Latvijā ir pietiekams skaits privātu uzņēmumu, līdz ar to nav konstatēta tirgus nepilnība, un tiesības apsaimniekot atkritumus katrā konkrētā zonā (pašvaldībā) nododamas komersantiem publiskā iepirkuma rezultātā, tādejādi objektīvi nodrošinot iedzīvotājiem un komersantiem zemākās cenas un nepieciešamās kvalitātes atkritumu savākšanas pakalpojumu.
	Komerccarbības veids	Biedrības "Latvijas Ainavu arhitektu asociācija" viedoklis	KP viedoklis	LTRK viedoklis
Pamata darbība	Ainavu veidošanas, uzturēšanas un labiekārtošanas darbības	Biedrība nav sniegusi savu viedokli.	KP secina, ka Kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi ainavu veidošanas un uzturēšanas darbības jomā (tajā skaitā attiecībā uz infrastruktūras uzturēšanas, labiekārtošanas darbībām) pirmšķietami varētu tikt atzīti par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88.panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē. Vienlaikus, lai arī novērtējami Kapitālsabiedrības jau veiktie ieguldījumi gan attiecībā uz labiekārtošanas, apzaļumošanas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās tehnikas iegādi, kā arī ieguldījumi, kas veikti saistībā ar viengadīgo kultūru audzēšanu (siltumnīcu izbūve un atjaunošana), būtu vērtējama privāto tirgus dalībnieku motivācija un iespējas nodrošināt šos pakalpojumus atbilstošā apjomā un par cenu, kas joprojām nodrošinātu publiskas personas finanšu līdzekļu efektīvu izlietojumu.	LTRK ieskatā, minētajā pakalpojuma jomā ir privāta sektora pārstāvji, kas šādus pakalpojumus spēj nodrošināt visā Latvijas teritorijā, tai skaitā Pašvaldības administratīvajā teritorijā. Līdz ar to LTRK aicina Pašvaldību izvērtēt iespējas šo pakalpojumu nodrošināšanā pēc iespējas iesaistīt privāto sektora pārstāvjus.

			<p>Pašvaldībai būtu jāizvēlas minēto pakalpojumu sniedzējs publiskajā iepirkumā, izvēloties saimnieciski izdevīgāko pakalpojumu sniedzēju. Savukārt, lai nodrošinātu sniegto pakalpojumu kvalitāti no privāto tirgus darbinieku puses, KP vērtējumā, Pašvaldībai kā pasūtītājam ir iespējami detalizēti jāparedz iepirkuma līgumā pakalpojuma sniedzēja pienākumi, un to izpildes termiņi, kā arī atbildība par līguma noteikumu pārkāpumu. Papildus KP norāda, ka attiecībā uz zaļo zonu uzturēšanu un labiekārtošanu, Pašvaldībai būtu ieteicams vērtēt citu pašvaldību pieredzi un apsvērt publisko iepirkumu organizēšanu šādu pakalpojumu saņemšanai.</p>	
	Komerccdarbības veids	Biedrības "Latvijas Apbedītāju asociācija" viedoklis	KP viedoklis	LTRK viedoklis
Pamata darbība	<i>Apbedīšana un ar to saostītās darbības</i>	<p>"Latvijas apbedītāju asociācija" uzskata, ka tiek veicināta negodīga, nelabvēlīga konkurence apbedīšanas pakalpojumu jomā Daugavpilī.</p> <p>Pastāv risks, ka minētajam uzņēmuma ir iespējas tikt pie sev labvēlīgiem nosacījumiem – telpām, finansējuma, saistošajiem noteikumu grozījumiem un citiem. Saražotos, pašvaldības vajadzībām, zārkus nevajadzētu tirgot privātajam sektoram, jo tas rada bažas par iespējamo cenu dempingu apbedīšanas pakalpojumu sfērā un negodīgu konkurenci. Bezpiederīgo mirušo apglabāšanai nepieciešamo zārku daudzumu ir iespējams prognozēt pēc iepriekšējo gadu statistikas un nepieciešamības gadījumā vērsties privātajā sektorā pie</p>	<p>KP vērtējumā, kritiski vērtējams IZvērtējumā norādītais apsvērums pakalpojuma nenodošanai privātajam sektoram, proti, nav iespējams paredzēt bezpiederīgo apbedīšanas skaitu, jo, KP ieskatā, šādu skaitu iespējams plānot aptuveni, balstoties uz iepriekšējo trīs vai piecu gadu statistiku.</p> <p>Pašvaldības kapitālsabiedrībai būtu jāatturas no attiecīgā pakalpojumu sniegšanas. Pieejamā informācija liecina, ka tirgū darbojas privātie tirgus dalībnieki, kas var un vēlētos sniegt pakalpojumu, kas pirmšķietami ļauj secināt,</p>	<p>LTRK ieskatā, minētajā pakalpojuma jomā ir privātā sektora pārstāvji, kas šādu pakalpojumus spēj nodrošināt visā Latvijas teritorijā, tai skaitā Pašvaldības administratīvajā teritorijā. Līdz ar to LTRK aicina Pašvaldību izvērtēt iespējas šo pakalpojumu nodrošināšanā pēc iespējas iesaistīt privātā sektora pārstāvjus.</p>

		<p>citiem apbedīšanas uzņēmumiem. Uzņēmuma saražoto produkciju – zārkus būtu jāizmanto tikai un vienīgi bezpiederīgo apglabāšanai.</p> <p>Bezpiederīgo apglabāšanai būt jāriko konkurss, jāizvērtē un jāizvēlas pašvaldībai un sabiedrībai labākais variants.</p>	<p>ka tirgus nepilnība nepastāv.</p> <p>KP atkārtoti aicina Pašvaldību izvērtēt iespēju bezpiederīgo apglabāšanas pakalpojumu izvēlēties publiskā iepirkuma procedūras ietvarā, tādējādi nodrošinot arī 2021. gada 11. februāra Pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 9 “Daugavpils pilsētas pašvaldības kapsētu darbības un uzturēšanas saistošie noteikumi” 26. punkta izpildi. Vienlaikus atsakoties no pilnu apbedīšanas pakalpojumu klāstu sniegšanas juridiskām un fiziskām personām.</p>	
	Komerccarbības veids	KP viedoklis		LTRK viedoklis
Pamata darbība	<i>Dzīvnieku patversmes pakalpojumi</i>	Nav identificētas asociācijas.	<p>KP secina, ka šāda Kapitālsabiedrības darbība konkrētajā pakalpojumu tirgū ir saistīta ar pašvaldības autonomo funkciju izpildi un pirmšķietami atbilst VPIL 88. panta priekšnoteikumiem, proti, tiek nodrošināts stratēģiski svarīgs pakalpojums, turklāt pakalpojums tiek sniegts tirgus nepilnības apstākļos.</p> <p>Līdz ar to attiecībā uz dzīvnieku patversmes pakalpojumiem, KP ieskatā, Kapitālsabiedrības sniegtais pamatpakalpojums – Dzīvnieku patversmes pakalpojumi, kā arī citi saistītie pakalpojumi – atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 1. un 2. punktā noteiktajam izņēmumam, proti, tiek sniegti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi</p>	LTRK atbalsta Pašvaldības līdzdalību tāda pakalpojuma nodrošināšanā kā dzīvnieku patversme un tās līdzdalība ir saglabājama.

			pašvaldības administratīvās teritorijas drošība, vienlaicīgi novēršot tirgus nepilnību. Vienlaicīgi KP aicina pastāvīgi sekot līdzi tirgus izmaiņām un iespējai pēc iespējas plašāk pakalpojuma izpildē iesaistīt privāto sektoru, jo īpaši saistīto pakalpojumu nodrošināšanai.	
	Komercdarbības veids	Biedrības “Latvju Pirts un SPA asociācija” viedoklis	KP viedoklis	LTRK viedoklis
Pamata darbība	<i>Sabiedriskās pirts pakalpojumi</i>	Izsakām pateicību Pašvaldībai par aktīvu lomu pirts pakalpojumu sniegšanā iedzīvotājiem trīs Pašvaldības Kapitālsabiedrības pirtīs Daugavpils pilsētā, lai pirts būtu pieejama jebkuram pilsētas iedzīvotājam, kuram svarīgs ir veselīgs dzīvesveids un savas veselības uzturēšana, neatkarīgi no viņu rocības un sociālā stāvokļa. Aicinām saglabāt Pašvaldības pārziņā esošās Kapitālsabiedrības darbības veidu – fiziskās labsajūtas uzlabošanas pakalpojumi (pirts pakalpojumi) , dodot iespēju jebkuram cilvēkam regulāri apmeklēt pirti neatkarīgi no viņu sociālā stāvokļa un rocības, tādējādi sekmējot veselīgu dzīvesveidu un rūpējoties par pilsētas iedzīvotāju fizisko un psihoemocionālo veselību. Vienlaikus aicinām attīstīt un veidot maksimāli kvalitatīvus, drošus un mūsdienu prasībām piemērotus pirts pakalpojumus, atbilstoši profesiju “Pirtnieks” un “Pirts meistars” standartam un Ministru kabineta noteiktajām higiēnas un drošības prasībām pirts pakalpojumu sniegšanai.	KP secina, ka Kapitālsabiedrības darbību attiecībā uz pirts pakalpojumu sniegšanu (sociālo funkciju nodrošināšanai), var uzskatīt par tādu, kas novērš tirgus nepilnību VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punkta izpratnē. Vienlaicīgi KP aicina Pašvaldību izvērtēt iespējamību pakalpojumu nodot arī privātajam sektoram, piemēram Aizputē izsoles rezultātā nekustamais īpašums un pirts pakalpojumu nodrošināšana tika nodota privātai kapitālsabiedrībai.	LTRK atkārtoti norāda, ka līdzīgus pakalpojumus citās pašvaldībās sekmīgi piedāvā arī komersanti, taču LTRK ieskatā var būt iespējams, ka šāda pakalpojuma sniegšana, īpaši reģionos, var būt kā sociālā funkcija. Ņemot vērā minēto, LTRK aicina Pašvaldību pārskatīt šī pakalpojuma nepieciešamo apjomu pie nepietiekamā klientu daudzuma un to, vai šo pakalpojumu varētu nodot privātā sektora pārraudzībā.
	Komercdarbības veids		KP viedoklis	LTRK viedoklis

Papildu darbība	<p><i>Specializēto transportlīdzekļu un mehānismu noma</i></p>	<p>Ņemot vērā, ka specializēto transportlīdzekļu un mehānismu nomas pakalpojums tiek sniegts kā papildpakalpojums, tad privātā sektora iesaistes nepieciešamība ir vērtējama (sistēmiski) kopumā ar pamatpakalpojuma sniegšanu, proti, Pašvaldībai atsakoties no līdzdalības saglabāšanas ceļu būvē, secīgi būtu lemjams par speciālās tehnikas atsavināšanu (nodošanu) privātajam sektoram.</p>	-
	<p><i>Nedzīvojamo telpu iznomāšana un apsaimniekošana</i></p>	<p>KP aicina Pašvaldību izvērtēt iespējamību atteikties no līdzdalības nedzīvojamo telpu iznomāšanā un apsaimniekošanā vai pēc iespējas plašākā privātā sektora iesaistē.</p> <p>Vienlaicīgi, KP ieskatā, ir atbalstāms Izvērtējumā izteiktais priekšlikums, proti, ņemot vērā, ka Kapitālsabiedrībai veikt tikai tīkla apsaimniekošanu tikai vienam objektam, bet faktiski ar ūdenssaimniecību saistītos pakalpojumus nodrošina SIA "Daugavpils ūdens", pirmšķietami būtu izvērtējama šāda pakalpojuma nodošana SIA "Daugavpils ūdens" atbilstoši tās pamatdarbībai.</p> <p>Savukārt attiecībā uz apsaimniekošanas pakalpojumu Biznesa Parkā, KP vērtējumā, būtu veicināma šī pakalpojuma nodošana privātajam sektoram.</p>	<p>LTRK ieskatā, minētajā pakalpojuma jomā ir privātā sektora pārstāvji, kas šādus pakalpojumus spēj nodrošināt visā Latvijas teritorijā, tai skaitā Pašvaldības administratīvajā teritorijā. Līdz ar to LTRK aicina Pašvaldību izvērtēt iespējas šo pakalpojumu nodrošināšanā pēc iespējas iesaistīt privātā sektora pārstāvjus.</p>
	<p><i>Deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumi</i></p>	<p>KP piekrīt, ka Kapitālsabiedrības sniegtie deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumus saskatāmas stratēģiskā nozīmīguma pazīmes, kā arī atbilstoši šī brīža faktiskajai situācijai Kapitālsabiedrība, visticamākais, sniedz pakalpojumus pilnīgas vai daļējas tirgus nepilnības apstākļos (atbilstoši VPIL 88.panta 1. un 2.punkta nosacījumiem).</p> <p>Līdz ar to KP ieskatā, ja tirgus situācija mainās, mainoties arī privāto komersantu interesei un piedāvājums palielinātos, Kapitālsabiedrībai būtu jāvērtē turpmākā pakalpojuma sniegšana, un plašāk jāiesaista, samazinot savu darbību konkrētajā pakalpojumu tirgū/vai pilnībā nododot šo pakalpojumu sniegšanu privātajiem tirgus dalībniekiem.</p>	<p>LTRK ieskatā, minētajā pakalpojuma jomā ir privātā sektora pārstāvji, kas šādus pakalpojumus spēj nodrošināt visā Latvijas teritorijā, tai skaitā Pašvaldības administratīvajā teritorijā. Līdz ar to LTRK aicina Pašvaldību izvērtēt iespējas šo pakalpojumu nodrošināšanā pēc iespējas iesaistīt privātā sektora pārstāvjus.</p>
Papildu darbība	<p><i>Reklāmmateriālu izvietošana</i></p>	<p>KP norāda, ka neiebilst pret reklāmu ar nekomerciālu raksturu izvietošana pilsētvidē, piemēram, informācija par Pašvaldības rīkotajiem bezmaksas pasākumiem vai sociālajām reklāmām, tomēr attiecībā uz gadījumiem, kad tiek izvietotas reklāmas ar komerciālu raksturu, KP vērtējumā, nepastāv VPIL 88. pantā minētie pakalpojuma sniegšanas priekšnoteikumi, Izvērtējumā norādīts uz ekonomisko neizdevīgumu šādu pakalpojumu nodrošināt privātajam sektoram, tomēr nav sniegts plašāks pamatojums iespējamajai tirgus nepilnībai šī iemesla dēļ. Papildus KP vērs uzmanību, ka reklāmas izvietošana iespēja pašvaldībai piederošajos informatīvajos stendos visiem tirgus dalībniekiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā jānodrošina vienlīdzīgi, proti, neradot priekšrocības reklāmas izvietošana Kapitālsabiedrībai.</p>	-

5. Konsultācijas ar Pašvaldības teritorijā strādājošiem uzņēmumiem

Atbilstoši Līguma nosacījumiem, izvērtējuma gaitā tika lūgts viedoklis Pašvaldības teritorijā strādājošiem uzņēmumiem, kas veic savu saimniecisko darbību kādā no Kapitālsabiedrības komercdarbības jomām. Tika apzināti 16 uzņēmumi, kuriem tika uzdoti tajā skaitā šādi jautājumi:

- 1) Vai Pašvaldības Kapitālsabiedrībai būtu jāturpina sniegt pakalpojumi šajās jomās?
- 2) Vai jūsu uzņēmums būtu ieinteresēts un spētu paplašināt savu darbību, lai nodrošinātu arī pakalpojumus, kurus pašlaik nodrošina Pašvaldības Kapitālsabiedrība?
- 3) Gadījumā, ja uzņēmums nav ieinteresēts un/vai nespētu paplašināt savu darbību šajā pakalpojumu jomā, lūdzam norādīti iemeslu.

Nolūkā nodrošināt uzņēmumu lūgto anonimitāti, neuzskaitīsim apzināto uzņēmuma nosaukumus, bet gan norādīsim pēc kādiem kritērijiem tika vērtēti un izvēlēti uzņēmumi, kuriem tika lūgts sniegt viedokli.

Kā viens no pirmajiem vērtēšanas kritērijiem bija saimnieciskās darbības veids atbilstoši NACE kodam konkrētajā ģeogrāfiskajā teritorijā.

Veicot atlasīti pēc iepriekš minētā kritērija tālāk tika izvērtēti un atlasīti tie uzņēmumu, kas atbilda kādam no šādiem kritērijiem:

- lielākais vai otrs lielākais uzņēmums pēc apgrozījuma vai darbinieku skaita;
- pirmšķietami vienīgais uzņēmums, kas faktiski sniedz pakalpojumus konkrētajā pakalpojumu jomā;
- uzņēmums, kuram atbilstoši darbības sfērai nepieciešams reģistrēties Veselības inspekcijas reģistrā, to ir izdarījis;
- ir aktīvs un publiski ir pieejama kontaktinformācija.

No 16 uzrunātajiem uzņēmumiem savu atbildi ir snieguši 13:

Darbības joma	Atbilde uz 1. jautājumu	Atbilde uz 2. un 3. jautājumu/Cita papildu informācija
<i>Elektroenerģija</i>	Uzņēmums, kurš ticis uzrunāts, viedokli nesniedza.	
<i>Elektroinstalāciju ierīkošana</i>	Uzskata, ka Kapitālsabiedrībai pašai nav jāturpina sniegt minētie pakalpojumi, bet būtu jāturpina savas darbības pakalpojumu jomā kā uzraugošai iestādei.	Tirgus dalībnieks norādījis, ka nākotnē varētu būtu ieinteresēts un spētu paplašināt savu darbību, lai nodrošinātu arī pakalpojumus, kurus pašlaik nodrošina Kapitālsabiedrība.
<i>Ceļu būvdarbu pakalpojumi</i>	Uzskata, ka Kapitālsabiedrībai ne tikai būtu jāturpina savu darbību, bet ka tas pat ir nepieciešams, it īpaši attiecībā uz darbībām pārraudzības jomā.	Norāda, ka minētajā jomā darbojās jau vairāk kā 10 gadus, Pašvaldības iesaiste netraucē. Līdz ar to, šobrīd nav ieinteresēts un nav vērtējis vai vēlās paplašināt savu darbību, lai nodrošinātu arī pakalpojumus, kurus pašlaik nodrošina Kapitālsabiedrība.

<p><i>Atkritumu apsaimniekošana</i></p>	<p>Uzņēmums, kurš ticis uzrunāts, norādīja, ka tam nav tiesību savākt un pārvadāt sadzīves atkritumus Daugavpils pilsētas teritorijā. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Daugavpils pilsētas teritorijā veic SIA "Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija", kas ir starppašvaldību organizācija.</p>	
<p><i>Ainavu veidošana, uzturēšanas un labiekārtošanas darbības</i></p>	<p>1.uzņēmums norāda, ka tam nav iebildumi, ka Kapitālsabiedrība turpina savu darbību minētajā jomā, turklāt kā ainavu apzaļumošanas jomas eksperts novērtē un uzteic Kapitālsabiedrības darbu.</p> <p>2.uzņēmums uzskata, ka privātie uzņēmumi ar šiem pakalpojumiem var tikt galā diezgan labi, līdz ar to Kapitālsabiedrībai nebūtu jāturpina sniegt pakalpojumi minētajā jomā.</p>	<p>1.uzņēmums nav ieinteresēts paplašināt savu darbību, un tas ir saistīts ar to, ka šobrīd darbu apjoms ir pietiekams un savus pakalpojumus sniedz un vēlas arī turpmāk sniegt privātajam sektoram.</p> <p>2.uzņēmums norāda, ka tas ir ieinteresēts un spētu paplašināt savu darbību, lai sniegtu arī tos pakalpojumus, ko šobrīd sniedz Pašvaldības Kapitālsabiedrība. It īpaši, ilgstošas sadarbības gadījumā.</p>
<p><i>Apbedīšana un ar to saistītā darbība</i></p>	<p>1.uzņēmums uzskata, ka Kapitālsabiedrībai nebūtu jāturpina sava darbība bezpiederīgo apglabāšanā, jo tādi gadījumi neesot daudz - 1 līdz 2 mēnesī.</p> <p>2.uzņēmumam nav viedokļa par to, vai Kapitālsabiedrībai turpināt savu darbību apbedīšanas jomā.</p>	<p>1.uzņēmums norāda, ka būtu ieinteresēts un spētu sniegt pakalpojumus, ko šobrīd veic Kapitālsabiedrība, jo ņemot vērā, ka bezpiederīgo apglabāšana skaita ziņā nav apjomīga, tas neradītu papildu slogu.</p> <p>2. uzņēmums norādīja, ka šobrīd nav ieinteresēts sniegt tos pakalpojumus, kurus šobrīd sniedz Kapitālsabiedrība.</p>
<p><i>Dzīvnieku patversmes pakalpojumi, kā arī citi saistītie pakalpojumi</i></p>	<p>Neiebilst, ka Kapitālsabiedrība turpina savu darbību minētajā jomā.</p>	<p>Norāda, ka nav ieinteresēti pārņemt to pakalpojumu daļu, kurus pašlaik nodrošina Kapitālsabiedrība. Savukārt, ir ieinteresēti sadarboties ar Pašvaldības Kapitālsabiedrību, piemēram, ja Pašvaldības patversmē trūkst vietas un biedrībai ir pieejama vieta, tad to piedāvāt.</p>
<p><i>Sabiedriskās pirts pakalpojumi</i></p>	<p>Uzskata, ka Kapitālsabiedrībai nebūtu jāturpina sniegt sabiedriskās pirts pakalpojumi.</p>	<p>Iespējams būtu ieinteresēts paplašināt darbību un spētu nodrošināt tos pakalpojumus, kurus šobrīd sniedz Kapitālsabiedrība, arī attiecībā uz sabiedriskās pirts pakalpojumu sniegšanu sociālā dienesta klientiem.</p>
<p><i>Nedzīvojamo telpu iznomāšana un apsaimniekošana</i></p>	<p>Uzņēmumi, kuri tika uzrunāti, viedokli nesniedza.</p>	
<p><i>Deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumi</i></p>	<p>1.uzņēmums uzskata, ka Kapitālsabiedrībai nebūtu jāturpina sniegt pakalpojumi šajā jomā.</p> <p>2.uzņēmumam nav iebildumu, ka Kapitālsabiedrība sniedz minētos pakalpojumus</p>	<p>1.uzņēmums nav ieinteresēts pakalpojumu paplašināt, jo uzskata, ka Kapitālsabiedrība piedāvā stipri zemākas cenas, ar kurām nevar konkurēt.</p> <p>2.uzņēmums šobrīd nevēlas paplašināt savu darbību. Ar to apjomu, kas šobrīd uzņēmuma ir pilnībā pietiek un papildu apjomus šobrīd nespētu uzņemt.</p>

Apkopojot to pirmšķietami konkurējošo uzņēmumu viedokļus, kas izvēlējās sniegt viedokli par turpmāku Pašvaldības līdzdalību un darbību konkrētajos pakalpojumu tirgos, secināms turpmākais. Tādās Kapitālsabiedrības darbības jomās kā – apbedīšana un ar to saistītā darbība, sabiedriskās pirts pakalpojumi, elektroinstalāciju ierīkošana, ainavu veidošana un labiekārtošanas darbības novērojama privāto tirgus dalībnieku interese nodrošināt konkrētos pakalpojumus. Tādējādi Pašvaldībai izdarot efektivitātes un lietderības apsvērumus, būtu jānodrošina konkurenci veicinošu procedūru īstenošana, piemēram, publiskā iepirkuma procedūra vai atbilstoši darbības veidam jāturpina organizēt publisko iepirkumu procedūras nolūkā iesaistīt pakalpojumu sniegšanā privāto sektoru. Atsevišķās pakalpojumu jomās, piemēram, dzīvnieku patversmes pakalpojumi un ceļu būvdarbu pakalpojumi nav novērojama Pašvaldības teritorijā strādājošu uzņēmumu (no aptaujājajiem) interese nodrošināt šo pakalpojumu vai paplašināt savu darbību. Vienlaikus jānorāda, ka atsevišķu pakalpojumu sniegšana var nebūt saistīta ar konkrēto ģeogrāfisko teritoriju un būtu iespējams iepirkuma rezultātā piesaistīt arī privāto uzņēmumu, kas līdz šim pakalpojumus Pašvaldības teritorijā nav sniedzis.

2023.gada __.aprīlī

Lēmums Nr. ____

**Par Daugavpils valstspilsētas pašvaldības līdzdalības pārvērtēšanu
kapitālsabiedrībā**

Pamatojoties uz Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 9. un 21.punktu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta septīto daļu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.pantu,

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības dome nolemj:

1. Saglabāt Daugavpils valstspilsētas pašvaldības līdzdalību pašvaldības SIA „Labiekārtošana -D”, izpildoties Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajiem priekšnosacījumiem.
2. Noteikt pašvaldības SIA “Labiekārtošana - D” vispārējo stratēģisko mērķi - nodrošināt Daugavpils valstspilsētas infrastruktūras uzturēšanu, teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, sniedzot pakalpojumus, kas ir svarīgi valsts un pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai, kā arī sekmēt saimniecisko darbību Daugavpils valstspilsētas Ziemeļu industriālajā zonā, Biznesa parka teritorijā un sniegt tai atbalstu.

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes priekšsēdētājs

A.Elksniņš

Sagatavotājs:

Daugavpils pašvaldības centrālās pārvaldes
Juridiskā departamenta
Kapitālsabiedrību pārraudzības nodaļas vadītājs

N.Jefimovs